

ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Ҳисобот

оид ба амалишавии нақшаи миёнамуҳлати амали
Стратегияи идоракунии молияи давлатӣ барои то соли
2030 дар солҳои 2021-2023

Марти 2024 с.

1. Сарсухан

Ҳисоботи солона оид ба иҷрои нақшаи миёнамуҳлати амал (ННМ) оид ба идоракунии молияи давлатӣ бо мақсади иҷрои Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 январи соли 2020, № 1446 «Дар бораи тасдиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 апрели соли 2021, № 112 «Дар бораи Барномаи миёнамуҳлати амал оид ба амалисозии Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 дар солҳои 2021-2023» аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун мақомоти уҳдадор дар таҳияи ҳисоботи мазкур, омода карда шудааст. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамасола то охири семоаи якуми давраи навбатии ҳисоботӣ доир ба иҷрои Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023 ҳисобот медиҳад.

Ҳисоботи мазкур натиҷаи баррасии ҳуҷҷатҳои мавҷуда корӣ, машваратҳо бо шахсони масъули Вазорати молия ва дигар вазорату идораҳои мебошад, ки иштирокчиҳои таъбиқи Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023 ва Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мебошанд. Хулосаҳои дар ҳисобот овардашуда, аз ҷумла, ба хулосаҳо ва тавсияҳои асосии арзёбии хароҷоти давлатӣ ва ҳисоботдиҳии молиявӣ (PEFA), ки дар соли 2022 ба анҷом расида буд, асос ёфтаанд.. Ҳисоботи арзёбии хароҷоти давлатӣ ва ҳисоботдиҳии молиявӣ (PEFA) барои соли 2022 дар сомонаҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Котиботи байналмилалӣ ХДҲМ (PEFA) нашр шудааст.

Арзёбии ҳолати таъбиқ дар асоси методологияи зерин гузаронида шуд:

Ҳолати иҷро (дар давраи ҳисоботӣ)	Ҷоизи тахминии корхое, ки дар давраи ҳисоботӣ иҷро шудаанд	Ҳолати иҷрош бо рамзгузорӣ ба рангҳо
Иҷро шуда	100%	
Қисман иҷро	50% - 99%	
Дар ҳолати иҷро	10% - 49%	
Ба анҷом нарасидааст (ва ба нақша гирифта нашудааст)	Камтар аз 10%	
Ба таъхир гузошташуда (ба нақша гирифта шудааст)	Иҷронашаванда	

Мониторинг ва баҳодиҳӣ (яъне арзёбии чараёни татбиқи ислоҳот) мутобиқи фасли 5 «Мониторинг ва арзёбӣ»-и Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023 амалӣ карда мешавад. Ҳисоботи мазкур аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар вазорату идораҳо тасдиқ карда шуда, баъд аз он Вазорати молия ҳисоботи ниҳойӣ оид ба рафти иҷро ба Шӯрои ҳамоҳангсозии ИМД пешниҳод мекунад. Шӯрои ҳамоҳангсозии ИМД ҳисоботҳои мазкурро мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон № 542 аз 16 сентябри соли 2008 тасдиқ мекунад. Ҳар як гузориши муфассал минбаъд дар таҳияи Нақшаи нави миёнамуҳлати амал барои солҳои 2024-2026 истифода хоҳад шуд. Нақшаи пешакии миёнамуҳлати амал барои солҳои 2024-2026 аллакай таҳия шудааст ва аз ҷониби Шӯрои ҳамоҳангсозии ИМД то охири симоҳаи аввали соли 2024 тасдиқ карда мешавад.

2. Ихтисорот

АО ПҚТ	Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
БМА	Барномаи миёнамуҳлати амал
БМТ	Бонки миллии Тоҷикистон
БМҲД	Барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ
БСД	Барномаи сармоягузори давлатӣ
ВМ	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
ВРИС	Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ГМБ	Гирандаи маблағҳои буҷетӣ
ДОМД	Дастур оид ба омили молияи давлатӣ
ИМД	Идоракунии молияи давлатӣ
МД	Муассисаи давлатӣ
ММД	Маҷмаи маҳсулоти дохилӣ
НИИМД	Низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ
НМА	Нақшаи миёнамуҳлати амали ИМД барои солҳои 2021-2023.
НЯҲ	Нақшаи ягонаи ҳисобҳо
ОМД	Омили молияи давлатӣ
СБҲМ	Стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ
СИМД	Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон
СМДД	Стратегияи миёнамуҳлати даромадҳои давлатӣ
СМР	Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030
СЯХ	Суратҳисоби ягонаи ҳазинадорӣ
ТАМБ	Тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ
ТИК	Технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ
ТМБ	Тақсимкунандаи маблағҳои буҷетӣ
ХБА	Ҳазинаи байналмилалӣ асъор
ҲҚТ	Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
ҚТ	Ҷумҳурии Тоҷикистон
DMFAS	Низоми идоракунии қарз ва ҳисоботи молиявӣ
DTS	Низоми пайгирии қарз
e-GP	Портالي электронии харид
HRMIS	Низоми иттилоотии идоракунии захираҳои инсонӣ
INTOSAI	Ташкилоти байналхалқии мақомоти олии аудит
IPSAS	Стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ барои бахши давлатӣ
ISSAI	Стандартҳои байналмилалӣ мақомоти олии аудит
ITMIS	Низоми ҳамгиرويшудаи иттилоотии идоракунии андоз

PEFA	Хароҷоти давлатӣ ва ҳисоботдиҳии молиявӣ (ХДҲМ)
PFMMP 2	Лоиҳаи дуҷуми модернизатсия ва идоракунии молияи давлатӣ
TPSAS	Стандартҳои ҳисоботи молиявӣ барои бахши давлатӣ дар Тоҷикистон

Мундариҷа

1. Мушоҳидаҳои асосӣ оид ба афзалиятҳои стратегӣ дар ИМД	7
2. Мухити умумии макрофискалӣ.....	14
3. Шарҳи мухтасари амалишавии НМА барои солҳои 2021-2023.....	11
4. Шаҳри иҷроӣ чорабиниҳо дар солҳои 2021-2023.....	22
4.1. Тадбирҳо оид ба устувории макрофискалӣ	22
4.1.1. Ислоҳот дар самти банақшагирии стратегӣ.....	22
4.1.2. Тадбирҳо оид ба устувории доираи макрофискалӣ	26
4.1.3. Тадбирҳо дар самти ояндабинии даромадҳои давлатӣ.....	32
4.2. Тадбирҳо оид ба банақшагирии хароҷоти давлатӣ	35
4.2.1. Тадбирҳо оид ба идоракунии қарзи давлатӣ.....	35
4.2.2. Тадбирҳо оид ба амалӣ намудани барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	41
4.2.3. Тадбирҳо дар самти буҷетикунони барномавӣ	52
4.2.4. Тадбирҳо дар самти ғайримарказонидани фискалӣ.....	54
4.3. ТАДБИРҲО ОИД БА ИҶРОИ БУЌЕТ ВА ДАРОМАДҲОИ ДАВЛАТӢ	57
4.3.1. Тадбирҳо оид ба маъмурикунонии даромадҳо	58
4.3.2. Тадбирҳои ислоҳотӣ оид ба идоракунии хазинадорӣ.....	66
4.3.3. Тадбирҳои ислоҳот дар низоми хариди давлатӣ	75
4.3.4. Тадбирҳо оид ба гурӯҳбандии буҷетӣ	82
4.4. Тадбирҳои ислоҳот оид ба назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ	84
4.4.1. Тадбирҳо оид ба назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ	84
4.5. Тадбирҳо оид ба баҳисобгирии муҳосибавӣ, мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ	86
4.5.1. Тадбирҳо оид ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ.....	86
4.5.2. Тадбирҳо дар самти баҳисобгирии муҳосибавӣ дар баҳши давлатӣ	91
4.5.3. Тадбирҳо оид ба мониторинги фаъолияти корхонаҳои давлатӣ	94
4.6. Тадбирҳо оид ба аудити беруна ва назорат	99
4.6.1. Тадбирҳо оид ба аудити беруна	99
4.6.2. Тадбирҳо дар самти назорати парламентӣ.....	105
4.7. Тадбирҳо оид ба шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ.....	107
4.7.1. Тадбирҳо оид ба дастрасии ҷомеа ба иттилоот	107
Замима: Шарҳи натиҷаҳои арзёбии PEFA дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2022.....	110

1. Мушоҳидаҳои асосӣ оид ба афзалиятҳои стратегӣ дар ИДМ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти татбиқи ислоҳоти идоракунии молияи давлатӣ (ИДМ) мутобиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон № 1446 аз 31 январи соли 2020 тасдиқ шудааст, ба пешравиҳои хуб ноил гардид. Мониторинги рафти татбиқи ислоҳоти ИДМ дар асоси Барномаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2021-2023, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 112 аз 3 апрели соли 2021 тасдиқ шудааст, бароҳ монда шуд.

Фасли мазкур ба афзалиятҳои зерини сиёсати стратегӣ, ки дар Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 муайян шудааст, ҷудо карда мешавад: (1) таҳкими суботи макроиқтисодӣ; (2) таъмини тақсимои самараноки захираҳои давлатӣ; (3) тақмил додани хизматрасониҳои давлатӣ; ва (4) таҳкими давлатдорӣ. Дар ин фасл ба се афзалияти аввал тамаркуз карда мешавад.

(1) Таҳкими суботи макроиқтисодӣ

Қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ» дар моҳи июли соли 2022 ба вазорату идораҳо имкон дод, ки санадҳои стратегии ояндаи худро, аз қабili Стратегияи рушди иқтисоди сабзи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023-2037 (30 сентябри соли 2022 тасдиқ шудааст) тибқи қонуни нав таҳия намоянд. Вобаста ба татбиқи Қонун дастурҳои методӣ оид ба дурнамозии иқтисодӣ ва буҷетӣ таҳия гардидаанд, аммо ин маводҳои методӣ ва дигар санадҳои зерқонунӣ дар соҳаи дурнамозии макрофискалӣ таҷдиди назар ва навсозиро талаб мекунад. Илова бар ин, Вазорати молия дар моҳи декабри соли 2023 бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аввалин «Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2029» ва нақшаи амали сесолаи он барои солҳои 2024-2026-ро таҳия ва тасдиқ намуд. Ҳукумат аллақай бо дастгирии шарикони рушд ба татбиқи ин стратегия ва дигар стратегияю барномаҳо шурӯъ намуда, ҳамзамон ба рақамикунории хизматрасониҳои давлатӣ ва мукамалсозии дурнамои даромадҳо барои беҳтар кардани пешгӯии тақсимои буҷет тамаркуз кардааст.

Касри васеи давлатӣ аз ҷониби Вазорати молия дар сатҳи 2,5% Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ (ММД) нигоҳ дошта шуд, ки ин нишондиҳанда шартҳои пешниҳоди дастгирии буҷетӣ аз ҷониби як қатор шарикони рушдро қоне мекард. Стратегияи нави идоракунии қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026, ки моҳи декабри соли 2023 ба тасвиб расидааст, ба

Ҳукумат имкон медиҳад, ки қарзи давлатии худро, ки нисбат ба соли 2022 аз ҷиҳати номиналӣ ва воқеӣ коҳиш ёфтааст, беҳтар идора кунад. Ғайр аз ин қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қарзи давлатӣ» дар таҳрири нав (моҳи декабри соли 2022) ва гузаштан ба низоми муосири идоракунии қарз ва таҳлили молиявӣ (DMFAS) аз соли 2023 идоракунии қарзи давлатиро боз ҳам таҳким бахшида, идомаи ислохотро дар ин соҳа таъмин намуд. Ба ин васила як қатор тавсияҳое, ки аз ҷониби Бонки Ҷаҳонӣ ҳангоми арзёбии қарзи давлатии (DeMPA) ки дар асоси натиҷаҳои соли 2022 пешниҳод шуда буд, амалӣ гардид.

Сиёсати андозию буҷетии давлат ба ҷуз аз Кодекси андоз, Кодекси гумрук ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ инчунин дар ҳуҷҷати «Самтҳои асосии сиёсати буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ҳамасола аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи се сола, таҳия ва нашр мешавад, инъикос ёфтааст. Ин чараён ба раванди буҷети давлатӣ хуб ҳамгирӣ карда шуда, дархостҳои буҷетӣ ва дигар маълумоти аз ҷониби ташкилотҳои буҷетӣ дар доираи ин раванд пешниҳодшударо пурра мекунад. Дар навбати худ, таҳияи сиёсати миёнамуҳлати андозию буҷетӣ ба ҷаҳорҷубаи макрофискалии Вазорати молия асос меёбад, ки ҳадди ниҳони хароҷоти соҳавиро дар бар мегирад ва қисми таркибии барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ (БМХД) мебошад. Доштани БМХД-и устувор, ки ба раванди буҷетикунӣ ҳамгироӣшуда мебошад, идоракунии макрофискалиро тақвият медиҳад ва ба суботи умумии иқтисодӣ дар кишвар мусоидат мекунад.

Соли 2023 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба татбиқи «Барномаи миёнамуҳлат оид ба идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ барои солҳои 2023-2027», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон моҳи ноябри соли 2022 тасдиқ карда шудааст, оғоз намуда, бо ин восита барои равиши сохторӣ ба тақмили танзими молиявӣ ва идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ (КД) роҳ мекушояд. Дар натиҷаи тақмили сохтори Вазорати молия дар соли 2023 як ниҳоди зертобеъи уҳдадор барои идоракунии ҳисоботи молиявии корхонаҳои давлатӣ, дар шакли Корхонаи воҳиди давлатии “Маркази маҳфуздорандаи ҳисоботи молиявӣ” таъсис дода шуд. Дар нимаи соли 2023 Вазорати молия ҳисоботи молиявии 27 корхонаи азими давлатиро барои соли 2022 ба таври оммавӣ нашр намуд. Мониторинги ҳисоботи молиявии 27 корхонаи азими давлатӣ тибқи фармони Вазири молия “Дар бораи дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудани ҳисоботи молиявии аз аудит гузаронидашудаи корхонаҳои азими давлатӣ ва ташкилотҳои сахмияҳояшон ба давлат тааллуқ дошта» (15 декабри соли 2021, № 182) ба роҳ монда мешавад. Дар соли 2023 аз 27 корхонаи давлатӣ ҳисоботи молиявии 17-тои он аз аудит гузаронида шуд. Дар натиҷаи муҳокимаҳо бо шарикони рушд, Вазорати молия тасмим гирифт, ки раёсати

мавҷудаи мониторинги фаъолияти молиявӣ ва хоҷагидорӣи корхонаҳои азимро ба як воҳиди масъули идоракунии хавфҳои фискалӣ табилад намояд ва айнаи замон раёсати мазкур барои мониторинги рафти иҷрои Барномаи дар боло зикршуда масъул аст. Стратегияи нави идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 низ, хавфҳои фискалиро мутобиқи таҷрибаи байналмилалӣ ба назар гирифта, онро ба таври кофӣ инъикос менамояд.

(2) Таъмини тақсимои самараноки захираҳо

Дар асоси натиҷаҳои таҷрибаи ислохотҳои қабланд оғозшуда дар ИМД ва идомаи модернизатсияи хазинадорӣ Вазорати молия мавҷудияти механизмҳои муассири назорати хазинадорӣ ва ҳисоботи молиявиро таъмин намуд, ки ин ба тақсимои самараноки захираҳои давлатӣ мусоидат мекунад. Дар айнаи замон, ислохоти низоми хазинадорӣ афзалиятҳои сиёсиро, аз қабилӣ «Харитаи роҳи Вазорати молия дар 2020-2025 оид ба стандартҳои баҳисобгирӣи муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ» дастгирӣ менамояд. Сарфи назар аз баъзе таъхирҳо дар амалисозии тадбирҳо оид ба навсозии низоми хазинадорӣ ва таҷрибаи стандартҳои баҳисобгирӣи муҳосибӣ, Вазорати молия ба нақша гирифтааст, ки то охири соли 2024 таҷрибаи модули навкардашудаи баҳисобгирӣи муҳосибӣ дар низоми иттилоотӣи идоракунии молияи давлатиро (НИИМД) ба итмом расонда, ҷамъбасти ҳисоботи солони молиявӣи тамоми баҳши давлатиро таъмин намояд. Тавре ки дар аввал ба нақша гирифта шуда буд интизор меравад, ки то охири соли 2025 гузариши пурра ба усули ҳисобӣ, аз ҷумла таҷрибаи стандартҳои иловагӣи баҳисобгирӣи муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ анҷом дода шавад.

Дар соли 2023, ба НИИМД тағирот ворид карда нашудааст, аммо низоми иттилоотӣи iMOF тақмил дода шуда, таҳияи модули навкардашудаи баҳисобгирӣи муҳосибӣ, инчунин алоқамандии байни низоми хазинадорӣ ва дигар низоми иттилоотӣ (масалан, дар соҳаи харид ва идоракунии кадрҳо) идома дорад. Вазорати молия таҷрибаи таъмини дастрасии фосилавӣ ба модули дахлдори НИИМД-ро барои вазорату идораҳои соҳавӣи пешбар дар ҷараёни таҳия ва иҷрои буҷети давлатӣ идома дод. Доштани чунин дастрасӣ ба вазорату идораҳои пешбар (яъне тақсимкунандагони асосии буҷетӣ, ТАМБ) имкон медиҳад, ки дархостҳои буҷетиро ба таври электронӣ тавассути низоми SGB.net, ки унсурҳои асосии НИИМД мебошад, таҳия ва коркард намоянд Ҷорӣ намудани модули нави баҳисобгирӣи муҳосибӣ ба ташкилотҳои буҷетӣ имкон медиҳад, ки ҳар семоҳа нақшаҳои гардиши пули нақдро нав карда, инчунин нишондиҳандаҳои молиявӣ ва ғайримолиявӣи самаранокии буҷетӣи барномавиро мутобиқи принципҳо ва талаботи буҷетикунони барномавӣ

ворид намојанд. Ин тадбирҳо барои боз ҳам баланд бардоштани самаранокии тақсимои захираҳои давлатӣ равона шудаанд.

Соли 2023, чун солҳои қаблӣ, раванди таҳияи буҷет дар асоси фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки моҳи декабри соли 2022 қабул шуда буд, оғоз гардид. Пас аз ин санади ҳуқуқӣ ду дастурамал оид ба таҳияи буҷет аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои марҳилаҳои 1 ва 2 раванди таҳияи буҷети давлатӣ (1 феввали соли 2023 ва баъдан 3 июли соли 2023) қабул гардид. Дастурамали дуюм оид ба таҳияи буҷет бо каме таъхир қабул гардид, ки он вақти ТАМБ-ро барои таҳияи дархостҳои буҷетӣ ва гуфтушунидҳои буҷетӣ каме кутоҳ намуд, аммо ба сифат ва муҳлати пешниҳоди лоиҳаи буҷети давлатӣ ва нишондиҳандаҳои миёнамуҳлати мақомоти ҳокимияти иҷроия ва қонунгузор, инчунин бораи тасдиқ ва қабули минбаъдаи он таъсири ҷиддӣ нарасонд.

Дар Тоҷикистон раванди таҳияи буҷети давлатӣ бо барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ (БМХД) мувофиқ буда, ин ба он маъност, ки буҷетҳо барои се сол таҳия мешаванд, ҳадди ниҳии хароҷот аз аввал аз рӯи соҳаҳо ва баъдан аз рӯи ТАМБ муайян карда мешаванд ва раванди буҷет худ унсурҳои “аз боло ба поён” ва “аз поён ба боло”-ро муттаҳид мекунад. Вазорат ва идораҳои пешбар барои идоракунии маблағҳо дар бахшҳои худ якҷанд тағйирбазирӣ ва салоҳият доранд, аммо БМХД (ва дигар унсурҳои буҷетии ба сиёсат асос ёфта) ҳоло танҳо сатҳи буҷети ҷумҳуриявиро фаро мегирад. Фарогирии маҳдуди БМХД ва буҷети барномавӣ эҳтимолан самаранокии ислоҳоти буҷетӣ дар асоси сиёсатро сушт мекунад, бахусус дар бахшҳои, ба монанди маориф ва тандурустӣ, ки аксари эҳтиёҷоти маблағгузори онҳо аз буҷетҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ қонеъ карда мешавад. Дар баробари ин, дар сатҳи мақомоти марказии ҳокимияти давлатӣ принципҳои асосии фаъолияти БМХД бомуваффақият ҳамгирои карда шудаанд, вале БМХД аз ҷониби шахсони масъул (қормандони бахши банақшагирии буҷет ва молиячиён)-и вазорату идораҳои пешбарандаи соҳа ҳанӯз пурра дарк карда нашудааст.

Бо мақсади баланд бардоштани самаранокии буҷетҳои соҳавӣ Вазорати молия Нақшаи миёнамуҳлати амал барои солҳои 2023-2026 оид ба ҷорӣ намудани унсурҳои асосии буҷети гендерӣ, буҷети иқлимӣ, инчунин пайгирии буҷет барои ноил шудан ба Ҳадафҳои Рушди Устувор (ҲРУ)-ро тасдиқ намуд. Дар навбати худ, ҲРУ дар ҳуҷҷатҳои сиёсии миллӣ ва соҳавӣ инъикос ёфтаанд, ки ӯҳдадори қавии ҳукуматро ҷиҳати амалисозии буҷетикунони ба сиёсат асосёфта ва тадриҷан ба раванди буҷет ҷорӣ намудани принципҳои буҷетии ба натиҷа нигаронидашуда, тасдиқ мекунад. Хамаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, аз ҷумла дастурамалҳои буҷетӣ бояд аз нуктаи назари пурра ба раванди буҷетӣ

татбиқ намудани унсурҳои дар боло зикргардида, аз нав дида баромада шаванд.

Бучетҳои сармоягузори бо хароҷоти қорӣ ҳануз суи ҳамгирӣ карда шудаанд, ки ин ба тақсими маблағҳои бучетӣ таъсир мерасонад. Аз ҷумла, Барномаи сармоягузориҳои давлатӣ (БСД) то ҳол байни хароҷотҳои асосӣ ва қори лӯиҳои сармоягузори фарқ намекунад ва ҳисобот оид ба иҷрои БСД дар шакле пешниҳод мегардад, ки аз шаклҳои ҳисоботи бучетии дигар бахши давлатӣ фарқ мекунад. Илова бар ин, БСД дар аини замон ба ҳисоботи молиявии солони ҳукумати марказӣ, ки Вазорати молия таҳия мекунад, ҳамгирӣ карда нашудааст.

Пешравӣ дар ислоҳоти низоми трансфертҳои байнибучетӣ ҳоло мушоҳида намегардад, вале Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон манфиатдор аст, ки ин ислоҳот дар муҳлатҳои дертари татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 амалӣ карда шавад. Дар соли 2023 ҳамчун мусоидати молиявӣ ба минтақаҳои камдаромад тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2023» (Моддаи 10) 1,5 млрд сомонӣ ҷудо карда шуд.

Иқтисори институтсионалӣ ва захиравии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳким ёфт, ки ин боиси болоравии ҳамаҷонибаи сифат ва пурра шудани аудитҳои беруна гардид. Татбиқ намудани низоми идоракунии аудит, идоракунии электронии тамоми ҳуҷҷатҳои марбут ба аудито таъмин намуда, қорӣ намудани серверҳои нав ва шабакаи локалӣ, низоми ТИК-и Палатаи Ҳисобро навсозӣ кард. Инчунин қайд кардан зарур аст, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Палатаи ҳисоб» дар таҳрири нав аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон моҳи июни соли 2023 қабул гардида, он муқаррарот оид ба ҳамкориҳои Палатаи ҳисоб бо дигар мақомоти давлатӣ, идоракунии захираҳои инсонӣ, рушди ТИК, инчунин ҷанбаҳои методологии аудити молиявӣ, аудити мутобикат ва аудити иҷроӣро дар бар мегирад. Қонун инчунин муқаррар мекунад, ки Палатаи ҳисоб аудити ҳисоботи молиявии маҷмуии солони ҳукумати марказиро (моддаи 34) мегузаронад. Илова бар ин, дар соли 2023 аз ҷониби Палатаи ҳисоб як сохтори таъмини сифат таъсис дода шуд, ки он фаъолияти гурӯҳҳои аудитори мутобики таҷрибаи байналмилалӣ танзим намуда, иҷрои Нақшаи миёнамуҳлати рушди Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2019-2023-ро ба анҷом расонд.

Тавре ки дар фасли 2-юми ин ҳисобот дарҷ гардидааст, идоракунии даромадҳои давлатӣ дар соли 2023 ба таври назаррас беҳтар гардид. Дар Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон низоми мониторинги имтиёзҳо (ҳавасмандгардони)-и андоз ва воҳиди баррасии онҳо таъсис

додашуда, он ба аз байн бурдани имтиёзҳои бесамар барои категорияҳои гуногуни андозсупорандагон, ки ҳаҷми чунин имтиёзҳо дар соли 2023 ба маблағи тақрибан 1 млрд. сомони баробар буд, таъсис дода шудааст. Илова бар ин, ин воҳид барои арзёбии таъсири молиявии имтиёзҳои мавҷудани андоз ба бахши хусусӣ ва корхонаҳои давлатӣ масъул аст. Модули аудити ба таваккал асосёфта пурра дар доираи низоми ягонаи иттилоотии идоракунии андоз (ITMIS)-и Кумитаи андоз амал мекунад ва идоракунии он аз рӯи 18 меъёри хавф тибқи намуни андозсупоранда ва шумораи кормандон ба роҳ монда мешавад. Илова бар ин, дар соли 2023 Кумитаи андоз боз 9 намуни хизматрасонии электрониро барои андозсупорандагон ҷорӣ намуд, ки шумораи умумии хизматрасониҳои электрониро ба 85 адад расонд ва роҳи узвият ба ТИХР оид ба мубориза ба пастшавии замина ва тағйири фоида (BEPs), инчунин иштирок дар форумҳои ҷаҳониро идома дод.

Назорати парлумонӣ умуман қаноатбахш аст, аммо тавре ки дарнатиҷаи арзёбии хароҷоти давлатӣ ва ҳисоботдиҳии молиявӣ (PEFA) барои соли 2022 зикр шудааст, дар баъзе соҳаҳо ин низом нисбатан суст боқӣ мемонад. Кумитаи иқтисод ва молияи назди Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳам раванди буҷет ва ҳам истифодаи маблағҳои буҷетро назорат мекунад.

Гуруҳбандии буҷетӣ ба стандартҳои байналмилалӣ GFS/COFOG мувофиқат мекунад ва дар ҳама марҳилаҳои давраи буҷет татбиқ карда мешаванд. Аммо гузариши гуруҳбандӣ ва буҷетҳо ба Дастурамал оид ба омили давлатии молияи соли 2014-и ХБА (GFSM) дар соли 2021 оғоз ёфт. Вазорати молия омили буҷети солҳои 2021 ва 2022-ро мувофиқи ОМД таҳия ва ба таври оммавӣ дар маҳзани онлайнии Ҳазинаи Байналмилалӣ Асҳор (ХБА) нашр намуд. Инчунин Вазорати молия барои омода намудани дастурҳои дахлдор ҷиҳати ҳар симоҳа таҳияи он ва васеъ намудани фарогирии омили буҷет ва қарз қорбарӣ намуда истодааст. Гуруҳбандии нави барномавӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон моҳи майи соли 2022 тасдиқ шуда, аз соли 2023 дар ҳамаи соҳаҳои сатҳи буҷети ҷумҳуриявӣ ба истиснои баъзе самтҳо (масалан, дар самти идоракунии давлатӣ) татбиқ карда шуда истодааст. Гуруҳбандии барномавӣ ба ҳамаи ТАМБ, ТМБ ва ГМБ имкон медиҳад, ки буҷетҳои худро аз рӯи барномаҳо бо нишондиҳандаҳои мушаххаси молиявӣ ва ғайримолиявӣ тақсим кунанд. Ҳамзамон ва ба ин васила робитаи мутақобилаи нишондиҳандаҳои буҷетро бо афзалиятҳои сиёсӣ ва самти умумии маблағгузориҳои буҷетиро барои ноил шудан ба натиҷаҳои мушаххас, беҳтар созанд.

(3) Тақмили низоми расонидани хизматрасониҳои давлатӣ

Татбиқи стандартҳои миллии баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ, ки ба IPSAS мувофиқанд, идома дорад, аммо дар соли 2023 ягон стандартҳои нави баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатии Тоҷикистон (TPSAS) қабул ва татбиқ карда нашудааст. Вазорати молия «Харитаи роҳ»-ро оид ба татбиқи стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2025 амалӣ намуда истодааст, ки тибқи он дар марҳилаи аввал чорӣ намудани панҷ стандарти иловагӣ дар марҳилаи сеюм (дар солҳои 2021-2023) ва 13 стандарти иловагии дигар дар марҳилаи чорум (дар солҳои 2024–2025) пешбинӣ мегардад. Аммо ин нақшаҳо дар ҳоли ҳозир ислохро бо далели таъхир дар ҷалби коршиносон ва таъхир аз ҷониби яке аз шарикони рушд дар иҷрои лоиҳаи кумаки техникӣ, тақозо мекунанд.

Назорати мавҷудаи ҳазинавӣ ба ташкилотҳои буҷетӣ имкон медиҳад, ки маблағро танҳо дар доираи маблағҳои тасдиқшудаи буҷетӣ сарф кунанд, ки ин ба мустақкам намудани интизоми молиявӣ мусоидат намуда, дар навбати худ боиси беҳтар тақсим шудани захираҳо мегардад.

Солҳои 2022-2023 Вазорати молия низоми дигари ИМД (iMoF)-ро дар шакли нармафзори махсуси интернетӣ таҳия кардааст, ки модулҳои нав барои идоракунии ӯҳдадориҳо, идоракунии маблғҳои пулӣ, идоракунии дороиҳо, инчунин машваратҳои пардохтӣ (яъне коркарди фармоишҳои харид) ва идоракунии музди меҳнат пешбинӣ шудааст. Низоми iMoF бо НИИМД ҷиҳати мубодилаи маълумот бо истифода аз веб-хизматрасониҳо ва интерфейси API пайваст карда шудааст. Дар баробари ин, интерфейсҳои дигари мубодилаи маълумот (масалан, барои низоми хариди давлатӣ, идоракунии кадрҳо ва ғайра) ҳанӯз таҳия нашудаанд. Ин кор аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии шарикони рушд амалӣ карда мешавад. Дар соли 2023, модули тағирёфтаи баҳисобгирии муҳосибӣ (китоби асосӣ) ба НИИМД ҳамгирой карда шуда, ки эҳтиёҷоти баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботдиҳии стандартиро дастгирӣ мекунад. Бо вучуди ин, калибровка ва ғаъолгардонии минбаъдаи модули баҳисобгирии муҳосибӣ талаб карда мешавад, то он тавонад талаботи Стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ (IPSAS), ки дар солҳои оянда тадриҷан чорӣ карда мешаванд, ба инобат гирифта ва ҳамгирой карда шавад. Ғаъолсозии модули тағирёфтаи баҳисобгирии iMOF/FMIS дар нимаи соли 2024 ва ба кор андохтани платформаи нав дар моҳи январӣ соли 2025 дар назар аст. Дар соли 2023 Вазорати молия корҳои иловагиро оид ба ҳамгироии НИИМД бо низоми хариди давлатӣ ва низоми хизмати давлатӣ анҷом дод.

Моҳи мартӣ соли 2023 Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни нав «Дар бораи хариди давлатӣ»-ро тасдиқ кард, ки дар сатҳи қонунгузорӣ тавсеа ва таҳкими минбаъдаи низоми хариди давлатӣ ва портали харидҳои электронии

давлатиро (e-GP) таъмин менамояд. Низом ва портал аз ҷониби Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва идора карда мешавад. Қонуни нав инчунин имкон медиҳад, ки ғайримарказикунонии минбаъдаи хариди давлатӣ, аз ҷумла тавассути зиёд кардани шумораи ташкилотҳои харидкунандаи соҳибхтисос (ТХС) тибқи талаби Созмони Ҷаҳонии Тижорат (СҶТ), ҷорӣ намудани механизми мустақил ва шаффофи баррасии шикоятҳо дар соҳаи хариди давлатӣ ва дигар афзалиятҳои сиёсӣ ин соҳа.

2. Мухити умумии макрофискалӣ

Тоҷикистон сарфи назар аз мушкилотҳо ва ҷолишҳои давомдор, аз ҷумла бесуботӣ ва номуайяний дар миқёси ҷаҳонӣ ва минтақавӣ рушди устувори иқтисодиро дар соли 2023 таъмин намуд. Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми солонаи худ ба аъзои Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 28 декабри соли 2023 вазъи мураккаби геополитикии имрӯза, тезутундшавии муноқишаҳои ҷарбӣ ва тижоратӣ, оқибатҳои эҳтимолии таъсири таҳримҳои иқтисодӣ, оқибатҳои тағирёбии иқлим ва таъсири манфии маҷмӯии ин омилҳо ба иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъкид намуданд. Дар ин шароит, дар соли 2023 маҷмӯи маҳсулоти дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон 130,8 миллиард сомони ро ташкил дода, суръати афзоиши он то 8,3 фоиз ёфт, ки ин нишондиҳанда дар соли қаблӣ ба 8 фоизи баробар буд. Тавсеаи васеъмиқёси истеҳсолот дар бахшҳои гуногун аз таваҷҷуҳи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба идомаи раванди саноатикунони кишвар дар солҳои 2022-2026, фароҳам овардани фазои бештар ва ҳавасмандгардонӣ барои бахши хусусӣ, ҳавасмандгардонии фаъолияти соҳибкорӣ дар давраи пас аз пандемия ва пурзӯр кардани чараҳои истеҳсолот ва савдои дохилӣ, маҳсуб меёбад.

Дар соли 2023 таварруми солонаи истеъмоли аз 4,2%-и соли қаблӣ то 3,8% поин рафт ва ба сатҳи пасттарин дар 10 соли охир расид. Сатҳи таваррум аз ҳудуди 4-8%-и муқарраркардаи Бонки миллии Тоҷикистон (БМТ) каме поёнтар аст. Афзоиши нархи маводи озуқа дар як сол 3,4 фоизро ташкил дода, ба ин васила 47,8 фоизи таваррум дар соли 2023-ро ташкил дод. Нархи молу хизматрасониҳои ғайриозуқаворӣ 6,6 фоиз ва 1,2 фоиз афзуд. 15,5% боло рафтани қурби пули миллӣ нисбат ба рубли русӣ асосан фишорҳои таваррумро аз нархҳои байналмилалӣ озуқа ва сӯзишворӣ ҷуброн кард, бахусус бинобар сабаби воридоти молҳо қариб 60% тамоми сабади истеъмолии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ташкил додан. Омилҳои мавсимӣ ва афзоиши иқтидори истеҳсоли дар соҳаи кишоварзӣ ва саноат низ ба ҷилавгирӣ аз таваррум мусоидат намуд.

Гардиши савдои хориҷии Тоҷикистон дар соли 2023 ба таври қобили мулоҳиза афзоиш ёфта, ба 8,3 млрд доллар расид, ки ин баландтарин нишондод дар таърих аст (ба истиснои тижорати хидматрасонӣ). Гардиши умумии молу маҳсулот нисбат ба соли 2022 13,9% ё 1,02 млрд доллар зиёд шуд. Содироти молу маҳсулот дар соли 2023 2,45 млрд долларро ташкил дод, ки афзоиш ба 14,3% баробар аст. Содироти тилло ва дигар металлҳои қиматбаҳо (ки 46,6 фоизи афзоиши содиротро ташкил дод), насосҷӣ (6,6 фоиз), нерӯи барқ 3,9 фоиз) ва дигар молҳо ду баробар афзуд. Воридоти молҳо ба 5,88 миллиард доллар расид, ки нисбат ба соли 2022 13,8% зиёдтар аст.

Хароҷоти давлатӣ аз 29,2% ММД дар соли 2022 то 31,6% ММД дар соли 2023 афзоиш ёфт, ки ин инъикосгари афзоиши маблағгузориҳои буҷетӣ барои фарҳанг ва варзиш (36,5%), хизматрасонии коммуналӣ (27,5%) ва тандурустӣ (25,2%) мебошад. Дар соли 2023 41,3 миллиард сомонӣ хароҷот шудааст, ки 28,7 миллиард сомони он, аз ҳисоби даромадҳои андозӣ ва ғайриандозӣ таъмин гардидааст. Дар соли 2023 39,9 фоизи хароҷот барои таъмини эҳтиёҷоти соҳаҳои иҷтимоӣ (ба монанди маориф, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ) равона шудааст. Дар соли 2023 қарзи давлатӣ ва қарзи таҳти кафолатноки давлат гирифташуда то ба 30,2% ММД (аз 34,8% ММД дар соли 2022) коҳиш ёфт, ки ин нишондиҳанда аз ҳисоби рушди иқтисодӣ ва хизматрасонии саривактӣ қарзи дохилӣ (аз 6,5% то 396,8 млн доллар аз ҳисоби хизматрасонии ӯҳдадориҳои давлатӣ ва пардохти қарзҳои мушкилзситон коҳиш ёфт) ба даст оварда шуд.

3. Шарҳи мухтасари амалишавии НМА барои солҳои 2021-2023.

Нақшаи миёнамуҳлати амали ИМД барои солҳои 2021-2023 152 чорабиниро дар бар мегирад, ки ба 18 самти афзалиятнок гурӯҳбандӣ шудаанд. Ҳисобот оид ба татбиқи БМА ИМД дар соли 2023 муайян намуд, ки аз 152 чорабинӣ 99-тоаш (пурра ё қисман) иҷро шудаанд, ки ин 65,1% аз ҳаҷми умумии чорабиниҳои дар Нақшаи чорабиниҳои 2021-2023 дарҷ гардида ро ташкил медиҳад. Ғайр аз ин, иҷрои пурраи 18 чорабинӣ (11,8 фоиз) каме ба таъхир афтада, дар давраи ҳисоботӣ 12 чорабинӣ (7,8 фоиз) иҷро нашуд ва иҷрои 23 чорабинӣ (15,1 фоиз) мавқуф гузошта шуд.

1. Тадбирҳо оид ба устувории чаҳорчубаи макрофискалӣ

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)			
1.1. Ислоҳот дар баҳши банақшагирии стратегӣ						
1.1.1.	Таҳкими иқтисодии институтсионалӣ ва техникаи сохторҳои калидии мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар самти банақшагирии стратегӣ ва ислоҳот.	3 чорабинӣ	1	2	3	
1.1.2.	Ҷорӣ намудани методологияи нави банақшагирии стратегии миллӣ дар баҳши давлатӣ.	2 чорабинӣ	1		2	
1.1.3.	Тақмили сохтори ташкилии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	2 чорабинӣ	1		2	
1.2. Тадбирҳо оид ба устувории доираи макрофискалӣ						
1.2.1.	Таҳлил, мутобиқсозӣ ва дар амал ҷорӣ намудани моделҳои дахлдори дурнамои макроиқтисодӣ дар Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон	4 чорабинӣ	1	2	3	4
1.2.2.	Бозбиниҳои вазифа ва функсияҳои шӯъбаи макроиқтисод ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	3 чорабинӣ	1	2		3
1.2.3.	Беҳдошти моделсозӣ ва ояндабинии макрофискалӣ дар асоси усул ва воситаҳои бозғамии эмпирикӣ, аз ҷумла таҳлили ҳассосият бо мақсади беҳтар намудани дақиқии индикаторҳои ҳисобшавандаи макрофискалӣ	2 чорабинӣ	1		2	
1.3. Тадбирҳо дар самти ояндабинии даромадҳои давлатӣ						
1.3.1.	Ҷорӣ намудани модели нави ояндабинии даромадҳо ва истифодаи усулҳои дурнамоҳои эмпирикӣ ҳангоми баҳодиҳии даромадҳои давлатӣ дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	3 чорабинӣ	1	2		3
1.3.2.	Таъмини робитаи байниҳамдигарии модели ояндабинии даромадҳо ва ҷорчӯбаи умумии макрофискалӣ	2 чорабинӣ	1		2	

2. Тадабирҳо оид ба банақшагирии хароҷоти давлатӣ

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)			
2.1. Тадбирҳо оид ба идоракунии қарзи давлатӣ						
2.1.1.	Беҳтар намудани мониторинг, идоракунии хавфҳо, баҳоидиҳӣ ва ҳисоботдиҳӣ дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ	4 чорабинӣ	1	2	3	4
2.1.2.	Таҷдиди низоми иттилоотии идоракунии қарзи давлатӣ дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	3 чорабинӣ	1	2	3	
2.1.3.	Таҳлили қарзҳои кредитории корхонаҳои азими давлатӣ ва манзур намудани пешниҳодҳо ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пардохт ё реструктуризатсияи онҳо	2 чорабинӣ	1	2		
2.2. Тадбирҳо оид ба амалӣ намудани барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон						
2.2.1.	Таъмини дастрасӣ ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои вазорату идораҳои соҳавӣ (яъне ТАМБ)	2 чорабинӣ	1	2		
2.2.2.	Муносибгардонидани шумораи тақсимкунандагонии асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ)	3 чорабинӣ	1	2	3	
2.2.3.	Таъмини самаранокӣ ва пурра ҷорӣ намудани барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	8 чорабинӣ	1	2	3	4
2.2.4.	Баррасӣ намудани модули нави БМХД дар ҚТ ва буҷетикунонии хароҷоти асосӣ (сармоягузорӣ) дар НИИМД ва амалисозии он	2 чорабинӣ	1	2		
2.2.5.	Ҳамгироии пурраи хароҷоти сармоягузорӣ ба ҳаҷми буҷети давлатӣ ва барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	4 чорабинӣ	1	2	3	4
2.3. Тадбирҳо дар самти буҷетикунонии барномавӣ						
2.3.1.	Коркард ва истифодаи таснифоти барномавӣ барои тамоми бахшҳои буҷетӣ (барои ҳамаи соҳаҳо)	2 чорабинӣ	1	2		
2.3.2.	Расонидани кумаки машваратии доимӣ ба ТАМБ ҳангоми таҳияи нақша ва барномаҳои стратегӣ дар асоси таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ	2 чорабинӣ	1	2		
2.4. Тадбирҳо дар самти ғайримарказонидани фискалӣ						

2.3.1.	Баланд бардоштани сатҳи огоҳии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ дар бораи афзалиятҳои муносибатҳои устувор ва шаффофи байнибучетӣ	1 чорабинӣ	1	
2.3.2.	Ворид намудани тағйирот ба қонунгузори амалкунанда вобаста ба тақсими ваколатҳои байни сатҳҳои низоми бучетӣ ва муайян намудани манбаъҳои дарозмуддати даромадҳои вобастакардашудаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ	2 чорабинӣ	1	2
2.3.3.	Таҳкими иқтисодии кадрӣ шуъбаи муносибатҳои байнибучетии сарраёсати бучети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	1 чорабинӣ	1	
2.3.4.	Таҳия ва ҷорӣ намудани методикаи ҳисоби трансфертҳои байнибучетӣ ба бучетҳои маҳаллӣ бо истифода аз барномаҳои муосир	1 чорабинӣ	1	

3. Тадбирҳо оид ба иҷрои бучет ва даромадҳои давлатӣ

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)			
3.1. Тадбирҳо оид ба маъмурикунонии даромадҳо						
3.1.1.	Таҳияи Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав	3 чорабинӣ	1	2	3	
3.1.2.	Таҳия ва амалисозии барномаи миёнамуҳлати даромади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон	3 чорабинӣ	1	2	3	
3.1.3.	Ҳамгироии низоми идоракунии хавфҳо бо низоми ҳамгироии идоракунии андоз дар Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	4 чорабинӣ	1	2	3	4
3.1.4.	Кам кардани хароҷот барои риояи танзими давлатӣ дар самти маъмурикунонии андоз	4 чорабинӣ	1	2	3	4
3.2. Тадбирҳои ислоҳотӣ оид ба идоракунии хазинадорӣ						
3.2.1.	Дар амал ҷорӣ намудани модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии уҳдадориҳо ва дороиҳо	4 чорабинӣ	1	2	3	4
3.2.2.	Тақвияти низоми назорат аз рӯи уҳдадориҳо, инчунин идоракунии ва пешгӯии маблағҳои пулӣ	1 чорабинӣ	1			
3.2.3.	Омода намудани маълумот дар бораи андоза, муҳлат ва сохтори хароҷот дар ҳар семоҳа	3 чорабинӣ	1	2	3	

3.2.4.	«Харитаи роҳ» оид ба истифодаи стандартҳои байналмилалӣ ба ҳисобгирӣ дар баҳши давлатӣ барои солҳои 2020-2025	9 чорабинӣ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.3. Тадбирҳои ислоҳот дар низоми хариди давлатӣ											
3.3.1.	Такмили қонунгузорӣ дар самти хариди давлатӣ	3 чорабинӣ	1		2		3				
3.3.2.	Таъсиси механизми мустақили идоракунии шикоятҳо дар соҳаи хариди давлатӣ	4 чорабинӣ	1		2		3		4		
3.3.3.	Такмили низоми хариди электронӣ	5 чорабинӣ	1	2	3	4	5				
3.4. Тадбирҳо оид ба гурӯҳбандии буҷетӣ											
3.4.1.	Таҳия ва паҳн намудани омили молияи давлатии барои амалиёти буҷетии мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия на камтар аз як маротиба дар як семоҳа	4 чорабинӣ	1		2		3		4		

4. Тадбирҳои ислоҳот оид ба назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)			
4.1. Тадбирҳо оид ба назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ						
4.1.1.	Таҳкими идоракунии хавфҳо, назорати дохилии молиявӣ ва аудити дохилии раёсатту шӯъбаҳои дахлдори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	4 чорабинӣ	1	2	3	4

5. Тадбирҳо оид ба баҳисобгирии муҳосибавӣ, мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)				
5.1. Тадбирҳо оид ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ (НИИМД)							
5.1.1.	Қорӣ намудани модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои назорати уҳдадорӣҳои мониторинг, идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии дорониҳо ва қоркарди хариди давлатӣ	4 чорабинӣ	1	2	3	4	
5.1.2.	Бознигарӣ ва амалӣ намудани модули нави БМХД ва буҷетикунонии хароҷоти асосӣ (сармоягузорӣ) дар НИИМД	5 чорабинӣ	1	2	3	4	5
5.2. Тадбирҳо дар самти баҳисобгирии муҳосибавӣ дар баҳши давлатӣ							
5.2.1.	Мутобиқи стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ барои баҳши давлатӣ	4 чорабинӣ	1	2	3	4	

	таҳия, тасдиқ ва қабули дастурамалҳои стандартӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо оид ба ҳисоботдиҳии молиявӣ					
5.3. Тадбирҳо оид ба мониторинги фаъолияти корхонаҳои давлатӣ						
5.3.1.	Тақвияти низоми мониторинги корхонаҳои давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	5 чорабинӣ	1	2	3	4 5
5.3.2.	Муқаррар намудани маҳдудиятҳо дар андозаи қарзҳои умумӣ ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ	3 чорабинӣ	1	2	3	
5.3.3.	Амалисозии Стратегияи давлатии идоракунии хавфҳо барои солҳои 2016-2020 (нисбати корхонаҳои давлатӣ).	2 чорабинӣ	1	2		

6. Тадбирҳо оид ба аудити беруна ва назорат

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)			
6.1 Тадбирҳо оид ба аудити беруна						
6.1.1.	Қорӣ намудани таъминоти барномавӣ ва таҷҳизоти нав дар Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои иҷрои босамари қорҳои аудиторӣ	4 чорабинӣ	1	2	3	4
6.1.2.	Таҳияи дастурҳо оид ба аудит ва мутобиқкунии тамоми намудҳои аудити беруна бо стандартҳои байналмилалии мақомоти олии аудит	4 чорабинӣ	1	2	3	4
6.1.3.	Беҳтар намудани ҳамроҳангӣ ва ҳамкории байни Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	1 чорабинӣ	1			
6.2. Тадбирҳо дар самти назорати парламентӣ						
6.2.1.	Иҷрои чорабиниҳо оид ба пурзӯр намудани назорати парламентӣ аз болои иҷрои буҷети давлатӣ аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	3 чорабинӣ	1	2	3	
6.2.2.	Тақвияти иқтисодӣ таҳлили кумитаи иқтисод ва молияи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	3 чорабинӣ	1	2	3	

7. Тадбирҳо оид ба шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ

№	Тадбирҳо оид ба ислоҳот	Шумораи чорабиниҳо	Ҳолати иҷроиш (бо ранг шарҳ дода мешавад)			
7.1 Тадбирҳо оид ба дастрасии ҷомеа ба иттилоот						
7.1.1.	Беҳтар намудани сифат ва инъикоси иттилооти буҷетӣ ва молиявӣ, ки дар сомонаҳои расмӣ мақомоти давлатӣ нашр мегардад	1 чорабинӣ	1			
7.1.2.	Таъмини амалияи наشري ҳарсола ва босифати буҷети шаҳрвандӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	4 чорабинӣ	1	2	3	4

4. Шаҳри иҷрои чорабиниҳо дар солҳои 2021-2023.

4.1. Тадбирҳо оид ба устувории макрофискалӣ

4.1.1. Ислоҳот дар самти банақшагирии стратегӣ

4.1.1.1. Таҳкими иқтидори институтсионалӣ ва техникий сохторҳои калидии мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар самти банақшагирии стратегӣ ва ислоҳот

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷрош
			2021	2022	2023	
1.	Таҳкими иқтидори техникий ва касбии кормандони раёсати банақшагирии стратегӣ ва ислоҳоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон	Иқтидори касбӣ ва техникий кормандони раёсати банақшагирии стратегӣ ва ислоҳоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (дониш, малака, кордонӣ ва таъминот бо таҷҳизоти зарурӣ) таҳким дода шуд	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар давоми солҳои 2021-2022 анҷом ёфт. Ба вижа, кормандони масъули Раёсати банақшагирии стратегӣ ва ислоҳоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семинарҳо ва дигар чорабиниҳои омӯзишӣ, ки солҳои 2018-2021 дар доираи лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) баргузор гардиданд, иштирок намуданд. Дар доираи ин лоиҳа барномаи муфасссали таълимӣ оид ба банақшагирии стратегӣ дар сатҳи миллӣ ва соҳавӣ таҳия ва амалӣ карда шуд. Баъдан ин барномаи таълимӣ ба эҳтиёҷоти бахши давлатӣ мутобиқ карда шуд, зеро он ба баррасии функционалӣ ва ҳуқуқии вазорату идораҳои соҳавӣ дар самти банақшагирий, ҳамоҳангсозии сиёсат, татбиқ, мониторинг ва арзёбӣ, инчунин ба назорати сифат асос ёфтааст. Ин корро Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамоҳангӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шуд.						
2.	Гузaronидани чорабиниҳои мақсадноки омӯзишӣ барои кормандони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои банақшагирии стратегӣ ва ҳамоҳангсозии ислоҳот дар соҳаи	Иқтидори кормандони ВМ ҶТ ва ВРИС ҶТ (дониш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд.	X	X		Иҷро шуд

	идоракунии молияи давлатӣ масъул мебошанд					
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар давоми соли 2022 анҷом ёфт. Дар доираи Созишнома байни Вазорати молияи Федератсияи Русия ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба кумаки илмию методӣ ва техникӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 11 апрели соли 2022 ва 28 октябри соли 2022 тренинг ва семинар оид ба дурнамои буҷети давлатӣ ва банақшагирии стратегӣ баргузор гардид. Дар ин семинару тренингҳои махсусгардонидашуда дар маҷмӯъ 23 нафар кормандони масъули Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок намуданд.						
3.	Фароҳам овардани шароит барои фаъолияти самарабахши Котиботи идоракунии молияи давлатии назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамкориҳои он бо Шӯрои ҳамоҳангсозии идоракунии молияи давлатии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Котиботи идоракунии молияи давлатии назди ВМҚТ таъсис дода шуда, бо муваффақият фаъолият менамояд	Х			Дар ҳолати иҷро
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Татбиқи ин чорабинӣ соли 2022 оғоз шуда, анҷоми он дар соли 2024 дар назар аст. Корҳои омодагӣ ба ин чорабинӣ дар охири соли 2022 оғоз гардида, дар соли 2023 идома ёфт. Ҳамзамон барои таъмини устувории ин чорабинӣ ва дар ҳамоҳангӣ бо шарикони байналмилалӣ рушд Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасмим гирифт, ки яке аз шӯъбаҳои амалкунандаи Сарраёсати буҷети давлатӣ бо мақсади вогузор намудани вазифаҳои Котиботи шӯрои ИМД, аз ҷумла мониторинг ва арзёбии рафти татбиқи ислоҳоти ИМД, ҳамоҳангсозии шарикони рушд дар соҳаи буҷет, инчунин корҳои таҳлилӣ ва ҳисоботдиҳии буҷет (аз руи ҳуҷҷатҳои асосии буҷетӣ мувофиқи таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ) аз нав ташкил карда шавад. Интизор меравад, ки таҷдиди сохтори яке аз шӯъбаҳои Сарраёсати буҷети давлатӣ дар соли 2024 баробари тасдиқи тағйирот дар сохтори ташкилии Вазорати молияи Тоҷикистон аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирад. Дар айни замон барои расонидани кумаки техникӣ ба ин шӯъба ва дар маҷмӯъ ба Сарраёсати буҷети давлатӣ дастгирии берунаи техникӣ дар шакли коршиносон дар соҳаи буҷетикунӣ ва ИМД аз ҳисоби лоиҳаи кӯмаки техникӣ, ки аз ҷониби Намояндагии Иттиҳоди Аврупо ва ЮНИСЕФ маблағгузорӣ мешавад, пешниҳод гардида истодааст.						

4.1.1.2. Ҷорӣ намудани методологияи нави банақшагирии стратегии миллӣ дар баҳии давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	

1.	Таҳия ва қорӣ намудани санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки раванди банақшагирии стратегиро дар бахши давлатӣ танзим ва таҳким мебахшанд	Заминаи ҳуқуқӣ барои банақшагирии стратегӣ дар бахши давлатӣ фароҳам оварда шуд	X			Иҷро шуд
----	---	---	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин қорабинӣ дар давоми соли 2022 анҷом ёфт.

Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2019 лоиҳаи Қонун «Дар бораи банақшагирии стратегӣ»-ро таҳия намуд, ки он дар амал Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 августи соли 2018, № 1544 «Дар бораи дурнамозии давлатӣ, консепсияҳо, стратегияҳо ва барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро иваз мекунад. Дар лоиҳаи қонун қисматҳои нав, аз қабилӣ ҳамоҳангии сиёсат, ҳамаҷониба ва мукаммалии сиёсат, мутаносибӣ, шаффофият, таъмини захираҳо, андозагирии ҳадафҳо ва ғайра пешниҳод шудааст. Дар солҳои 2020-2022 бо иштироки кормандони масъули Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тақмили лоиҳаи қонуни мазкур суҳбату семинарҳо баргузор гардиданд. Пас аз ин 19 июли соли 2022, № 1894 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ» аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда шуд. Ҳадафи асосии қонуни нав фароҳам овардани фазои ягонаи меъёрии ҳуқуқӣ барои низомии банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ мебошад.

2.	Қорӣ намудани механизми банақшагирии стратегӣ дар байни тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ	Механизми банақшагирии стратегӣ байни тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ қорӣ гардид	X	X		Қисман иҷро шуд
----	---	---	---	---	--	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин қорабинӣ дар давоми солҳои 2022-2023 анҷом ёфт.

Барои сари вақт татбиқ намудани муқаррароти моддаи 4 (банди 7) ва моддаи 20 (банди 7) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ» лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби таҳияи дурнамоҳои давлатӣ» таҳия ва барои баррасӣ ва тасдиқи минбаъдаи ҳукумат ба вазорату идораҳои дахлдор ирсол гардид. Лоиҳаи қарор раванди таҳияи дурнамои давлатиро барои давраи кӯтоҳмуддат, миёнамуҳлат ва дарозмуддат муайян ва танзим намуда, ивазкунандаи «Тартиби таҳияи пешгӯиҳои давлатии кӯтоҳмуддат, миёнамуҳлат ва дарозмуддати рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2007, № 649 тасдиқ шуда буд, мебошад. Тартиби нави таҳияи дурнамои давлатӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №168 аз 28 апрели соли 2023 тасдиқ шудааст.

Илова бар ин, Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) дар асоси таҷрибаи байналмилалӣ Дастурамалӣ банақшагирии стратегӣ, аз ҷумла методологияи банақшагирии стратегӣ ва қолабҳои гуногунро дар сатҳҳои миллӣ ва

соҳавӣ таҳия намуд,. Ҳамагӣ 9 қолаб барои: (i) нақшаи солонаи ҳуҷҷатҳои стратегӣ, (ii) ҷадвали кори даставӣ, (iii) ҷамъовариҳои маълумот, (iv) нақшаи стратегӣ, (v) нишондиҳандаҳои самаранокӣ, (vi) нақшаи амал, (vii) соҳа ва вазоратҳои соҳавӣ ва (ix) ҳисоботи нимсола, таҳия гардид. Қолабҳои соҳавӣ инчунин қисматро дар бораи баҳодиҳии арзиши фаъолиятҳои банақшагирифташуда ва усулҳои мониторинг ва арзёбӣ (яъне арзёбии таъсир) дар бар мегиранд. Дастурамали банақшагирии стратегӣ бо назардошти талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ» (аз 19 июли 2022, № 1894), Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи то соли 2030 ва Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025, таҳия гардидааст.

Дастурамал таҳияи нақшаҳои стратегӣ ва нақшаҳои амалро танзим менамояд, ки аз ҷониби вазорату идораҳои гуногун таҳия гардида, минбаъд барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд. Ин дастурамал инчунин ҳангоми ворид кардани ҳама гуна ислоҳот ва тағйирот ба нақшаҳои стратегӣ ва нақшаҳои амали вазорату идораҳо, истифода бурда мешавад. Ин чараён имкон медиҳад, ки раванди банақшагирии сиёсат на танҳо бештар стратегӣ бошад (яъне, бо ҳуҷҷатҳои асосии сиёсӣ мувофиқат кунад), балки самараноктар (яъне, зарурият надоштани таҳияи ҳуҷҷатҳои, ки умуман афзалиятҳои стратегияи ҳукуматро дастгирӣ намеkunанд) бошад. Аз ҷумла, дастурамал якҷанд марҳиларо аз таҳия то баҳодиҳии нақшаҳои стратегӣ ва нақшаҳои амал, пешниҳод мекунад. Хусусан марҳилаҳои зеринро тавсиф мекунад: банақша гирифтани ва тартиб додани ҳуҷҷатҳои стратегӣ ва нақшаҳои амал оид ба иҷрои онҳо, машваратҳои миллий ва байниидоравӣ, тасдиқ, мониторинг, ҳисобот ва баҳодиҳӣ. Дар санади мазкур қадамҳои андешидашаванда дар ҳар як марҳила, ҷонибҳои асосии манфиатдору нақшҳои онҳо ва алоқаманди байни ҳуҷҷатҳои стратегӣ ва буҷетӣ шарҳ дода шудааст. Илова бар ин, дастурамал раванди арзёбии ноил шудан ба ҳадафҳои пешбинишуда, махсусан бо таваҷҷӯҳ ба самаранокӣ, ислоҳ намудан, мушаххас кардан ё манъ кардани ҷорабинӣ ё дастгирии таҳияи ҳуҷҷати барномавии навро муайян мекунад.

4.1.1.3. Тақмили сохтори таъшилии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Ҷорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Гузaronидани шарҳи функционалии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун танзимкунандаи сиёсати буҷету андоз (аз ҷумла сифати ҳамкорӣ бо дигар мақомоти давлатӣ ва ғайра) ва пешниҳоди тавсияҳо дар ин самт	Шарҳи функционалии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шуда, тавсияҳо дар самти тақмили сиёсати буҷету андоз пешниҳод гардиданд	X			Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроӣ:

Ин ҷорабинӣ дар соли 2021 оғоз гардида соли 2023 анҷом ёфт.

Дар натиҷаи муҳокимаи дохилии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки 13 июни соли 2022 баргузор гардид ва тибқи Протоколи № 8 (банди 7) баррасии функционалии сохтори дастгоҳи марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода шуда, аз рӯи натиҷаҳои

он тавсияҳои дахлдор таҳия ва барои баррасӣ ба роҳбарияти вазорат пешниҳод карда шуданд. Тавсияҳои манзургардида масъалаҳои таъсиси Раёсати ҳисоботи молиявӣ ва банақшагирии молиявӣ ва ҳамгироии Муассисаи давлатии «Маркази тақмили ихтисоси кормандони соҳаи молия» ва Муассисаи давлатии «Институти илмӣ-тадқиқотии молия»-ро ҳамчун ниҳодҳои зертобеи дастгоҳи марказии Вазорати молия ва ғайраро дар бар мегиранд. Дар натиҷа, тибқи моддаи 56 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз ҷониби Вазорати молия дар соли 2023 ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати аз нав дида баромадани қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъалаҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон» (аз 2 апрели соли 2015. № 187), ки санади мазкур низомномаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва номгӯи муассисаҳо ва идораҳои онро танзим менамояд манзур карда шуда,

2.	Дар асоси шарҳи функционалӣ ва таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ гузаронидани таҳлили ҳамаҷониба ва навкунии сохтори ташкилии Вазорати молия, аз ҷумла сохторҳои зертобеи он	Сохтори ташкилии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тақмил ва муносиб карда мешавад	X	X		Иҷро шуд
----	--	--	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 оғоз гардида соли 2023 анҷом ёфт.

Дар асоси тавсияҳои пешниҳодшуда дар соли 2022 лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2015, № 187» омода карда шудааст. Лоиҳаи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 19 сентябри соли 2022 аз ҷониби Вазорати молия барои баррасӣ ба вазорату идораҳои дахлдор фиристода шуд. Мутаносибан, дар асоси пешниҳодҳои манзургардида, қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023 № 293 бароварда шуд, ки тибқи он тағйиру иловаҳо ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2023, № 187, 2015 аз ҷумла, ба низомномаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид гардид. Тибқи тағйироти воридгардида сохтори ташкилии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тақмил дода шуд.

Ҳисоботи арзёбии хароҷоти давлатӣ ва ҳисоботдиҳӣ (PEFA) дар Тоҷикистон барои соли 2022 нишондиҳандаи гузошташудаи самаранокиро дар бар намегирад, ки пешрафтро баҳогузорӣ ва натиҷаҳои ин арзёбиро мустақиман бо банди 4.1.1 муқоиса кунад.

4.1.2. Тадбирҳо оид ба устувории доираи макрофискалӣ

4.1.2.1. Таҳлил, мутобиқсозӣ ва дар амал ҷорӣ намудани моделҳои дахлдори дурнамои макроиқтисодӣ дар Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Омӯзиши таҷрибаи ҷаҳонӣ ва таҳияи қарори Ҳукумати	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии	X	X		Ба таъхир гузошташуда

	Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи механизм ва тартиби истифодаи манбаъҳои маълумоти ибтидоӣ барои моделҳои дурнамои макроиқтисодӣ дар Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон»	Тоҷикистон «Дар бораи механизм ва тартиби истифодаи маълумоти аввалия барои моделҳои дурнамои макроиқтисодӣ дар Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон» қабул гардид				
--	---	---	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Иҷрои ин чорабинӣ то давраҳои баъдии татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мавқуф гузошта шуд.

Баъзе талаботҳо оид ба истифодаи манбаъҳои ибтидоии маълумот дар Тартиби нави таҳияи дурнамои давлатӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 апрели соли 2023, № 168 тасдиқ шудааст, оварда шудаанд. Илова бар ин, банди 11 Нақшаи чорабиниҳо барои солҳои 2024-2026-и Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2029 (бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 594 аз 30 декабри соли 2023 тасдиқ шудааст) .) дорони талабот оид ба ҳамоҳангсозӣ ва истифодаи моделҳои пешгӯӣ аз ҷониби мақомоти гуногуни давлатӣ омодашуда мебошад. Чорабиниҳои мазкур аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамоҳангӣ бо дигар вазорату идораҳои масъул амалӣ карда мешавад.

2.	Бо ҷалби шарикони рушд ва коршиносони байналмилалӣ гузаронидани таҳлили низоми дурнамозорӣ ва моделсозии макроиқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқаммал гардонидани ин раванд, ҷорӣ намудани моделҳои муосир ва тақмили ихтисоси кормандон дар ин самт	Ҳуҷҷати таҳлилий оид ба вазъи низоми дурнамозорӣ ва моделсозии макроиқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон омода гардид, инчунин низоми дурнамои маълумоти макроиқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардид	X			Иҷро шуд
----	--	--	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш::

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2022 анҷом ёфт, аммо корҳо барои тақмил додани амалияи моделсозӣ ва дурнамозорӣ бо дастгирии шарикони рушд идома доранд.

Солҳои 2021-2022 курсҳои кӯтоҳмуддат бо ҷалби коршиносони хориҷӣ барои кормандони Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (ВРИТ ҚТ) бо мақсади таҳкими захираҳои кадрӣ дар соҳаи амалияи усулҳои дақиқ ва баландсифати дурнамозорӣ, тақмили

воситаҳои мавҷудаи арзёбӣ ва истифодаи моделҳои нав дар таҳияи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодӣ, инчунин омӯзишҳои махсус оид ба пешгӯии макроиқтисодӣ бо истифода аз барномаи оморӣ ва эконометрикии Eviews гузаронида шуд. Чорабиниҳои баланд бардоштани иқтидор бо дастгирии шарикони рушд амалӣ карда шуданд. Ҳамзамон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯзиши имконпазирии таҳияи модели CGE ва қонёв намудани эҳтиёҷоти марбут ба баланд бардоштани иқтидори кадрӣ кормандони масъулро, идома медиҳад.

Илова бар ин, Бонки миллии Тоҷикистон (БМТ) модели сохтории сиёсати пулию қарзӣ ва воситаҳои арзёбии қобилияти пардохтпазирии ташкилотҳои молиявиро таҳия кардааст. Ҳарду гурӯҳи воситаҳои эмпирикӣ аз ҷониби БМТ дар раванди таҳлил ва интиҳоби нишондиҳандаҳои асосии фаъолияти бахши молиявӣ, мунтазам истифода мешаванд. Ин моделҳо бо сиёсати пулию қарзии БМТ мувофиқ буда, ба таҳлил ва пешгӯии нишондиҳандаҳои пулию қарзӣ тамаркуз мекунад. Моҳи сентябри соли 2022 Ҳазинаи Байналмилалӣ Асҳор (ХБА) ба БМТ барои беҳтар кардани модели пешгӯии пардохтпазирӣ/қобилияти пардохтпазирӣ кумаки техникӣ расонд. Имрӯз БМТ ҳамкориро бо шарикони рушд ҷиҳати такмил додани моделсозӣ ва пешгӯии пулию қарзӣ идома дода истодааст.

3.	Ҳамоҳангсозӣ ва истифодаи моделҳои дурнамои аз ҷониби мақомоти давлатӣ омодашуда дар раванди таҳия ва ташаккули даромади давлатӣ, қарзи давлатӣ ва маҷмӯи нишондиҳандаҳои макроиқтисод	Моделҳои пешгӯии даромадҳои давлатӣ, дурнамои қарзи давлатӣ ва дурнамои дигар нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ мутобиқ гардонида шуданд	X	X		Иҷро шуд
----	--	--	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабини анҷом ёфт ва таҷрибаи мазкур ба раванди бучетӣ ҳамоҳанг карда шуд.

Чаҳорҷӯби макрофискалии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нишондиҳандаҳои баҳодихӣ гардида аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (ВРИС ҚТ), Бонки миллии Тоҷикистон (БМТ), Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи андозӣ назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва воҳидҳои сохтории дахлдори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон – аз ҷумла сарраёсати сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатӣ ва сарраёсати бучети давлатӣ, асос ёфтааст.

Нишондиҳандаҳои макрофискалӣ барои давраи сесола аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол дар доираи раванди ташаккули бучети давлатӣ тасдиқ карда мешавад. Дар соли 2023 бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 июли соли 2022, №370 чаҳорҷӯбаи сесолаи макрофискалӣ тасдиқ карда шуд. Чаҳорҷӯби макрофискалӣ ба натиҷаҳои истифодаи моделҳои пешгӯие, асос меёбад ки аз ҷониби вазорату идораҳои болозикр, аз қабилӣ Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, БМТ, АО ҲҚТ ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода бурда мешаванд. Нишондиҳандаҳои сесолаи даромадҳои давлатӣ ва қарзи давлатӣ аз ҷониби сарраёсати сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатӣ ва сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи

Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб карда мешаванд. Ин амалия ҷузъи ҷудонашавандаи раванди ташаккули буҷети давлатӣ мебошад.						
4.	Баргузор намудани семинарҳои омӯзишӣ барои намоёндогони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар самти таҳияи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодӣ, муайян намудани иқтидор ва имкониятҳои мавҷуда барои рушд ва дар ин замина таъмини иҷрои нақшаи буҷет	Иқтидори касбии кормандони Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (сатҳи касбият, малака ва қордонӣ) баланд бардошта шуд	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин қорабинӣ дар соли 2022 анҷом ёфта, ба раванди буҷет ҳамроҳанг карда шуд. Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (ВРИС) ҳамасола гурӯҳи қорӣ бо мақсади расонидани ёрии методӣ дар таҳияи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодӣ ва дар ин замина муайян намудани иқтидор ва имкониятҳои мавҷудаи рушди иқтисодӣ, инчунин ки иҷрои буҷети давлатӣ таъсис медиҳад. Бо мақсади иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳияи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодӣ барои солҳои 2024-2026». (№ 72-ф аз 30 сентябри соли 2022) фармони Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 55 аз 17 октябри соли 2022) оид ба таъсиси гурӯҳи қорӣ ва таҳияи нишондиҳандаҳои пешакӣ ба имзо расид. Тибқи қарори мазкур, аз 6 март то 20 апрели соли 2023 бо иштироки вазорату идораҳо, аз ҷумла намоёндогони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ 19 маъруза, семинарҳо ва машваратҳои қорӣ баргузор гардид. Илова бар ин, вазорату идораҳои дахлдор (Вазорати молия, Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Бонки миллии Тоҷикистон ва Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) мунтазам барномаҳои омӯзишии кормандони худро оид ба ҷанбаҳои гуногуни дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодӣ амалӣ менамоянд.						

4.1.2.2. Бозбиниши вазифа ва функсияҳои шӯъбаи макроиқтисод ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Қорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Гузaronидани таҳлили маҷмӯии уҳдадорҳои мансабӣ, вазифа ва функсияҳои шӯъбаи макроиқтисод ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи	Номгӯи уҳдадорҳои ва вазифаҳои мансабии кормандони шӯъбаи макроиқтисод ва омили молиявии сарраёсати буҷети	X	X		Иҷро шуд

	Чумхурии Тоҷикистон бо мақсади тақмили сохтори ташкилии Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон	давлатии Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон бозбинӣ гардида, нав карда шуд				
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар соли 2022 анҷом ёфт.						
Баррасии функсияҳои дохилӣ ва ӯҳдадорихои касбии кормандони воҳидҳои сохтории Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон, аз ҷумла шӯъбаи макроиктисод ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатӣ дар моҳҳои январ-феврари соли 2022 аз ҷониби Раёсати кадрҳои Вазорати молия гузаронида шуд. Дар натиҷаи ин баррасӣ ҳамаи номутобиқатӣ ва такрорёбии уҳдадорихо ошкор ва баргараф карда шуда, пешниҳод ҷиҳати тағйир додани сохтори ташкилии Вазорати молия манзур карда шуд. Лоихаи Қарори Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон 19 сентябри соли 2022 аз ҷониби Вазорати молия барои баррасӣ ба вазорату идораҳои дахлдор фиристода шуд. Мутаносибан, дар асоси пешниҳодҳои манзургардида, қарори Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023 № 293 бароварда шуд, ки тибқи он тағйиру иловаҳо ба қарори Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2023, № 187, 2015 аз ҷумла, ба низомномаи Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон ворид гардид. Тағйироти воридгардида шӯъбаи макроиктисод ва омили молияи давлатии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон низ таалуқ дорад.						
2.	Дар асоси таҳлил, ташаккул ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба таҳкими шӯъбаи макроиктисодӣ ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон	Тавсияҳо оид ба таҳкими шӯъбаи макроиктисодӣ ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон таҳия гардиданд	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар соли 2022 анҷом ёфт.						
Дар асоси таҳлили гузаронидашуда оид ба ӯҳдадорихои вазифавӣ, уҳдадорӣ ва вазифаҳои шӯъбаи макроиктисод ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Чумхурии Тоҷикистон фармоиши Вазорати молия (аз 8 феврари соли 2022, (№ 27) дар бораи бозбинӣ ва тасдиқ низомномаи сарраёсати буҷети давлатӣ, аз ҷумла сохтори дигар раёсатҳо ва шӯъбаҳои он, инчунин дастурамалҳои вазифавии кормандон, ба имзо расид. Мутобиқи фармони дар боло зикргардидаи Вазири молияи Чумхурии Тоҷикистон низомномаи сарраёсат ва уҳдадорихои вазифавии кормандон бозбинӣ ва тасдиқ карда шуданд.						
3.	Таҳкими иқтидор ва азнавташкилдихии шӯъбаи макроиктисодӣ ва омили молиявии сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи	Таҳкими иқтидор ва азнавташкилдихии шӯъбаи макроиктисодӣ ва омили молиявии сарраёсати буҷети	X	X		Иҷро шуд

	Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси тавсияҳои таҳияшуда	давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси тавсияҳои таҳияшуда				
--	---	--	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 анҷом ёфт.

Сарфи назар аз он, ки шӯъбаи макроиқтисод ва омили молиявии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таҷдиди кулӣ дучор нагардида бошад ҳам, дастурамалҳои мансабии кормандони ин шӯъба баррасӣ ва таҷдид гардида, низомномаи Сарраёсати Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семоҳаи аввали соли 2022 таҷдид ва аз нав тасдиқ карда шуд. Шумораи кормандони ин шӯъба 4 нафарро ташкил медиҳад, ки аз онҳо дар охири соли 2023 як ҷойи корӣ холӣ буд. Тибқи нақша Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даври навбатии ҳисоботӣ (дар доираи Барномаи нави миёнамуҳлати амал барои солҳои 2024-2026) азнавташкилдихии ин шӯъбаро тавассути таъсиси шӯъбаи методологияи омили молияи давлатӣ ва таъмини шафофияти маълумоти бучетӣ ба роҳ монанд, аммо ин нақша дар давоми соли 2024 ба охир анҷом ёфт.

4.1.2.3. Беҳдошти моделсозӣ ва ояндабинии макрофискалӣ дар асоси усул ва воситаҳои боэътимоди эмпирикӣ, аз ҷумла таҳлили ҳассосият бо мақсади беҳтар намудани дақиқии индикаторҳои ҳисобшавандаи макрофискалӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи тавсияҳо оид ба беҳтар намудани низоми моделсозии макрофискалӣ ва дурнамо дар доираи фаъолияти гурӯҳи корӣ оид ба макроиқтисодиёт (дар ҳамбастагӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бонки миллии Тоҷикистон ва Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Тавсияҳо оид ба беҳтар намудани тарҳрезии моделсозӣ ва дурнамои макрофискалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардиданд.	X			Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2021 анҷом ёфт.

Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (ВРИС) ҳамасола бо мақсади расонидани ёрии методӣ дар таҳияи дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодӣ гурӯҳи корӣ таъсис медиҳад. Ин гурӯҳи корӣ қаблан барои беҳтар кардани моделсозӣ ва пешгӯии макрофискалӣ тавсияҳо таҳия карда буд. Ин тавсияҳо пеш аз ҳама ба сифати маълумотҳои воридгардида, саривақтии пешниҳоди нишондиҳандаҳои макрофискалӣ барои мақсадҳои дурнамасозии

мувофיקати усулҳои моделсозӣ ва пешгӯӣ дар тамоми самтҳо тамаркуз мекунанд. Иҷрои ин тавсияҳо аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон (ВРИС), Бонки миллии Тоҷикистон (БМТ), Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон идома дода мешавад.						
2.	Мутобиксозӣ ва пурра ҷорӣ намудани модели ҷараёнҳои молиявии макроиқтисодӣ ва модели истеҳсолот ва савдо дар Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Модели ҷараёнҳои молиявии макроиқтисодӣ ва модели истеҳсолот ва савдо мутобик ва ҷорӣ карда шуд		X		Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин ҷорабинӣ дар соли 2022 қисман иҷро шуд ва ба таҷрибаи ҷорӣ дар ин самт доштаи Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамгироӣ карда шуд. Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам нишондиҳандаҳои макроиқтисодиро дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19 июли соли 2022, № 1894 «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ», қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2018, № 168 «Дар бораи дурнамои нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ» ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 апрели соли 2023, № 168 «Дар бораи тартиби таҳияи дурнамои давлатӣ» пешгӯӣ менамояд. Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон модели пешгӯии макроиқтисодиро (яъне нишондиҳандаҳои дурнамои истеҳсоли молу хизматрасонӣ, инчунин савдои байналмилалӣ молу хизматрасонӣ)-ро дорад, вале дар солҳои 2021-2022 вазорати мазкур имкониятҳои бунёди модели боэътимоди макроиқтисодиро омӯхта, вариантҳои зеринро баррасӣ намуд: (а) омезиши модели «input-output» («ворид-натиҷа») барои муносибатҳои байнисоҳавӣ бо модели макроиқтисодӣ ва (б) пайвастанӣ се модели мавҷуда (модели пешгӯии макроиқтисодӣ, модели «input-output» ва модели CGE). Бо дастгирии шарикони рушд барои кормандони масъули Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба афзалиятҳо ва/ё маҳдудиятҳои ҳар як модел, қабул ва татбиқи минбаъдаи модели макроиқтисодӣ аз ҷумла дар ҷараёни истеҳсоли-молиявӣ ва нишондиҳандаҳои савдои байналхалқӣ, семинар гузаронида шуд.						

4.1.3. Тадбирҳо дар самти ояндабинии даромадҳои давлатӣ

4.1.3.1. Ҷорӣ намудани модели нави ояндабинии даромадҳо ва истифодаи усулҳои дурнамоҳои эмпирикӣ ҳангоми баҳодихии даромадҳои давлатӣ дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Ҷорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷрош
			2021	2022	2023	
1.	Баргузор намудани маҷбурияти омӯзишӣ барои кормандони масъули раёсати дурнамо ва таҳлили воридоти андозӣ ва ғайриандозии Вазорати	Иқтисодӣ кормандони раёсати дурнамо ва таҳлили воридоти андозӣ ва ғайриандозии Вазорати молияи	X			Иҷро шуд

	молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо усулу моделҳои нави дурнамои даромади давлатӣ	Ҷумҳурии Тоҷикистон (дониш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд.				
--	---	---	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 анҷом ёфт.

Солҳои 2021-2022 бо иштироки кормандони масъули Раёсати дурнамо ва таҳлили даромадҳои андозӣ ва ғайриандозӣ, Раёсати сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатӣ, шӯбаи макроиктисод ва омили молиявӣ ва дигар воҳидҳои сохтори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон чорабиниҳои омӯзишӣ баргузор гардиданд. Семинатҳои охирин аз 29 апрели соли 2022 то 17 октябри соли 2022 дар доираи созишномаи ҳамкории дучониба бо Институт илмӣ-тадқиқоти молияи Вазорати молияи Федератсияи Русия гузаронида шуданд. Ин семинарҳо мавзӯҳои муҳталиф, аз қабili пешгӯӣ ва таҳлили даромадҳои андозӣ ва ғайриандозӣ, низоми пешгӯии даромадҳои давлатӣ ва таҳияи модели мувозинати умумӣ (GEM) ҳамчун воситаи пешгӯӣ ва таҳлил барои Тоҷикистонро фаро гирифтанд. Дар давоми солҳои 2021-2022 бо дастгирии шарикони рушд ҷиҳати таҳкими нерӯи кадрӣ кормандони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дигар чорабиниҳо, амалӣ карда шуданд.

2.	Мутобиқсозӣ ва пурра ҷорӣ намудани модели муосири таҳияи дурнамои даромадҳои давлатӣ дар Вазорати молия	Модели муосири таҳияи дурнамои даромадҳои давлатӣ дар Вазорати молия ҷорӣ карда шуд.	X	X		Дар ҳолати иҷро
----	---	--	---	---	--	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 оғоз ёфта, дар давраи навбатии ҳисоботи низ ёдома меёбад

Дар доираи созишномаи ҳамкории дучониба бо Вазорати молияи Федератсияи Русия Донишқадаи илмӣ-тадқиқотии молияи (NIFI)-и вазорати мазкур дар таҳияи модели муосири пешгӯии даромадҳои давлатӣ барои солҳои 2021-2022 мусоидат намуд. Дар соли 2022 модел ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардида, ҳамаҷониба мавриди баррасӣ қарор гирифт. Кормандони Сарраёсати сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон даври омӯзиширо оид ба усулҳо ва воситаҳои пешгӯии даромадро ҳам дар Eviews ва ҳам дар MS Excel гузаштанд. Ғайр аз ин, бо фармоиши вазир молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (8 апрели соли 2022; №63) дар таҳрири нав Дастурамал оид ба дурнамои даромадҳои бучети давлатӣ тасдиқ карда шуд, ки санади мазкур ивазкунандаи дастурамали қаблӣ (бо фармони Вазир молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон № 37 аз 9 апрели соли 2007 гардида буд) мебошад. Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2023, №594 Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2029 ва нақшаи чорабиниҳои он барои солҳои 2024-2026, тасдиқ карда шуд, ки дар доираи он (бандҳои 10-11-и нақшаи миёнамуҳлат) Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ӯҳдадор шудааст, то моделҳои муосири пешгӯии даромадҳои давлатро ҷорӣ намояд. Идомаи ин чорабини мазкур дар давраи ҳисоботии навбатӣ низ, ба Барномаи рушди маъмурикунонии андози Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2025, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2019 № 643 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

3.	Ҳамоҳангсозии чорчӯбаи макрофискалии миёнамуҳлати аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳияшаванда бо дурнамои даромадҳо мувофиқи модели нав ва усулҳои нав	Чорчӯбаи макрофискалии миёна-муҳлати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дар назар доштани модели нав ва усулҳои нави дурнамои даромадҳо нав ва васеъ карда шуд	X			Ба таъхир гузошташуда
----	---	--	---	--	--	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ пас аз ҷорӣ намудани усулҳо ва моделҳои нави пешгӯии даромадҳо дар давраи наvbатии ҳисоботӣ амалӣ карда мешавад, яъне дар доираи Барномаи нави миёнамуҳлати амал барои солҳои 2024-2026-и Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030.

4.1.3.2. Таъмини робитаи байниҳамдигарии модели ояндабинии даромадҳо ва чорчӯбаи умумии макрофискалӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи чорчӯбаи макрофискалии миёнамуҳлати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси маълумоти модели дурнамои даромадҳои давлатӣ.	Чорчӯбаи макрофискалии миёна-муҳлати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нав ва васеъ гардонида шуд	X	X		Ба таъхир гузошташуда

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ пас аз ҷорӣ намудани усулҳо ва моделҳои нави дурнамои даромадҳо дар давраи наvbатии ҳисоботӣ амалӣ карда мешавад, яъне дар доираи Барномаи нави миёнамуҳлати амал барои солҳои 2024-2026-и Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030.

2.	Дастрасии васеъ ба иттилоот ва шаффофияти маълумот дар бораи чорчӯбаи миёнамуҳлати макрофискалии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (яъне нашри он дар сомонии Вазорати	Чорчӯбаи макрофискалии миёна-муҳлати такмилдодашудаи дар сомонии расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр карда мешавад.	X	X		Иҷро шуд
----	--	--	---	---	--	----------

	молияи Тоҷикистон)	Ҷумҳурии				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Чорабиниҳои мазкур амалӣ гардида, ба раванди буҷет пурра ҳамгироӣ карда шуд. Чаҳорҷӯби миёнамуҳлати макрофискалӣ ҳамаҷола Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сомонӣ худ нашр карда менамояд. Дар соли 2023 чаҳорҷӯбаи макрофискалӣ ва “Самтҳои асосии сиёсати буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024 ва нишондиҳандаҳои миёнамуҳлати он барои солҳои 2025-2026” (он инчунин шарҳи нишондиҳандаҳои иқтисодӣ ва фискалӣ барои се сол, яъне барои солҳои 2024-2026-ро фаро мегирад) аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дастраси умум гардонидани шудааст. Мундариҷаи чаҳорҷӯби миёнамуҳлати макрофискалӣ дар солҳои охир тағйир наёфтааст.						

4.2. Тадбирҳо оид ба банақшагирии хароҷоти давлатӣ

4.2.1. Тадбирҳо оид ба идоракунии қарзи давлатӣ

4.2.1.1. Беҳтар намудани мониторинг, идоракунии хавфҳо, баҳодихӣ ва ҳисоботдиҳӣ дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳкими низомии электронии мониторинги қарзи давлатӣ ва пайгирии тамоюлҳои асосӣ, аз ҷумла ҳисоботдиҳӣ оид ба натиҷаҳои мониторинг ва таҳлили маълумот.	Низомии электронии назорати қарзи давлатӣ тақмил дода шуд.	X			Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд. Дар соли 2023 тадбирҳои иловагӣ оид ба тақмил ва мукамалгардонидани низомии электронии идоракунии қарз амалӣ карда шуданд.

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаришро аз низомии қарз (DTS), ки имкониятҳои маҳдудии функционалӣ ва дастгирии техникӣ дошт, ба низомии муосир ва муассиртари идоракунии қарз ва таҳлили молиявӣ (DMFAS) анҷом дод. DMFAS ба Вазорати молия имкон медиҳад, ки сабти на танҳо қарзи беруна (масалан, созишномаҳои қарзӣ ва созишномаҳои зерқарзӣ), балки қарзи дохилӣ ва қарзи кафолатнокро низ дар ин низом бароҳ монад. Илова бар ин, функсияи DMFAS барои васеъ кардани уфуқҳои банақшагирию пешгӯии ӯҳдадорихоӣ қарзӣ ва пардохтҳо, ворид кардани миқдори зиёди маълумот, назорати ҳаррӯзаи қурби расмӣ пули миллий дар дохили низом ва ба таври автоматикӣ таҳия намудани ҳисоботҳо ва визуализатсияҳо мувофиқи таҷрибаи ҷаҳонӣ, мусоидат мекунад. Дар соли 2022 Котиботи Швейтсария оид ба масъалаҳои иқтисодӣ (SECO) бо дастгирии техникии Конфронси Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба савдо ва рушд

(UNCTAD) дар харид ва насби нармафзори DMFAS (версияи 8.1) кумаки амалии худро расонид. Моҳи июли соли 2022 Сафорати ИМА дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хариди таҷҳизоти зарурии технологияҳои иттилоотӣ ва таҳияи хусусиятҳои физикӣ ва техникӣ нармафзори махсуси DMFAS ҷиҳати насб дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат намуд. Вазорати молия моҳи сентябри соли 2022 иҷозатномаҳои Oracle ба даст овард. Дар айни замон барномаи нави DMFAS дар ҷараёни кори Сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода гардида истодааст.

2.	Ҷойгузори маълумот дар бораи қарзи давлатӣ дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар ҳуҷҷатҳои асосӣ барои ҷомеа (масалан, буҷети шаҳрвандӣ).	Маълумот дар бораи қарзи давлатӣ дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда шуд.	X			Иҷро шуд
----	--	--	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ҷорабинии мазкур ба амал бароварда шуда, пурра ба ҷараёни буҷетӣ ҳамгирой карда шуд

Ҳисоботи семоҳа, нимсола ва солона дар бораи вазъи қарзи давлатӣ (бо фарогирии маълумот оид ба қарзи дохилӣ ва хориҷии давлатӣ) дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон сари вақт ва доимӣ нашр карда мешавад. Ҳисоботи солонаи маҷмӯӣ оид ба қарзи давлатӣ дар охири семоҳаи якуми пас аз анҷоми давраи ҳисоботӣ таҳия ва дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр карда мешавад. Ҳамин тариқ, ҳангоми омода гардидани ин ҳисобот, таҳияи ҳисоботи солонаи маҷмӯӣ оид ба вазъи қарзи давлатӣ барои соли 2023 ҳанӯз ба итмом нарасида буд, вале таҳияи он аз ҷониби Сарраёсати қарзи давлатӣ ва сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ гардида истода буд. Ғайр аз ин, буҷети шаҳрвандии дар асоси Қонуни тасдиқшудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2024» маълумотро оид ба хизматрасонии қарзи давлатӣ аз рӯи ташкилотҳои қарзӣ, пардохтҳо аз рӯи маблағи қарзи асосӣ ва пардохти фоиз, инчунин муқоисаи он нисбат ба соли гузашта, дар бар мегирад..

3.	Навқунии низомии идоракунии хавфҳо дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ, бахусус баҳодихии хавфи қарзгирии нав.	Низомии идоракунии ва баҳодихии хавфҳо дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ нав карда шуд.	X			Қисман иҷро шуд
----	---	--	---	--	--	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин ҷорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ шуда буд, вале тадбирҳои боқимонда тибқи нақша дар давраи навбатии ҳисоботӣ амалӣ карда мешаванд.

Баъзе хавфҳо дар Стратегияи идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2023, № 587 тасдиқ гардидааст, мушаххасан дар ҷаҳати байналмилалӣ (яъне ба тавсияҳои, ки асоси онҳо натиҷаҳои таҳлили идоракунии қарзи давлатӣ дар соли 2022 (DeMPA)-юми, бо дастгирии Бонки ҷаҳонӣ гузаронидашуда, мебошанд) мутобиқ карда шудаанд. Илова бар ин, идоракунии хавфҳои фискалии вобаста ба ӯҳдадориҳои шартӣ (бевосита ё бавосита)-и

корхонаҳои давлатӣ дар як ҳуччати қолабӣ – Барномаи миёнамуҳлат оид ба идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ ва ширкатҳои сахмияҳояшон ба давлат тааллуқ дошта, барои солҳои 2023-2027, мурағбат карда шудааст. Барномаи миёнамуддати мазкур бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 ноябри соли 2022, №547 тасдиқ шудааст.

Дар баробари ин, дар айни замон методологияи баҳодиҳии хавфҳои қарзӣ (масалан, барои уҳдадорӣҳои нав) мавҷуд нест ва тибқи нақшаҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва тасдиқи он дар давраи минбаъдаи ҳисоботӣ пешбинӣ шудааст. Илова бар ин, дар Тоҷикистон санади меъёри ҳуқуқӣ ё дастурамал оид ба идоракунии хавфҳои давлатӣ дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ вучуд надорад. Татбиқи пурраи ин тадбир дар давраи ҳисоботии оянда, бештар аз мавҷудияти дастгирии техникии шарикони рушд вобаста аст.

4.	Таҳияи пешниҳод ва тавсияҳо оид ба ворид намудани тағйирот ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ.	Тавсияҳо оид ба ворид намудани тағйирот ба санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ таҳия карда шуданд.	X	X		Иҷро шуд
----	---	---	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд.

Соли 2022 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ташаббуси бознигарӣ ва таҷдиди ҳамаҷонибаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қарзи давлатӣ ва қарзи бо кафолати давлатӣ гирифташуда» -ро (тағйироту иловаҳои охири ворид гардида аз 11 декабри соли 2021, № 886) бо худ гирифт. Лоиҳаи қонуни аз ҷониби Вазорати молия дар таҳрири нав пешниҳодшуда бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 июни соли 2022, № 292 тасдиқ гардида, баъдан бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 декабри соли 2022, № 1923 қабул гардид. Қонуни дар таҳрири нав таҳиягардида рӯйхати мафҳумҳои навшуда ва истилоҳоти калидиро фаро гирифта, тибқи он истилоҳоти зиёдатӣ ва нодаркор аз он хориҷ ва ҷанд модда ва муқаррароти нав, аз қабili ваколатҳои ҳукумат дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ, маҳдудиятҳои қарзгирии давлатӣ, идоракунии қарзи давлатӣ (принсипҳо, воситаҳо, таркиб ва ғайра), ситонидани қарз ва қатъи қарз, стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатӣ ва ғайра илова гардид.

Дар соҳаи рушди бозори коғазҳои қиматноки давлатӣ қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 119 аз 3 апрели соли 2021) бароварда шуд, ки мақсади он танзими муносибатҳои молиявии байни Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бонки миллии Тоҷикистон (БМТ) ҷиҳати ба муомилот баровардани коғазҳои қиматноки давлатӣ, мебошад. Илова бар ин, векселҳои қаблан баровардашуда аз меъёри бозтамвил то 2 фоиз кам карда шуда, то соли 2030 тамдид гардиданд. Агентии рушди бозори коғазҳои қиматноки назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2022 қорҳои ислоҳи Қоидаҳои барориши коғазҳои қиматноки давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба ба роҳбарӣ гирифт. Дар натиҷа лоиҳаи Қоидаҳо дар таҳрири нав бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 марти соли 2023, № 76 тасдиқ карда шуд.

4.2.1.2. Таҷдиди низоми иттилоотии идоракунии қарзи давлатӣ дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Гузаронидани баҳодихии низоми иттилоотии идоракунии қарзи давлатӣ дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба тақмили он.	Низоми иттилоотии идоракунии қарзи давлатӣ баҳогузори карда шуда, тавсияҳо оид ба тақмили он таҳия гардиданд.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроӣ: Ин чорабинӣ дар соли 2021 амалӣ карда шуд. Шарикони байналмилалӣ рушд, аз қабил Котиботи Швейтсария оид ба масъалаҳои иқтисодӣ (SECO), Конфронси Созмони Милалӣ Муттаҳид оид ба тиҷорат ва рушд (UNCTAD) ва Сафорати ИМА дар Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2021 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар гузаронидани арзёбии ҳамачонибаи талаботҳо кумак намуданд. Дар ин замина барои таҷдиди низоми иттилоотии идоракунии қарзи давлатӣ дастгирии техникӣ расонида шуда, таҷҳизот ва нармафзори махсус (аз ҷумла иҷозатнома барои истифодаи DMFAS ва Oracle) харидорӣ карда шуд. Ин иқдом беҳбуди назарраси низоми мавҷудаи идоракунии қарзи давлатиро ифода мекунад. Масалан, баҳисобгирӣ ва таҳлили қарзи дохилӣ қаблан бо истифода аз нармафзори стандартӣ MS Excel гузаронида мешуд ва низоми пайгирии қарз (DTS) аз соли 2005 инҷониб чандон таҷдид нашуда буд. Аз ин рӯ, қадамҳои ислоҳоти андешидашуда пешравии назаррас нисбати таҷрибаи қаблӣ идоракунии қарзи давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ифода мекунад.						
2.	Қорӣ намудани низоми муосир оид ба идоракунии қарзи давлатӣ дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Низоми иттилоотии муосири идоракунии қарзи давлатӣ қорӣ карда мешавад.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроӣ: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд. Дар соли 2023 тадбирҳои иловагӣ оид ба тақмил ва мукамал намудани низоми электронии идоракунии қарз амалӣ карда шуданд. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаришро аз низоми куҳнашудаи пайгирии қарз (DTS), ки имкониятҳои маҳдуди функционалӣ ва дастгирии техникӣ дошт, ба низоми муосир ва муассиртари идоракунии қарз ва таҳлили молиявӣ (DMFAS) анҷом дод. DMFAS ба Вазорати молия имкон медиҳад, ки сабти на танҳо қарзи беруна (масалан, созишномаҳои қарзӣ ва созишномаҳои зерқарзӣ), балки қарзи дохилӣ ва қарзи кафолатнокро низ дар ин низом бароҳ монад. Илова бар ин, функсияи DMFAS барои васеъ кардани уфуқҳои банақшагирию пешгӯии ӯҳдадориҳои қарзӣ ва пардохтҳо, ворид кардани миқдори зиёди маълумот, назорати ҳаррӯзаи қурби расмӣ пули миллӣ дар дохили низом ва ба таври автоматикӣ таҳия намудани ҳисоботҳо ва визуализатсияҳо мувофиқи таҷрибаи ҷаҳонӣ, мусоидат мекунад. Дар соли 2022 Котиботи Швейтсария оид ба масъалаҳои иқтисодӣ (SECO) бо дастгирии техникии Конфронси Созмони						

Милали Муттаҳид оид ба савдо ва рушд (UNCTAD) дар харид ва насби нармафзори DMFAS (версияи 8.1) кумаки амалии худро расонид. Моҳи июли соли 2022 Сафорати ИМА дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар хариди таҷҳизоти зарурии технологияҳои иттилоотӣ ва таҳияи хусусиятҳои физикӣ ва техникӣ нармафзори махсуси DMFAS ҷиҳати насб дар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат намуд. Вазорати молия моҳи сентябри соли 2022 иҷозатномаҳои Oracle ба даст овард. Дар айни замон барномаи нави DMFAS дар ҷараёни кори Сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода гардида истодааст..

3.	Баргузор намудани машғулиятҳои омӯзишӣ барои кормандони масъули сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Иқтидори кадрӣ кормандони сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (дониш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд.	X	X	X	Иҷро шуд
----	---	--	---	---	---	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд.

Дар моҳҳои октябр-декабри соли 2022 UNCTAD гузаронидани барномаи махсуси омӯзишӣ барои кормандони масъули Сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро оғоз намуд. Аз ҷумла, рӯзҳои 17-28 октябри соли 2022 барои кормандони Сарраёсат омӯзиши ибтидоӣ оид ба насби DMFAS гузаронида шуд. Даври дигари тренингиҳои DMFAS дар моҳҳои ноябр-декабри соли 2022 баргузор шуд, ки мавзӯи асосии он ба ҷанбаҳои таҳияи пойгоҳи додаҳо бахшида шуда буд. Аз моҳи апрели соли 2023 омӯзиши амиқтар, аз ҷумла санҷиши маҳзани маълумот дар DMFAS дар доираи нақшаи мувофиқашудаи рушди иқтисодӣ кормандони Сарраёсати болозикр гузаронида шуд. Илова бар ин, бо дастгирии Сафорати ИМА дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз моҳи сентябри соли 2022 то сентябри соли 2023 тренингиҳо ва семинарҳо доир ба мавзӯҳои гуногун, аз ҷумла устувории қарзи давлатӣ (DSF) ва таҳлили устувории қарз (DSA), арзёбии хавфи қарзӣ, рушди бозори коғазҳои қиматноки давлатӣ, таҳлили қарзи беруна ва дохилӣ, инчунин шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ дар соҳаи идоракунии қарзи давлатӣ гузаронида шуд. Кормандони масъули Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон низ дар чанд семинар, ки дар шаҳрҳои Душанбе ва Маскав (аз 29 июн то 3 июли соли 2022) оид ба мавзӯҳои тақмили идоракунии қарзи давлатӣ баргузор гардид, ширкат варзиданд.

4.2.1.3. Таҳлили қарзҳои кредиторӣ корхонаҳои азими давлатӣ ва манзур намудани пешниҳодҳо ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пардохт ё реструктуризатсияи онҳо

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷрош
			2021	2022	2023	

1.	Баррасии вазъи қарздории кредитории корхонаҳои азими давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Қарзҳои корхонаҳои азими давлатӣ ҳамаҷониба баррасӣ ва натиҷагирӣ карда шуданд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Чорабиниҳои мазкур солҳои 2022-2023 амалӣ гардониданд. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон вазъи қарзи кредиторӣ ва уҳдадориҳои қарзи корхонаҳои азими давлатиро мунтазам таҳлил намуда, дар маҷмӯи зарурат ин маълумотро ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд. Масалан, дар давоми соли 2022 маводҳои мазкур дар асоси мактубҳои содиротии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон № 14-1/91 (аз 14 апрели 2022), № 14-1/120 (аз р. 21 июли соли 2022) ва № 14-1/150 (аз 27 октябри 2022) унвонии ХҚТ манзур карда шудаанд. Илова бар ин, маълумот оид ба уҳдадориҳои қарзии корхонаҳои азими давлатӣ мунтазам ба ҳисобот оид ба қарзи дохилии давлатӣ – ҳар семоҳа, нимсола ва солона ворид карда шуда, дар сомонии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда мешавад. Ғайр аз ин, уҳдадориҳои қарзи корхонаҳои азими давлатӣ дар ҳисоботи молиявии солонии онҳо инъикос ёфтаанд. То соли 2023 27 корхонаи азими давлатӣ ҳисоботи солонии ҷамъбастиҳои худро ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намуда, ҳамаи онҳо бодикқат омӯхта ва таҳлил карда шуданд. Ҳуҷҷатҳои мазкур тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи корхонаҳои азими давлатӣ, ки саҳмияҳои онҳо ба давлат тааллуқ доранд» аз 28 декабри соли 2019, (№ 632) пешниҳод шудаанд. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз соли 2023 инҷониб масъалаи азнавташкилдигарии раёсати мониторинги фаъолияти молиявӣ ҳоҷагидории корхонаҳои азими давлатиро ба як воҳиди сохторие, ки барои идоракунии хавфҳои фискалӣ масъул аст, баррасӣ дорад. Ҳамзамон бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №293 номгуӣ ташкилоту муассиса ва идораҳои тобеи Вазорати молия нав карда шуд. Ба ин рӯйхат Корхонаи воҳиди давлатии (КВД) «Маркази хизматрасонии маҳфуздорандаи ҳисоботи молиявӣ» низ дохил карда шудааст, ки ҳадафи он: (а) таъмини таҳияи ҳисоботи молиявӣ мутобиқи стандартҳои байналмилалӣ; (б) ҷамъоварӣ, нигоҳдорӣ, муттаҳидкунонӣ, таҳлил ва нашри ҳисоботи молиявӣ ва ҳисоботи аудиторӣ; (в) баланд бардоштани сифат, шаффофият ва дастрасии ҳисоботи молиявии субъектҳои дорои манфиати умум ва дигар ташкилотҳо барои доираи васеи истифодабарандагон тавассути низомии ягонаи иттилоотӣ. Дар асоси маълумот ва ҳисоботи молиявӣ, ки ба Корхонаи воҳиди давлатӣ ворид мешаванд, таҳлили вазъи қарзи кредитории корхонаҳои азими давлатиро васеъ кардан мумкин аст. Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази хизматрасонии маҳфуздорандаи ҳисоботи молиявӣ»-и назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 феввали соли 2023, № 19 таъсис дода шудааст.						
2.	Таҳияи тавсия ва пешниҳодҳои ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ҳолати қарздории корхонаҳои азими давлатӣ	Тавсияҳо оид ба баргараф намудани ҳолати қарздории корхонаҳои азими давлатӣ таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	X	X		Иҷро шуд

		пешниҳод карда шуданд.				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Чорабиниҳои мазкур соли 2021 амалӣ гардонидани шуд ва ба ҷаъолияти ҳаррузаи мақомоти идоракунандаи давлатӣ ҳамоҳанг карда шуд. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон вазъи қарзи кредиторӣ ва ӯҳдадорихои қарзии корхонаҳои азими давлатиро мунтазам таҳлил намуда, ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобот пешниҳод менамояд, аз ҷумла дар ҳолати зарурӣ оид ба таҷдиди сохтори қарз тавсияҳо манзур менамояд. Дар таҳияи тавсияҳо ва омода намудани маводҳои таҳлилий оид ба ӯҳдадорихои қарзии корхонаҳои азими давлатӣ Сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби ба сармоягузориҳои давлатӣ ва раёсати мониторинги ҷаъолияти молиявию хоҷагидорӣ корхонаҳои азими давлатӣ Вазорати молия нақши муҳим доранд. Тавсияҳои мазкур инчунин барои баррасии минбаъда ва андешидани чораҳои зарурӣ ба Кумитаи роҳбарикунанда оид ба ҳавфҳои фискалии корхонаи давлатӣ пешниҳод карда мешаванд. Дар асоси фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20 майи соли 2021, қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, № 183 «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 12 декабри соли 2016 № 527» аз қабул гардид. Мақсади асосии ин қарор ба тавозуни давлат гузаронидани амволи ҚСҚ «Агроинвестбанк» ва ҚСҚ «Тоҷиксодиротбанк» мебошад. Бинобар ин, коғазҳои қиматноки давлатӣ барои сармоякунонии ин банкҳо бароварда шуданд. Оид ба таҷдиди сохтори ӯҳдадорихои қарзии корхонаҳои бузурги давлатӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ягон тавсияи дигар пешниҳод нашудааст.						

4.2.2. Тадбирҳо оид ба амалӣ намудани барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

4.2.2.1. Таъмини дастрасӣ ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои вазорату идораҳои соҳавӣ (яъне тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ)

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таъмини дастрасии маҳдуд ба низоми идоракунии қарзи давлатӣ барои тақсикунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ (аз ҷумла ҳамаи вазоратҳои соҳавӣ) дар речаи вақти воқеӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Ба тақсикунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ дастрасӣ ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ таъмин карда шуд.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ соли 2022 амалӣ шуда, ба раванди буҷет пурра ҳамгироӣ карда шудааст. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади пурзӯр намудани нақши Тақсимкунандагон асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ) дар раванди ташаккули буҷети давлатӣ ва ҷалби онҳо ба						

Низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатии Тоҷикистон (НИИМД) аз соли 2022 мутобиқи даструамал оид ба таҳияи буҷети давлатӣ (марҳилаи 1 ва 2 раванди таҳияи буҷети давлатӣ), дастрасии фосилавино барои вазорату идораҳои пешбарандаи соҳавӣ аз рӯи 12 соҳа таъмин намуда истодааст. Ин тадбир дар доираи тибқи фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18 феввали соли 2022, №41 амалӣ карда шуд. Сарраёсати хазинадорӣ марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон шаклҳои дархости инфиродиро, ки дар асоси онҳо дастрасии ТАМБ ба НИИМД ҳам дар марҳилаи таҳияи буҷет ва ҳам дар марҳилаи иҷрои он таъмин карда мешавад, тасдиқ намуд. Ин ҳуҷҷат дорои маълумот дар бораи ҳомили электронӣ, рамз ва шахсони ваколатдори дастрасӣ дошта ба НИИМД мебоша. Масалан, чунин дастрасӣ ба Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон (6 майи соли 2022), Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (19 январӣ соли 2022), Фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон (27 январӣ 2022) ва дигар ГРБС дода шудааст.

2.	Баргузор намудани машғулиятҳои омӯзишӣ барои кормандони масъули тақсимкунадагони асосии маблағҳои буҷетӣ (аз ҷумла ҳамаи вазоратҳои соҳавӣ) барои истифодаи низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ ва дидани маълумот.	Иқтидори кормандони масъули тақсимкунадагони асосии маблағҳои буҷетӣ (донииш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд.	X				Иҷро шуд
----	---	---	---	--	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроииш:

Ин ҷорабинӣ соли 2021 амалӣ шуда, ба раванди буҷет пурра ҳамгироӣ карда шудааст.

Азбаски Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрасии фосилавино ба НИИМД дар вақти воқеӣ барои вазорату идораҳои пешбаранда (яъне ТАМБ) таъмин менамояд, ҳар яке аз 70 ТАМБ дар сатҳи ҷумҳуриявӣ фаъолияткунада нақшаи худро барои таҳкими нерӯи кадрӣ кормандон дар соҳаи истифодаи НИИМД ва пешниҳоди дархостҳои буҷет манзур менамоянд. Сарпарастони дахлдори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба онҳо ТАМБ ва бахшҳо вогузор шудаанд, ба ТАМБ оид ба истифодабарии НИИМД (масалан, таҳия ва пешниҳоди дархостҳои буҷетӣ тавассути низоми ИИМД) машварат ва омӯзиш мегузаронанд. Ин тадбирҳо ҳар сол ба амал бароварда мешаванд ва дар ташаққули буҷети давлатӣ нақши муҳимро бозӣ менамояд.

4.2.2.2. Муносибгардонидани шумораи тақсимкунадагони асосии маблағҳои буҷетӣ

№	Ҷорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроииш
			2021	2022	2023	
1.	Муайян кардани шумораи мақбули тақсимкунадагони асосии маблағҳои буҷетӣ дар бахши давлатӣ ва пешниҳоди тавсияҳо ба	Маълумоти мухтасар ва тавсияҳо оид ба муносибгардонии тақсимкунадагони асосии маблағҳои буҷетӣ ба Ҳукумати	X			Ба таъхир гузошташуда

	Ҳукумати Тоҷикистон	Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардиданд				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Иҷрои ин тадбир то давраи нави ҳисоботӣ мавқуф гузошта шуд. То охири соли 2023 дар сатҳи буҷети ҷумҳуриявӣ 70 Тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ) мавҷуд буданд, ки аз ин 5 адад ба мақомоти қонунгузорӣ ва судӣ ва 65 адад ба мақомоти ҳокимияти иҷроия тааллуқ доранд. Дар сатҳи буҷетҳои маҳаллӣ 72 ТАМБ, ки мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатиро намояндагӣ мекарданд, ғайриқонуният мекунад. Бо вучуди ин, дар баъзе бахшҳо, ба монанди бахши ҳокимияти давлатӣ ё бахши маориф, шумораи нисбатан зиёди ТАМБ вучуд дорад. Бинобар ин ва инчунин бо дарназардошти қарор намудани буҷетикунони барномавӣ ва ба талаботи муосир ҷавобгу сохтани раванди ташаккули буҷети давлатӣ (бо назардошти таҳкими робитаи марҳилаҳои 1 ва 2), Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оптимизатсияи эҳтимолии шумораи ТАМБ дар бахши ҳокимияти давлатиро афзал мешуморад. Муҳлати иҷрои ин чорабинӣ бештар аз дастгирии техникии минбаъдаи шарикони рушд вобаста буда, амалинамоии он то марҳилаҳои минбаъдаи татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мавқуф гузошта мешавад.						
2.	Гузaronидани таҳлили миқдорӣ ва сифатии таъсир (яъне оқибатҳо) дар натиҷаи кам шудани шумораи умумии тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ дар бахши давлатӣ ва пешниҳоди натиҷаҳои таҳлил ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Таҳлили муфассали оқибатҳои бознигарии шумораи тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардид.	X			Ба таъхир гузошташуда
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Иҷрои ин тадбир то давраи нави ҳисоботӣ мавқуф гузошта шуд. Аввалин кӯшиши гузаронидани баҳодиҳии муфассали таъсироти миқдорӣ ва сифатии ТАМБ ва таҳияи тавсияҳо барои ба тартиб даровардани ТАМБ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳанӯз моҳи июли соли 2015 анҷом дода шуда буд. Гуруҳи корӣ оид ба ИМД-и шуроӣ ҳамоҳангсозӣ оид ба рушд таҳти раёсати ХБА, таҳияи ҳуҷҷати таҳлилиро дастгирӣ намуд. Дар ҳуҷҷати мазкур консепсияҳои назариявӣ оид ба рационализатсия ва оптимизатсияи шумораи ТАМБ пешниҳод карда шуда, таъсири эҳтимолии ин тадбир баланд бардоштани самаранокӣ ва натиҷанокии назорати маъмурӣ дар бахши давлатӣ арзёбӣ шудааст. Дар раванди омӯзиш инчунин, баррасии вазифавҳои ТАМБ дар доираи равандҳои ташаккул ва иҷрои буҷети давлатӣ ва масъалаи татбиқи оптимизатсияи пешниҳодшуда боиси натиҷаҳои самарабахши молиявӣ ва баланд бардоштани самаранокии техникӣ дар бахши давлатӣ мегардад ва ё не, мавриди баррасӣ қарор дода шуд. Ин ҳуҷҷат, ки бозбиниро талаб менамояд метавонад ҳамчун заминаи ибтидоӣ барои муҳокимаи ин ҳодиса истифода шавад. Ҳамзамон, барои беҳтар фаҳмидани вазъи кунунӣ ва сенарияҳои имконпазири оптимизатсия арзёбии тав оид ба таъсири ин иҷрои ин амал ба самаранокии идоракунии молияи давлатӣ лозим аст. Бинобар ин татбиқи						

ин чорабинӣ то марҳилаҳои навбатии амалишавии Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мавқуф гузошта шудааст.						
3.	таҳияи лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба кам кардани шумораи умумии тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ дар бахши давлатӣ.	Лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи кам кардани сатҳи тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ дар бахши давлатӣ таҳия карда шу.		X		Ба таъхир гузошташудааст
Шарҳи ҳолати иҷроиш Иҷрои ин чорабинӣ то марҳилаи сеюми татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, яъне то солҳои 2027-2030 мавқуф гузошта шуд.						

4.2.2.3. Таъмини самаранокӣ ва пурра ҷорӣ намудани барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Вогузор намудани вазифаи иловагии ҷамъоварӣ ва муттаҳидкунии буҷетҳо ба зиммаи тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ, дар бахшҳои худ.	Ба зиммаи тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ, ки сиёсати соҳаи худро муайян мекунанд, вазифаи иловагӣ вогузор гардид	X			Дар ҷараёни иҷроиш
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Татбиқи ин чорабинӣ соли 2022 оғоз гардида, дар давраи ҳисоботии навбатӣ низ идома хоҳад ёфт. Дар соли 2022 фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18 феввали соли 2022, № 41 «Дар бораи беҳтар намудани нақши тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ дар таҳияю иҷрои буҷети давлатӣ ва тақмили банақшагирии миёнамуҳлати хароҷот» ба тавсиб расид. Фармоиши мазкур пешбинӣ мекунад, ки ТАМБ ҳуқуқи муттаҳия намудани дархостҳои буҷетии дигар ТАМБ ва ГМБ-ро дар соҳаи дахлдори худ дошта, дархости буҷети маҷмӯиро барои баррасии минбаъда ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд. Мутобиқи банди 2 фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри соли 2022, № 106-ф «Дар бораи таҳияи лоиҳаи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2024 ва нишондиҳандаҳои миёнамуҳлати он барои солҳои 2025-2026» вазорату идораҳо якҷо бо ТАМБ бо мақсади дурусттар банақшагирии буҷет аз рӯи соҳаҳо ва категорияҳои дигар, корҳои ташкилиро ҷиҳати ташаккули буҷети давлатӣ амалӣ менамоянд.						

Вобаста кардани ухдадории иловагӣ ба ТАМБ, яъне ба вазорату идораҳои соҳавӣ, ки сиёсати соҳавиро таҳия ва татбиқ мекунанд, маъноӣ онро дорад, ки онҳо инчунин барои баррасии буҷетҳои муттаҳидгардонидани соҳаҳои худ масъуланд. Ин ҳамзамон маъноӣ онро дорад, ки ТАМБ дархостҳои буҷетии муттаҳидгардонидашударо барои соҳаи худ (ҳадди ақал дар сатҳи буҷети ҷумҳуриявӣ) низ таҳия мекунанд. Амали мазкур бо мақсади бартараф кардани мушкilotи мушаххас бидуни ихтисори васеъмиқёси ТАМБ, характери муваққатӣ хоҳад дошт. Ин тадбир мувофиқати наздики афзалиятҳои сиёсӣ ва тақсимои маблағҳои буҷети давлатиро таъмин намуда, имкон медиҳад, ки бар хилофи муқоисаи буҷети ташкилотҳои алоҳида, буҷетҳои соҳавӣ бештар назорат ва тафтиш карда шавад. Чорабинии мазкур қисман иҷро шудааст ва дастгирии минбаъдаи техниро барои баррасӣ ва пешниҳоди усулу воситаҳои мувофиқ, дар доираи низоми миллии буҷетӣ мутобик ба ислоҳоти БМХД ва буҷетикунонии барномавӣ дар Тоҷикистон, талаб мекунанд.

2.	Ҳамоҳанг намудани лоиҳаи буҷетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои соҳаҳои таҷрибавӣ бо тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетии дахлдор	Дархостҳои буҷетӣ на танҳо ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, балки тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетии ваколатдор пешниҳод мешавад		X		Ба анҷом нарасидааст
----	---	---	--	---	--	----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ ба амал бароварда нашуд, зеро он дастгирии техникӣ ва коршиносонро ҷиҳати баррасии имконпазирии татбиқи он, низоми кунунии идоракунии молияи давлатӣ (ИМД) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, равиш бо назардошти нақшаҳои ғайримарказонидани буҷетӣ, инчунин омӯзиши талаботи БМХД ва буҷетикунонии барномавиро талаб мекунанд.

Ҳадафи ниҳонии ин чорабинӣ аз он иборат аст, ки вазорату идораҳои пешбарандае (яъне ТАМБ), ки барои татбиқи сиёсати давлатӣ дар як соҳа масъул мебошанд, дастрасӣ ба дархостҳои буҷети ҳукумати маҳаллӣ (масалан, тавассути НИИМД)-ро ҷиҳати таҳлили умумии чараёнҳои молиявӣ дар соҳаи дахлдори худ дошта бошанд. Ин махсусан барои он соҳаҳои муҳим аст, ки маблағгузори асосан аз ҷониби мақомоти маҳаллӣ сурат гирифта, вазорат ё идораҳои пешбар (яъне ТАМБ) дар бораи миқдори ками маблағҳои ба бахши он ҷудошуда, маълумот дорад.

3.	Дар таҳрири нав таҳия намудани дастурамалҳои вобаста ба таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ (марҳилаҳои 1 ва 2) тибқи талаботи барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Дастурамалҳои буҷетӣ дар марҳилаҳои 1 ва 2 давраи буҷет баррасӣ ва нав карда шуданд.	X			Иҷро шуд
----	---	--	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Чорабинии мазкур соли 2021 иҷро гардида, ба чараёни буҷетӣ ҳамгирой карда шуд.

Ҳамасола дастурамалҳои таҳияи буҷети давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бароҳ монда шуда, ҳамзамон дар ҳолати зарурӣ бо дарназардошти ислохотҳои амалишуда дар низоми ИМД, аз ҷумла татбиқи БМХД ва буҷетикунони барномавӣ, бозбинӣ карда мешавад.

Дастурамал оид ба таҳияи буҷети давлатӣ барои марҳилаи 1 тибқи фармоиши Вазорати молия аз 18 феввали соли 2022, №43 ва барои марҳилаи 2 бошад тибқи фармоиши Вазорати молия аз 21 июли соли 2022, №92 тасдиқ гардидаанд. Ҳарду дастурамали омодагардида оид ба марҳилаи 1 ва 2-юми таҳияи буҷети давлатӣ дар сомонии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрас буда, дар маҷмӯъ ҳамасола ҷиҳати мутобиқ намоии он ба талаботи буҷетикунонӣ дар асоси сиёсат (яъне барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ (БМХД) ва буҷетикунони барномавӣ) ва буҷетикунони ба натиҷа нигаронидашуда (аз ҷумла, буҷети гендерӣ, буҷети иқлим ва мониторинги маблағгузорӣ амалишавии Ҳадафҳои рушди устувор (SDGs), бозбинӣ карда мешаванд. Бозбини дастурамалҳо бо мақсади мутобиқат бо ҳадафҳои болозикр ҳамзамон дар фармони Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19 июни соли 2023, №54 дар бораи тасдиқи Нақшаи миёнамуҳлати амал оид ба ҷори намудани ҷанбаҳои буҷетикунони гендерӣ ва иқлим барои солҳои 2023-2026 низ пешбинӣ шудааст.

4.	Бозбинӣ намудани муҳлати пешниҳоди дархостҳои буҷетӣ бо мақсади фароҳам овардани муҳлати кофӣ ба тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ ҷиҳати таҳияи дархостҳои буҷетӣ.	Нақшаи тақвими таҳияи буҷет баррасӣ ва нав карда шуд.	X			Иҷро шуд
----	---	---	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ҷорабинии мазкур соли 2023 амалӣ гардид. Ҳамзамон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳадаф дорад дар давраи ҳисоботии оянда нақшаи тақвими таҳияи буҷетро мукамал намояд.

Тақвими буҷетӣ барои пешниҳоди дархостҳои буҷетии ТАМБ тавассути дастурамалҳои буҷетӣ барои марҳилаҳои 1 ва 2 раванди таҳияи буҷети давлатӣ танзим карда мешавад. Тибқи дастурамал оид ба таҳияи буҷети давлатӣ (марҳилаи 2-юм), ки бо фармони Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 июли соли 2023 №57 тасдиқ гардидааст, ТАМБ вазифадор карда шудааст, ки дархостҳои буҷетии соҳавӣ (нақшаҳои буҷети стратегӣ) аз ҷумла, хароҷоти ҷорӣ ва сармоягузорӣ/хароҷоти асосиро, то 11 августи соли 2023 таҳия ва пешниҳод намояд. Ин маънои онро дорад, ки ТАМБ барои таҳияи дархостҳои буҷети дахлдор ва пешниҳоди онҳо ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон панҷ (5) ҳафта (яъне байни тасдиқи дастурамали таҳияи буҷет барои марҳилаи 2 (3 июли соли 2023) ва муҳлати ниҳии пешниҳоди дархост аз ҷониби ТАМБ (11 августи соли 2023), муҳлат дорад. Баъд аз ин, аз санаи 14 то 25 августи соли 2023 ҳимояи дархостҳои буҷетӣ аз ҷониби ТАМБ дар назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад. Барои муқоиса, дар соли 2021, ба ТАМБ барои таҳияи дархостҳои буҷетии соҳаи худ ҳамагӣ се ҳафта вақт дода шуд. Тафовут дар санаи нашри дастурамали буҷетӣ барои марҳилаи 2-юми раванди ташаккули буҷети давлатӣ бевосита ба вақти ҷудогардида ба ТАМБ барои таҳияи дархостҳои буҷетии онҳо таъсир мерасонад. Интизор меравад, ки дар давоми соли 2024 ва давраи навбатии ҳисоботӣ тақвими буҷетӣ барои марҳилаҳои 1 ва 2-юми раванди таҳияи буҷет аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии лоиҳаи кӯмаки

техникии аз ҷониби Иттиҳоди Аврупо маблағгузорӣ шаванда, тибқи таҷрибаи қабулшудаи байналмилалӣ, баррасию такмил дода шавад.						
5.	Таҷдиди назар намудани «Самтҳои асосии сиёсати молиявӣ буҷетӣ ва андози барои давраи дарпешистодаи банақшагирии буҷетӣ» (ки дар охири марҳилаи 1 давраи буҷетӣ интишор мегардад) бо дарназардошти маълумот дар бораи ҳадафҳои фискалӣ, афзалиятҳои миллӣ ва арзёбии хавфҳои молиявӣ.	«Самтҳои асосии сиёсати молиявӣ буҷетӣ ва андози барои давраи дарпешистодаи банақшагирии буҷетӣ» таҷдид карда шуд	X			Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар соли 2023 қисман амалӣ карда шуд. Самтҳои асосии сиёсати буҷетӣ барои солҳои 2024 ва нишондиҳандаҳои миёнамуҳлати он барои солҳои 2025-2026 ёддошти стратегӣ ба лоиҳаи буҷети давлатӣ мебошад, ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад. Ҳуҷҷати мазкур ҳамасола дар таҳрири нав таҳия карда шуда, дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр мешавад. Дар соли 2023 санади мазкур пас аз қабули қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 июли соли 2022, №370 «Дар бораи дурнамои асосии макроиқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026» ва фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 102-ф аз 31 декабри соли 2022 “Дар бораи оғози раванди нави ташаккули буҷети давлатӣ дар Тоҷикистон” омода гардидааст. «Самтҳои асосии сиёсати буҷетӣ», ки дар соли 2023 таҳия ва дастраси умум гардонида шудааст, маълумоти мухтасарро оид ба ҳадафҳо ва вазифаҳои фискалӣ, пеш аз ҳама ҳадафҳо ва афзалиятҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти хароҷоти маблағҳои буҷети давлатӣ, фаро мегирад, вале маълумот оид ба хавфҳои фискалӣ ва арзёбии онҳо то ҳол ба ин ҳуҷҷат дохил карда нашудааст.						
6.	Муайян намудани расмиёти дақиқ ва тасдиқгардидаи гузариш аз ҳадди ниҳой аз рӯи соҳаҳо (марҳилаи 1) ба ҳадди ниҳой аз рӯи тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ (марҳилаи 2) дар доираи раванди буҷетӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Расмиёти гузариш аз ҳадди ниҳойи марҳилаи 1 ба ҳадди ниҳойи марҳилаи 2 дар чараёни таҳияи буҷети давлатӣ муайян карда шуд	X			Ба таъхир гузошташудааст

Шарҳи ҳолати иҷроиш

Иҷрои ин тадбир то давраи навбатии ҳисоботӣ мавқуф гузошта шуд.

Бо сабаби зиёд будани шумораи тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ (ТАМБ), инчунин зарурати шиносӣ бо таҷрибаи беҳтари байналмилалӣ расонидани дастгирии техникӣ аз ҷониби шарикони рушд, татбиқи ин ҷорабинӣ ба таъхир афтод. Новобаста аз он, ки раванди бучети давлатӣ дар Тоҷикистон ҳамаҷониба ва хуб фаъолият мекунад (ва дуруст ба ду марҳила тақсим шудааст), зарурати таҳкими алоқамандӣ байни ҳарду марҳила вучуд дорад. Ин ба он далел аст, ки манфиатнокии татбиқи ислоҳоти барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Тоҷикистон асосан барои соҳаҳо таҳия гардида, вале бучети давлатӣ дар асоси гурӯҳбандии идоравӣ (яъне, тақсимот бо ТАМБ, ТМБ ва ГМБ) ба нақша гирифта ва иҷро мешавад. Аз ин рӯ, гузариш аз ҳадди ниҳони хароҷоти соҳавӣ (аз марҳилаи 1) ба ҳадди ниҳони хароҷоти ТАМБ (дар марҳилаи 2) оптимизатсия карда нашудааст ва тақмили минбаъдaro талаб мекунад. Интизор меравад, ки Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ин ҷорабиниро дар ҳамкории зич бо лоиҳаи кумаки техникӣ Иттиҳоди Аврупо дар соҳаи ИМД, амалӣ намояд.

7.	Мунтазам баргузор намудани машғулиятҳои омӯзишӣ барои кормандони масъули тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ чӣхати шиносӣ бо методологияи барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди таҳияи бучети давлатӣ.	Иқтисодии кадрӣ тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ (дониш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд.	X	X		Иҷро шуд
----	--	---	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш

Ин ҷорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ ва ба раванди бучет ҳамгироӣ карда шуд.

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақомоти масъули соҳаи бучетӣ (аз ҷумла, вазорату идораҳои пешбаранда) чӣхати баррасии санадҳои меъёрии навтасдиқшуда, ки раванди таҳияи бучети давлатӣ, татбиқи БМХД ва ӯҳдадорихои ТАМБ ва ТМБ-ро дар ҷараёни ташакули бучети давлатӣ танзим мекунад, мунтазам семинарҳо ташкил менамояд. Одатан, ин ҷорабинӣ тибқи муқарароти дастурамалҳои таҳияи бучети давлатӣ барои марҳилаҳои 1 ва 2, дар раванди ташакули бучети давлатӣ анҷом дода мешавад.

8.	Таҳияи тавсияҳо оид ба тағйир додани заминаи меъёрии ҳуқуқӣ чӣхати амалисозии самарабахш ва пурраи барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Тавсияҳо ва пешниҳодҳо оид ба ворид намудани тағйирот ба қонунгузориҳои идоракунӣ молияи давлатӣ таҳия карда шуданд.		X		Иҷро шуд
----	--	--	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд. Дар баробари ин Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои беҳтар намудани татбиқи БМХД нақшаҳои минбаъда дорад.

Дар солҳои 2022-2023 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Фармоиш «Дар бораи пурзӯр намудани нақши тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ дар тақмили банақшагирии миёнамуҳлати хароҷот ва таҳияю иҷрои буҷети давлатӣ» (18 феввали соли 2022; № 41) ва Фармоиш «Дар бораи тасдиқи нақшаи миёнамуҳлати амал оид ба ҷорӣ намудани ҷанбаҳои буҷетикунони гендерӣ ва иқлим, инчунин мониторинги маблағгузори амалиявии Ҳадафҳои рушди устувор дар раванди буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023-2026» (19 июни соли 2023, № 54) ба имзо расонид.

Ҳарду ҳуҷҷат беҳбудии сифатии раванди буҷетикунонӣ дар асоси сиёсатро пешниҳод мекунанд (аз ҷумла БМХД).

Сарфи назар аз дастовардҳо дар ин самт, дар Тоҷикистон БМХД дар ҳамаи соҳаҳои аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ маблағгузоришаванда, амалӣ карда шуда, аммо то ҳол дар сатҳи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ татбиқ намегардад (масалан, мақомоти маҳаллӣ уҳдадор нестанд, ки буҷети худро барои се сол пешниҳод намоянд). Барои таъмини иҷрои пурраи БМХД тағйироти дигар дар сатҳи ҳукумати марказӣ зарур аст. Ин чорабиниҳои пешниҳодшуда дар доираи нақшаи навбатии миёнамуҳлати амал барои солҳои 2024-2026 амалӣ карда мешаванд.

4.2.2.4. Баррасӣ намудани модули нави барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва буҷетикунони хароҷоти асосӣ (сармоягузорӣ) дар низомии иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ ва амалисозии он.

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Мутобиқсозӣ ва ҷорикунӣ пурраи модули барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низомии иттилоотии идоракунии молияи давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Модули барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низомии иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ ҳамгирой карда шуда, истифода бурда мешавад.	X	X		Ба анҷом нарасидааст

Шарҳи ҳолати иҷроӣ:

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ бо сабаби дар солҳои 2021-2023 равона гардидани тамоми кӯшишҳои КВД «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷорӣ намудан ва тақмил додани модулҳои иловагӣ (дигар) дар НИИМД ҷиҳати навсозии низомии хазинадорӣ, инчунин аз сабаби фарогирии нопурраи БМХД (танҳо дар сатҳи буҷети ҷумҳуриявӣ) ва мавҷуд набудани модулҳои дигари алоқаманд (масалан, модули буҷети сармоягузорӣ дар НИИМД). иҷро нашуда буд.

Дар айни замон НИИМД аз модулҳои зерин иборат аст: (i) банақшагирии хароҷоти давлатӣ; (ii) банақшагирии даромадҳои давлатӣ; (iii) модули хазинадорӣ (китоби асосии муҳосиби низоми хазинадорӣ, ки барои нигоҳ доштани сабтҳои дебетӣ ва кредитӣ иҷозат медиҳад ва ба ташкилотҳои буҷетӣ имкон медиҳад, ки маълумоти буҷетӣ/молиявии худро ворид кунанд); ва (iv) модули баҳисобгирӣ. Модули БМХД барои НИИМД дар давоми солҳои 2018-2020 таҳия шуда буд, аммо татбиқи озмоишии он то давраи ҳисоботии оянда мавқуф гузошта шуд.						
2.	Мутобиксозӣ ва амалисозии пурраи модули буҷетикунони сармоягузорӣ (буҷетикунони хароҷоти асосӣ) дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Модули буҷетикунони сармоягузорӣ чорӣ карда шуда, истифода бурда мешавад.	X	X	X	Ба анҷом нарасидааст

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ бо ҳамон сабабҳое, дар банди 4.2.2.4 дарҷгардида, амалӣ карда нашудааст ва то давраи ҳисоботии навбатӣ мавқуф гузошта шуд.

Модули нави буҷети сармоягузорӣ дар солҳои 2017-2020 бо дастгирии лоиҳаи кӯмаки техникии Иттиҳоди Аврупо таҳия шуда, аммо бо сабаби маҳдудиятҳои гуногуни техникӣ ва меъёрӣ дар НИИМД ҳамгирӣ, озмоиш ё амалӣ карда нашудааст. Набудани консолидация байни буҷетикунони чорӣ ва сармоягузорӣ ба ҳисоботи иҷрои буҷети давлатӣ ва ҳисоботи молиявии консолидацияшудаи бахши давлатӣ таъсири манфӣ ва инчунин ба татбиқи дигар модулҳои муҳим, аз қабili модули БМХД халал мерасонад. Таъхир ба талаботҳои гуногуни ҳисоботдихӣ ва ҷамъоварии маълумот дар доираи Барномаи сармоягузори давлатӣ (БСД) вобаста аст, ки онҳо ба осонӣ консолидация намешаванд ва ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ ба хароҷоти чорӣ ва асосӣ тақсим карда намешаванд. Татбиқи минбаъдаи ин чорабинӣ дастгирии коршиносӣ ва техникии шарикони рушдро тақозо мекунад.

4.2.2.5. Ҳамгироии пурраи хароҷоти сармоягузорӣ ба ҳаҷми буҷети давлатӣ ва барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Гузaronидани таҳлил ва таҳияи тавсияҳо оид ба ҳамгироии равандҳои ташаккули буҷетҳои чорӣ ва асосии ташкилотҳои соҳаи давлатӣ.	Таҳлил гузаронида шуда таҳияи тавсияҳо ҷиҳати ҳамгироии равандҳои ташаккули буҷетҳои чорӣ ва асосӣ (аз ҷумла дар марҳилаи	X			Ба таъхир гузошта шудааст

		таҳияи онҳо) таҳия гардиданд				
Шарҳи ҳолати иҷроиш Татбиқи ин фаъолият оғоз нагардида, то давраҳои навбатии чараёни татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мавқуф гузошта шудааст. Татбиқи минбаъдаи ин чорабинӣ дастгирии коршиносӣ ва техникаи шарикони рушдро тақозо мекунад.						
2.	Таҳияи низоми ягонаи ҳисоботи хароҷоти қорӣ, хароҷоти асосӣ ва барномаи сармоягузори давлатӣ.	Низоми ягонаи ҳисоботи хароҷоти давлатӣ (аз ҷумла хароҷоти асосӣ ва барномаи сармоягузори давлатӣ) таҳия гардид.	X			Ба таъхир гузошта шудааст
Шарҳи ҳолати иҷроиш Татбиқи ин фаъолият оғоз нагардида, то давраҳои навбатии чараёни татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мавқуф гузошта шудааст. Татбиқи минбаъдаи ин чорабинӣ дастгирии коршиносӣ ва техникаи шарикони рушдро тақозо мекунад						
3.	Таҳлили ҳамаҷонибаи барномаи сармоягузори давлатӣ ва муайян намудани ҳиссаи хароҷоти қорӣ ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ.	Таҳлил гузаронида шуда, тавсияҳо оид ба барномаи сармоягузори давлатӣ таҳия гардиданд.	X			Ба таъхир гузошта шудааст
Шарҳи ҳолати иҷроиш Татбиқи ин фаъолият оғоз нагардида, то давраҳои навбатии чараёни татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мавқуф гузошта шудааст. Татбиқи минбаъдаи ин чорабинӣ дастгирии коршиносӣ ва техникаи шарикони рушдро тақозо мекунад. Шуъбаи сармоягузори давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам хароҷоти қорӣ ва асосиро барои ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ, ки ба феҳристи Барномаи сармоягузори давлатӣ (БИД) дохил карда шудаанд, ҳисоб ва таҳлил мекунад. Бо вучуди ин, хароҷотҳои қорӣ ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ на ҳама вақт дастрасанд ва баъзан барои фарқ кардани хароҷоти қорӣ аз асосӣ вақти зиёд сарф мегардад. Барои анҷом додани ин чорабинӣ, бозбинии талаботи ҳисоботдиҳӣ ва қоидаҳои ҷамъоварии маълумот зарур аст, то дар таҷриба якҷо бо модули буҷети сармоягузорӣ дар НИИМД татбиқ карда шаванд.						
4.	Муаррифии қорҷӯбаи макрофискалии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тақсмоти барномаи сармоягузори давлатӣ аз рӯи соҳаҳо барои давраи миёнамуҳлат.	Қорҷӯбаи макрофискалӣ васеъ карда шуда, тақсмоти барномаи сармоягузори давлатӣ аз рӯи		X		Иҷро шуд

		соҳаҳо ва солҳо дар бар мегирад.				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуда, ба раванди бучетӣ пурра ҳамгироӣ гардид. Чаҳорчӯби миёнамуҳлати макрофискалиро ҳамасола Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сомонаи худ нашр менамояд. Солҳои 2021-2023 чаҳорчӯби макрофискалӣ (ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи соҳаҳо) ва «Самтҳои асосии сиёсати андозию-бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сомонаи худ ҷойгир намудааст. Чаҳорчӯби макрофискалӣ категорияҳои асосии хароҷотро ба монанди хароҷоти ҷорӣ, фонди музди меҳнат, хароҷоти асосӣ ва Барномаи сармоягузори давлатӣ (БИД) аз рӯи соҳаҳо ва солҳо дар бар мегирад.						

4.2.3. Тадбирҳо дар самти бучетикунони барномавӣ

4.2.3.1. Коркард ва истифодаи таснифоти барномавӣ барои тамоми бахшҳои бучетӣ (барои ҳамаи соҳаҳо)

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи таснифоти барномавӣ барои тамоми соҳаҳои бучетӣ (ё соҳаҳои пилотӣ).	Таснифоти бучетии барномавӣ барои тамоми соҳаҳои бучетӣ таҳия гардид.	X	X		Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2022 амалӣ карда шуд. Мутобики фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 майи соли 2022, №83 «Дар бораи бучетикунони барномавӣ» Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таснифоти бучетии барномавиرو тасдиқ кард, ки барои тамоми 14 соҳаи бучети давлатӣ таҳия шудааст. Тибқи ин фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қонунҳои қабулшуда «Дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои солҳои 2023 ва 2024-ро тақсимои муфассали хароҷоти бучети давлатӣ на танҳо аз рӯи соҳаҳо, балки аз рӯи гуруҳбандии барномавӣ низ, ҳамроҳӣ мекунад. Фармони мазкур ивазкунандаи фармони оид ба ҷорӣ намудани таснифоти барномавии бучет, мебошад. Лоиҳаи ибтидоии таҷрибавӣ дар солҳои 2018-2020 6 соҳаро дар бар гирифт, ки бучети онҳо ба барномаҳо тақсим карда шуда буд. Ин 6 соҳаи таҷрибавӣ иборат буд аз: (i) маориф, (ii) тандурустӣ, (iii) ҳифзи иҷтимоии аҳоли, (iv) комплекси сӯзишворӣ ва энергетикӣ, (v) кишоварзӣ, моҳидорӣ ва шикор ва (vi) нақлиёт ва коммуникатсия. То ба имрӯз нишондиҳандаҳои натиҷавии ғайримолиявӣ барои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шудаанд. Бо дастгирии шарикони рушд, аз ҷумла лоиҳаи кӯмаки техникии Иттиҳоди Аврупо, Бонки Ҷаҳонӣ ва Фонди Аврусиёи мтаъдилгардонӣ ва рушд (ФАМР) татбиқи бучетикунони барномавӣ дар						
--	--	--	--	--	--	--

давраи навбатии ҳисоботӣ дар асоси афзалиятҳои сиёсии тасдиқшудаи ин соҳа. идома хоҳад ёфт.						
2.	Тасдиқ намудани таснифоте барномавӣ (барои тамоми соҳаҳои буҷетӣ ё соҳаҳои пилотӣ) ва амалисозии он дар чараёни таҳияи буҷети давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Гуруҳбандии буҷетии барномавӣ тасдиқ ва ба чараёни буҷетӣ ҷорӣ карда шуд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ соли 2022 амалӣ шуда, ба раванди буҷет пурра ворид карда шудааст. Мутобиқи фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 майи соли 2022, №83 «Дар бораи буҷетикунони барномавӣ» Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таснифоти буҷетии барномавиرو тасдиқ кард, ки барои тамоми 14 соҳаи буҷети давлатӣ таҳия шудааст. Тибқи ин фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қонунҳои қабулшуда «Дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои солҳои 2023 ва 2024-ро тақсимои муфассали хароҷоти буҷети давлатӣ на танҳо аз рӯи соҳаҳо, балки аз рӯи гуруҳбандии барномавӣ низ, ҳамроҳӣ мекунад.						

4.2.3.2. Расонидани кумаки машваратии доимӣ ба тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ ҳангоми таҳияи нақша ва барномаҳои стратегӣ дар асоси таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Баргузор намудани машғулиятҳои доимӣ барои кормандони масъули тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ оид ба таҳияи нақшаҳо ва барномаҳои стратегӣ бо мақсади амалисозии буҷетикунони барномавӣ дар соҳаи давлатӣ.	Иқтидори кормандони тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ баланд бардошта мешавад (дониш, малака ва қудрат).	X	X	X	Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда гардонид шуда, пурра ба раванди буҷет ҳамгирой карда шуд. Кормандони масъули сарраёсати буҷети давлатӣ ва дигар воҳидҳои сохтории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба татбиқи буҷетикунони барномавӣ ва ташаккули нишондиҳандаҳои буҷети давлатӣ аз рӯи гуруҳбандии барномавӣ ба вазорату идораҳои пешбаранда (яъне ТАМБ) ёрии доимии машваратӣ ва чорабиниҳои фаҳмондадихӣ мегузаронанд.						

2.	Таҳияи нақшаҳо (ё стратегияҳо) ва барномаҳои стратегӣ аз ҷониби тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ ва Ҳамоҳангсозии онҳо бо дархостҳои буҷетӣ дар доираи раванди ташаккули буҷети давлатӣ.	Нақша ва барномаҳои стратегии тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ бо дархостҳои буҷетии онҳо мутобик карда шуданд.			X	Иҷро шуд
----	---	--	--	--	---	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда гардонид шуда, пурра ба раванди буҷет ҳамгирой карда шуд.

Мутобики фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2021, № 102-ф ва дастурамалҳои дахлдори таҳияи буҷет барои марҳилаҳои 1 ва 2 раванди буҷетӣ, ҳамаи ТАМБ нақшаҳои стратегии буҷети худ (яъне дархости буҷетӣ)-ро бо тақсимот аз рӯи барномаҳо, мувофиқи гурӯҳбандии барномавии Вазорати молия тасдиқ карда, таҳия мекунам. Барномаҳои мазкур бояд афзалиятҳои сиёсати (яъне стратегияҳо ва дигар ҳуҷҷатҳои барномавӣ) Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар сатҳҳои соҳавӣ, мавзӯӣ ва милли инъикос намоянд. Дар чунин шакл, ҳамоҳанги байни нақшаҳои стратегии (ё стратегияҳо ё барномаҳо) ТАМБ бо маблағгузори дахлдори буҷетӣ, ки дар доираи ташаккули дархостҳои буҷетӣ пешбинӣ шудаанд, таъмин карда мешавад.

4.2.4. Тадбирҳо дар самти ғайримарказонидани фискалӣ

4.2.4.1. Баланд бардоштани сатҳи огоҳии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ дар бораи афзалиятҳои муносибатҳои устувор ва шаффофи байнибуҷетӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Гузаронидани семинарҳои таҳассусӣ дар мавзӯи «Такмили муносибатҳои байнибуҷетӣ» барои намоёндагони вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин барои намоёндагони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ	Иқтидори кормандони вазорату идораҳои соҳаи давлатӣ, инчунин мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ баланд бардошта шуд (дониш, малака ва кордонӣ)		X	X	Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 амалӣ карда шуд.

Дар доираи созишномаи ҳамкорӣ байни Вазорати молияи Федератсияи Россия ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷанд семинарҳо оид ба масъалаҳои муносибатҳои

байнибучетӣ ва банақшагирии бучет барои кормандони роҳбарикунандаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид. Аз ҷумла, дар моҳҳои май ва декабри соли 2022 дар мавзӯҳои болозикр 4 семинари виртуалӣ гузаронида шуд. Иштирокдорони семинарҳо ҳамзамон намоёндогони шуъбаҳои молияи ҳукуматҳои шаҳру ноҳияҳо низ буданд.

4.2.4.2. Ворид намудани тағйирот ба қонунгузорию амалкунанда вобаста ба тақсимои ваколатҳои байни сатҳҳои низоми бучетӣ ва муайян намудани манбаъҳои дарозмуддати даромадҳои вобастакардашудаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Таҳлили қонунгузорию амалкунанда вобаста ба тақсимои ваколатҳои байни сатҳҳои низоми бучетӣ ва муайян намудани манбаъҳои дарозмуддати даромадҳои вобастакардашудаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ. Дар доираи таҳлили мазкур таҳияи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» вобаста ба манбаъҳои даромад ва ваколатҳои хароҷоти мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар давраи миёнамуҳлат ва дарозмуддат.	Меъёрҳо оид ба интиқоли андозҳои умумидавлатӣ ба бучетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муайян карда шуданд.		X		Ба анҷом нарасидааст

Шарҳи ҳолати иҷроӣ:

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ иҷро нашуд.

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасмим гирифт, ки иҷрои ин чорабинӣ ба давраи охири татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 гузошта шавад.

Чорабини мазкур ба хулоса ва тавсияҳои Шарҳи хароҷоти давлатии Бонки Ҷаҳонӣ, ки дар соли 2022 гузаронида шуд, алоқаманд аст. Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон (23 декабри соли 2021, № 1844 қабул ва аз 1 январи соли 2022 мавриди амал қарор гирифт) 7 намуди андозҳои танзимшаванди даромадашон ба мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вобасташаванда ва 8 намуди хироч ва пардохтҳои даромадашон ба бучетҳои маҳалли ворид шавандаро пешбинӣ мекунад. Мутобиқи моддаи 4 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 июли соли 2006, № 197 «Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба Бучети давлатӣ» 8 намуди хироч ва пардохтҳо ба бучетҳои маҳаллӣ муқаррар шудааст. Мутобиқи моддаи 24 Кодекси андоз 8 намуди низоми махсус ва соддакардашудаи андозбандӣ муқаррар шудааст, ки гирандагон асосии онҳо мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мебошанд. Баррасии ҳамаҷонибаи муҳити меъёрию ҳуқуқӣ оид ба сарчашмаҳои даромад, интиҳоби хароҷотҳои бучетӣ ва муайян кардани масъулиятҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, аз ҷумла мақомотҳои худидоракунанда, кӯшишу захираҳои зиёдро талаб мекунад. Татбиқи минбаъдаи ин фаъолият дастгирии техникии берунаро талаб мекунад.

2.	Барои 3 сол муқаррар кардани меёриҳои ба ҳисоб гирифтани андозҳои умумидавлатӣ ба бучетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ.	Меёриҳо оид ба интиқоли андозҳои умумидавлатӣ ба бучетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳисоб ва дар созишномаҳои байни Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба муҳлати 3 сол муқаррар гардидаанд			X	Ба анҷом нарасидааст
----	---	---	--	--	---	----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроӣ:

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ иҷро нашуд.

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасмим гирифт, ки иҷрои ин чорабинӣ ба давраи охири татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 гузошта шавад.

4.2.4.3. Таҳкими иқтисодии кадрӣ шӯбаи муносибатҳои байнибучетии сарраёсати бучети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Тақмили ихтисоси кормандони шӯбаи муносибатҳои	Иштироки кормандони шӯбаи муносибатҳои	X	X	X	Ба таъхир гузошта шудааст

байнибучетии сарраёсати бучети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таҳия ва амалисозии методикаи ҳисобкунии трансфертҳои байнибучетӣ дар бучетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ бо истифода аз барномаҳои муосир.	байнибучетии сарраёсати бучети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар курсҳои тақмили ихтисос, таҷрибаомӯзӣ ва тренингҳо таъмин карда шуд				
--	---	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроии:

Татбиқи ин чорабинӣ бинобар иҷро нагардидани банди 4.2.4.2 ва 4.2.4.4 то давраи охири татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 мақуф гузошта шуд.

4.2.4.4. Таҳия ва ҷорӣ намудани методикаи ҳисоби трансфертҳои байнибучетӣ ба бучетҳои маҳаллӣ бо истифода аз барномаҳои муосир

№	Чорабиниҳо / Тadbирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроии
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи методикаи арзёбии эҳтиёҷоти меъёрии хароҷоти бучетҳои маҳаллӣ бо мақсади ҳисоб кардани андозаи трансфертҳои баробаркунанда ба бучетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ.	Методикаи арзёбии эҳтиёҷоти меъёрии хароҷоти бучетҳои маҳаллӣ бо мақсади ҳисоб кардани андозаи трансфертҳои баробаркунанда ба бучетҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар сатҳи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардид.	X			Ба анҷом нарасидааст

Шарҳи ҳолати иҷроии:

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ иҷро нашуд.

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасмим гирифт, ки иҷрои ин чорабинӣ ба давраи охири татбиқи Стратегияи идоракунии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 гузошта шавад.

4.3. ТАДБИРҲО ОИД БА ИҶРОИ БУЌЕТ ВА ДАРОМАДҲОИ ДАВЛАТӢ

4.3.1. Тадбирҳо оид ба маъмурикунонии даромадҳо

4.3.1.1. Таҳияи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав ва муҳокимаи он бо ҳама ҷонибҳои манфиатдор (намояндагони бахши хусусӣ ва ғайра)	Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав таҳия мегардад.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2021 амалӣ карда шуд. Ба Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 декабри соли 2021, № 1844 қабул шудааст, дар асоси муҳокима ва машваратҳо бо тамоми ҷонибҳои манфиатдор мутобиқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20 июни соли 2019, №АП-1236 ва Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 1 феввали соли 2021, № АП-39) соли 2021 тағйироту иловаҳо ворид карда шуд. Баъдан барои бозбинӣ ва баррасии тағйироти пешниҳодшуда як гурӯҳи кории байниидоравӣ таъсис дода шуд, ки ба ҳайати он намояндагони бахши хусусӣ ва ассотсиатсияҳои соҳибкорӣ, инчунин шарикони рушд ва институтҳои байналмилалӣ молиявӣ шомил буданд. Раванди таҳияи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав шаффоф ва фарогир буд.						
2.	Қабули Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав.	Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав қабул гардид.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2021 амалӣ карда шуд. Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории миллӣ ва талаботи меъёрии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда шудааст. Бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 декабри соли 2021, № 1844 таҳрири нави Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардида, аз 1 январи соли 2022 мавриди амал қарор дода шуд. Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон Тоҷикистон дар сомонаи Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шакли кушода дастраси умум аст.						
3.	Таҳияи санадҳои зерқонунӣ, ки аз Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав бармеоянд ва назорати амалисозии самарабахши маъмурикунонии даромадҳои бучети давлатӣ.	Санадҳои зерқонунӣ ва дигар санадҳои меъёрий таҳия карда шуданд, ки ба амалисозии Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар	X	X		Иҷро шуд

		таҳрири мусоидат мекунамд.	нав				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд. Бояд қайд намуд, ки бо мақсади саривақт амалӣ гардидани меъёрҳои Кодекси андоз дар таҳрири нав раванди таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии зерқонунӣ тибқи номгӯи тасдиқшуда аз ҷониби вазорат ва вазорату идораҳои дахлдор мунтазам идома дорад. Аз шумораи умумии лоиҳаи санадҳои зерқонунӣ дар заминаи Кодекси андоз таҳияшаванда, ки маҷмӯан 96 ададро ташкил медиҳад, ба ҳолати 31 декабри соли 2023 аз ҷониби Вазорати молия ва дигар вазорату идораҳои дахлдор дар маҷмӯъ 95 адад лоиҳаи санади зерқонунӣ таҳия ва расмиёти минбаъдаи онҳо тибқи тартиби муқарраргардида роҳандозӣ шуда истодааст. Аз ҷумла, 82 адад лоиҳаҳои таҳияшуда бо санадҳои дахлдор тасдиқ карда шуда, 2 адад дар баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 11 адад дар баррасии вазорату идораҳо қарор доранд. Дар ин рафӣ, нисбат ба 11 адад санадҳои таҳияшудае, ки дар мувофиқаи вазорату идораҳо қарор доранд, аз ҷониби Вазорати молия якҷо бо Кумитаи андоз ва дигар ниҳодҳои дахлдори соҳавӣ ҷиҳати тибқи тартиби муқарраршуда тасдиқ намудани онҳо чораҳои зарурӣ ба роҳ монда шудааст. Аз нуқтаи назари мониторинги идоракунии самараноки даромадҳои давлатӣ Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон даромадҳои ихтисор гардида дар натиҷаи ворид намудани тағйироту иловаҳо ба Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон (яъне, дар натиҷаи тағйир додани меъёрҳои андоз)-ро ҳисоб намуданд, ки ҳаҷми онҳо дар соли 2022 нисбат ба соли 2021 1 миллиарду 683 миллион сомони роҳандозӣ шудааст. Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тавзеҳоти муфасссал дар бораи тағйиротҳои Кодекси андоз нисбат ба ӯҳдадорҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистонро омода намуд. Илова бар ин, зина ба зина бароҳ мондани ҳамгирӣ байни низоми ҳамгироишудаи иттилоотии идоракунии андоз (НҲИИА) ва низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ (НИИМД) бояд иқтисори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар самти идоракунии даромадҳои давлатӣ боз ҳам таҳким бахшад.							

4.3.1.2. Таҳия ва амалисозии барномаи миёнамуҳлати даромади давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муҳокимаи васеи он бо ҳама ҷонибҳои манфиатдор (намоёндагони бахши хусусӣ ва ғайра).	Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда шуд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.						

Сарраёсати сиёсати андоз ва пардохтҳои давлатии Вазорати молияи Тоҷикистон лоиҳаи Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2029 ва нақшаи чорабиниҳои дахлдор барои солҳои 2024-2026-ро таҳия намуд., ки минбаъд барои баррасӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод гардид. Барномаи миёнамуҳлат ва нақшаи чорабиниҳои он (иборат аз 36 банд бо арзиши умумии пешбинишуда 11 млн. сомонӣ) бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2023, № 594 тасдиқ шудааст. Дар давоми соли 2023 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳҳои имконпазири ҳамкорӣ бо шарикони рушдро ҷиҳати татбиқи ин барномаи миёнамуҳлат, баррасӣ намуд.

Иҷрои барномаи мазкур ба зиммаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин дигар вазорату идораҳо (Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бонки миллии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ғайра) вогузор гардидааст. Таҳия ва тасдиқи ин барномаи миёнамуҳлат як василаи нави ислоҳоти низоми андоз ва афзоиши даромади андоз ба буҷети давлат буда, методология ва тавсияҳои муштараки ХБА ва Бонки ҷаҳониро пайгирӣ менамояд. Дар фазои ИДМ, барномаҳои миёнамуҳлати даромадҳои давлатӣ ба ҷуз аз Тоҷикистон, дар Гурҷистон ва Ўзбекистон низ таҳия шудаанд.

2.	Аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқи барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шуд.			X	Иҷро шуд
----	---	---	--	--	---	----------

Шарҳи ҳолати иҷроии:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2029 ва нақшаи чорабиниҳои он барои солҳои 2024-2026 (иборат аз 36 банд бо арзиши умумии пешбинишуда 11 млн. сомонӣ) бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2023, № 594 тасдиқ шудааст

3.	Амалисозии барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи миёнамуҳлати даромадҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.			X	Дар ҷараёни иҷроии
----	--	---	--	--	---	--------------------

Шарҳи ҳолати иҷроии:

Татбиқи ин чорабинӣ 31 декабри соли 2023 оғоз гардида, дар давраи ҳисоботии оянда бо дастгирӣ ва ҳамоҳангии зич бо шарикони рушд идома хоҳад ёфт.

4.3.1.3. Ҳамгироии низоми идоракунии хавфҳо бо низоми ҳамгироии идоракунии андоз дар Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Муҳлати иҷро	
---	-----------------------	--------------	--

		Натиҷаи пешбинишуда	2021	2022	2023	Ҳолати ичроиш
1.	Пешбинӣ намудани усулҳои мустақим ва ғайримустақими идоракунии хавфҳо дар қараёни таҳияи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири аз ҷониби Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Қиҳати қорӣ намудани усулҳои мустақим ва ғайримустақими идоракунии хавфҳо заминаи қонунгузорӣ (қонунгузори андоз) бозбинӣ карда шуд.	X			Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин қорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд.

Боби 10 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 декабри соли 2021, № 1844 тасдиқ шудааст, «Идоракунии хавфҳо» ном дошта, маълумотро дар бораи низоми идоракунии хавфҳо (моддаи 82), меъёрҳои баҳодиҳии хавфҳо (моддаи 83) ва низоми ягонаи идоракунии санҷишҳои андозӣ (моддаи 84) дар бар мегирад. Сарфи назар аз он, ки тибқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон усулҳои мустақим ва ғайримустақими идоракунии хавфҳо, тафовут надошта бошад ҳам, маълум аст, ки ин усулҳо ба монанди назорати камералӣ (моддаи 42) ва санҷиши сайёри андозӣ (моддаи 47) усулҳои мустақим мебошанд ва идоракунии хавфҳо бо интихоби андозсупорандагони дорои ҳафтҳои каме баландтар дар асоси феҳристи электронӣ, намунаи усули ғайримустақими идоракунии хавфҳо мебошад.

2.	Пешбинӣ намудани меъёрҳои мушаххас оид ба тартиби муайянкунии уҳдадорӣ андоз бо истифода аз усулҳои баҳодиҳии мустақим ва ғайримустақим ё нархҳои бозорӣ дар доираи идоракунии хавфҳо дар қараёни таҳияи лоиҳаи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав.	Қонунгузори андоз бо мақсади истифодаи усулҳои мустақим ва ғайримустақими идоракунии хавфҳо тағйир дода шуд.	X	X		Иҷро шуд
----	---	--	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин қорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд.

Кодекси андози амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 декабри соли 2021, № 1844 дар таҳрири нав тасдиқ шудааст, меъёрҳои таваккал ва маъёрҳои таъмини назорати андоз, аз ҷумла тақсимои андозсупорандагон. аз рӯи даромади умумӣ (масалан, андозсупорандагони калон ва миёна), вақт ва ҷои гузаронидани санҷишҳои андоз, усули назорати андозӣ (масалан, ҳуҷҷатӣ, каскамералӣ ва ғайра), тартиби

шикоят кардан аз амали (беамалии) мақомоти андоз ва чораҳои дахлдор оид ба зиёд кардани ҷамъовариҳои даромадро дақиқ муайян кардааст. Кодекси андоз инчунин, ки тартиби гузаронидани назорати камералии автоматӣ карда шударо пешбинӣ намуда, тибқи он тамоми санчишҳои андоз ба арзёбии хавфҳо асос ёфтаанд (моддаи 42).

Бинобар сабаби пешбинишудани муқаррароти усулҳои мустақим ва ғайримустақими идоракунии хавфҳо дар таҳияи Кодекси нави андоз, санчишҳои андозӣ ба андозсупорандагони бомасъулият маҳдуд карда мешаванд. Барои пешгирии ҳукуквайронкунии андоз дар байни соҳибкорон боби 8 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон мониторинги андозро пешбинӣ мекунад. Мониторинги андоз дар асоси созишномаи байни мақомоти андоз ва андозсупорандагон амалӣ карда мешавад ва дар сурати ошкор шудани ҳукуквайронкунии мақомоти андоз барои бартараф намудани камбудихо чораҳои тавсиявиро бе татбиқи ҷазои маъмурӣ пешниҳод мекунад. Ин санчишҳои андозӣ дар асоси баҳодиҳии хавфҳо гузаронида мешаванд.

Бо мақсади танзими амалиёти шахсони ба ҳам алоқаманд ва муайян намудани даромади андозбандишавандаи онҳо бо назардошти амалиёти тичоратӣ ва молиявии байни ин шахсон, меъёрҳои мушаххаси тартиби муайян кардани уҳдадориҳои андозӣ оид ба нархгузориҳои трансфертӣ (боби 33 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳририни нав) пешбини шудаанд. Тибқи боби 33 нархгузориҳои трансфертӣ асосан тавассути муқоисавии нархҳои бозорӣ, такрорфурӯшӣ, замкунӣ ба хароҷот, муқоисавии даромаднокиҳои амалиёт ва тақсими фоида аз амалиёт амалӣ карда мешавад. Мониторинги андоз танҳо ба арзёбии таваккал асос меёбад ва ҷорӣ намудани усулҳои трансфертӣ ҳамчун ҷузъи идоракунии хавфҳо имкон медиҳад, ки самаранокии идоракунии давлатӣ, аз ҷумла расмиёт ва ҳисоботдиҳӣ дар идоракунии даромадҳо, зиёд карда шавад.

3.	Баргузор намудани машғулиятҳои омӯзишӣ барои кормандони масъули Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба усулҳои муайян кардани хавфҳо ва таҳлили онҳо, инчунин гузаронидани аудит ва санчишҳо дар асоси хавфҳои муайяншуда.	Иқтидори кормандони Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мешавад (дониш, малака ва қордонӣ) баланд бардошта шуд.	X				Иҷро шуд
----	--	---	---	--	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи Лоихаи «Ислоҳоти идоракунии андоз»-и Бонки ҷаҳонӣ (TARP) ва дастгирии шарикони дигари рушд имкониятҳои гуногунро ҷиҳати таҳкими иқтидор дар самти хавфҳои ба санчишҳои андозӣ асосёфта, истифода бурд. Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар навбати худ ба назиротҳои андози тобеи худ усулҳои муайянкардан ва таҳлили хавфҳо, гузаронидани хавфҳои ба санчишҳои андозӣ асосёфта ва мониторингро омӯзонид. Тадбирҳо ҷиҳати баланд бардоштани иқтидори кадрӣ кормандони масъули андоз яке аз қисматҳои Барномаи рушди

маъмурикунонии андози Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2025 ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2020, №643 тасдиқ шудааст, мебошад

Дар доираи созишномаи ҳамкориҳои дучониба бо Институти илмӣ-тадқиқотии молияи Вазорати молияи Федератсияи Русия, намоёндогони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 12 апрели соли 2022 дар семинари маҷозӣ оид ба тақмили воситаҳои андозӣ иштирок намуданд..

4.	Таъмини ҳамгироии модули идоракунии хавфҳо бо низоми идоракунии андоз дар Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Модули идоракунии хавфҳо ба низоми идоракунии андози Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шуд.		X		Иҷро шуд
----	---	---	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 амалӣ карда шуд.

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар якҷоягӣ бо Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон фармоиши муштарак аз 5 октябри соли 2022, №18ф-498А «Дар бораи тасдиқи меъёрҳои баҳодихии хавфҳои андозсупорандагон» ба тавсиб расониданд. Дар нимаи соли 2022 Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон модули идоракунии хавфҳо ба низоми ҳамгироишудаи иттилоотии идоракунии андоз (ITMIS) ворид намуд, ки ба истифодабарандаи низом имкон медиҳад, ки рӯйхати андозсупорандагони зери хавфро дар асоси меъёрҳои гуногуни муайянкунандаи таваккал барои тичорати хурд, миёна ва калон, таҳия намояд. Модули таваккал таҳия ва ба ITMIS ҳамгирой шуда, пурра вазифагузорӣ шудааст. Принсип ва механизми санҷиши хавфи андозсупорандагон дар моддаҳои 45 ва 82 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дарҷ гардидааст.

4.3.1.4. Кам кардани хароҷот барои риояи танзими давлатӣ дар самти маъмурикунонии андоз

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷрош
			2021	2022	2023	
1.	Тибқи меъёрҳо ва талаботи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав амалӣ намудани тадбирҳои ҷиҳати зиёд намудани шаклҳои хизматрасонии электронии мақомоти андоз.	Қонунгузорӣ дар самти андозбандӣ, ки қорӣ намудани хизматрасониҳои иловагии электрониро барои андозсупорандагон пешбинӣ мекунад, таҳия карда шуд.		X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати татбиқ:						

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон давра ба давра номгӯи хизматрасониҳои электронии худро тавассути сомонаи худ (<http://www.andoz.tj>) ба андозсупорандагон васеъ менамояд. Ба ҳолати 1 январи соли 2024 барои андозсупорандагон ва шаҳрвандон 85 намуни хизматрасониҳои электронӣ пешниҳод шудааст, ки аз ин шумора 10 хизматрасонӣ дар соли 2022 ва 9 хизматрасонии иловагӣ (ба монанди идоракунии шикоятҳо, шарҳи қорбарон, ҳисобкунаки андоз барои дорандагони патент, огоҳинома оид ба ӯҳдадорихоӣ андозии боқимонда, эълонияи андоз аз арзиши иловашудаи шаҳрвандони хориҷӣ, хизматрасониҳои смартфонӣ ва ғайра) дар соли 2023, қорӣ карда шудаанд.

Фармоиши Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 марти соли 2020, № 155 ва нақшаи чорабиниҳо оид ба пешниҳоди хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагон (бо фармоиши Раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст аз 18 январи соли 2021, № 32) имконияти васеъ намудани хизматрасониҳои электрониро барои андозсупорандагон фароҳам овард. Бо фармони дар боло зикршуда аз 1 апрели соли 2020 гардиши электронии ҳуччатҳо (қорқарди электронии ҳуччатҳо) ва ҳамгироии модули мазкур ба ITMIS-и Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қорӣ карда шуд. Илова бар ин 2 феввали соли 2021 аз қониби Раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фармоиш оид ба қорӣ намудани хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагони Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 65) ба имзо расонида шуд, ки заминаи он фармоиши қаблии Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба идоракунии электронии гардишӣ ҳуччатҳо (яъне пайгирии рақамии ҳуччатгузорӣ) мебошад. Илова бар ин, аз 1 августи соли 2023 тамоми пардохтҳои андозӣ ва ғайриандозӣ тибқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тадбирҳои вусъат додани ҳисоббаробаркунии ғайринақдӣ» (аз 22 июни соли 2023 №586) ғайринақдӣ анҷом дода мешавад, ки боиси афзоиши минбаъдаи миқдор ва сифати хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагон мегардад.

2.	Дар доираи муқаррароти Кодекси андоз дар таҳрири нав таҳия намудани муқаррароти дохилӣ (қоида, тартиб, дастурамал ва ғайра) оид ба истифодаи хизматрасониҳои электронии Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Санадҳои зерқонунӣ дар соҳаи андозбандӣ, ки барои андозсупорандагон қорӣ намудани хизматрасониҳои иловагии электрониро пешбинӣ мекунамд, таҳия ва тасдиқ карда мешавад.		X		Иҷро шуд
----	--	---	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2021 амалӣ карда шуд.

Фармоиши Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 марти соли 2020, № 155 ва нақшаи чорабиниҳо оид ба пешниҳоди хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагон (бо фармоиши Раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст аз 18 январи соли 2021, № 32) имконияти васеъ намудани

хизматрасониҳои электрониро барои андозсупорандагон фароҳам овард. Бо фармони дар боло зикршуда аз 1 апрели соли 2020 гардиши электронии ҳуччатҳо (коркарди электронии ҳуччатҳо) ва ҳамгирии модули мазкур ба ITMIS-и Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон чорӣ карда шуд. Илова бар ин 2 феввали соли 2021 аз ҷониби Раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фармоиш оид ба чорӣ намудани хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагони Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 65) ба имзо расонида шуд, ки заминаи он фармоиши қаблии Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба идоракунии электронии гардишӣ ҳуччатҳо (яъне пайгирии рақамии ҳуччатгузорӣ) мебошад

3.	Дар доираи талаботи техникии низомҳои иттилоотӣ зиёд намудани номгӯи хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагон аз ҷониби Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Барои андозсупорандагон на камтар аз се шакли нави хизматрасонии электронӣ пешбинӣ ва чорӣ карда шуд.		X		Иҷро шуд
----	--	---	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2022 амалӣ карда шуд.

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон давра ба давра номгӯи хизматрасониҳои электронии худро тавассути сомонаи худ (<http://www.andoz.tj>) ба андозсупорандагон васеъ менамояд. Ба ҳолати 1 январи соли 2024 барои андозсупорандагон ва шаҳрвандон 85 намуди хизматрасониҳои электронӣ пешниҳод шудааст, ки аз ин шумора 10 хизматрасонӣ дар соли 2022 ва 9 хизматрасонии иловагӣ (ба монанди идоракунии шикоятҳо, шарҳи қорбарон, ҳисобкунаки андоз барои дорандагони патент, огоҳинома оид ба ӯҳдадориҳои андозии боқимонда, эълумияи андоз аз арзиши иловашудаи шаҳрвандони хориҷӣ, хизматрасониҳои смартфонӣ ва ғайра) дар соли 2023, чорӣ карда шудаанд.

Соли 2021 аз ҷониби Раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фармоиш оид ба чорӣ намудани хизматрасониҳои электронӣ ба андозсупорандагони Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 2 феввали соли 2021, № 65) ба имзо расонида шуд, ки заминаи он фармоиши қаблии Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 март 2020, №155 оид ба идоракунии электронии гардишӣ ҳуччатҳо (яъне пайгирии рақамии ҳуччатгузорӣ) мебошад.

4.	Баррасӣ ва тасдиқи хизматрасониҳои иловагии электронӣ барои андозсупорандагон, ки амалисозии онҳо дар давраи миёнамуҳлат аз ҷониби Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ карда мешаванд.	Рӯйхати хизматрасониҳои иловагии электронӣ барои андозсупорандагон тартиб дода шуд.		X		Иҷро шуд
----	--	---	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон давра ба давра номгӯи хизматрасониҳои электронии худро тавассути сомонаи худ (<http://www.andoz.tj>) ба андозсупорандагон васеъ менамояд. Ба ҳолати 1 январи соли 2024 барои андозсупорандагон ва шаҳрвандон 85 намуни хизматрасониҳои электронӣ пешниҳод шудааст, ки аз ин шумора 10 хизматрасонӣ дар соли 2022 ва 9 хизматрасонии иловагӣ (ба монанди идоракунии шикоятҳо, шарҳи корбарон, ҳисобкунаки андоз барои дорандагони патент, огоҳинома оид ба ӯҳдадориҳои андозии боқимонда, эълонияи андоз аз арзиши иловашудаи шаҳрвандони хориҷӣ, хизматрасониҳои смартфонӣ ва ғайра) дар соли 2023, қорӣ карда шудаанд.

4.3.2. Тадбирҳои ислохотӣ оид ба идоракунии ҳазинадорӣ

4.3.2.1. Дар амал қорӣ намудани модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва озмоиши модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо.	Модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ оид ба идоракунии пули нақд, ӯҳдадориҳо ва дороиҳо «озмоиш» карда шуданд.	X	X		Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Модулҳои нави оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо бо дастгирии зерпудратчии байналмилалӣ FINA дар доираи лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) таҳия карда шуданд. Модули идоракунии дороиҳо аз соли 2021 амалӣ ва ҷаъол карда шуд. Модулҳои боқимондаи дар боло зикршуда аз охири соли 2023 (бар ивази модули соддагардонидашудаи баҳисобгирии маблағҳои пулӣ ва модули назорати ӯҳдадориҳои алоқаманд ба ҳисоби музди меҳнат ва шартномаҳо барои мол ва хизматрасонӣ, ки аз 1 апрели соли 2016 дар ISUGFT қорӣ шуда буд) дар доираи низоми нави иттилоотии iMOF аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, пурра татбиқ ва истифода шуда истодаанд. Модули идоракунии маблағҳои пулӣ вазифаи пешгӯии даромад ва хароҷотҳои давлатиро барои тамоми сол, бо тақсмот ба моҳҳо ва навкунии ҳарруза (обновления), таъмин мекунад, ки ин амал идоракунии пардохтпазирии суратҳисоби ягонаи ҳазинадориро (СЯХ) боз ҳам беҳтар мегардонад.

Ҷаъолияти пурраи низоми иттилоотии iMOF аз январи соли 2024 ба нақша гирифта шудааст, ки он 71 ТАМБ (аз ин 60 ТАМБ ҳоло дар низоми iMOF ба таври таҷрибавӣ амал намуда истодаанд) ва 1153 ташкилоти буҷетиро дар тамоми баҳши давлатӣ фаро мегирад.

Низоми иттилоотии iMOF як платформаи интернетӣ барои табодули маълумот бо истифода аз веб-хидматҳои гуногун ва интерфейси барномавӣ мебошад ва он бо НИИМД зич алоқаманд аст (айни замон зиёда аз 7500 корбарро аз тамоми ташкилотҳои бучетии бахши давлатӣ фаро мегирад).						
2.	Таҳия ва тасдиқи санадҳои зерқонунӣ (дастурҳо, фармонҳо, қоидаҳо ва ғайра), ки истифодаи модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатиро барои идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии уҳдадориҳо ва дороиҳо танзим мекунанд.	Санадҳои зерқонунӣ, ки истифодаи модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатиро барои идоракунии маблағҳои пулӣ, уҳдадориҳо ва дороиҳо танзим мекунанд, таҳия гардиданд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2023 амалӣ карда шуд. Ҳамоҳангии НИИМД ва давраҳои бучетиро бо модулҳои идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии уҳдадориҳо ва дороиҳо «Дастурамал оид ба иҷрои даромаду хароҷоти давлатӣ ва тартиб додани ҳисобот дар низоми ҳазинадорӣ», ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 27 апрели соли 2021, №64 тасдиқ шудааст, таъмин менамояд. Санади меъёрии мазкур дар Вазорати адлия 16 июни соли 2021, №1079 ба қайд гирифта шудааст. Илова бар ин, 25 декабри соли 2020 тибқи фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 145) қарор дар бораи давра ба давра дар НИИМД татбиқ намудани модулҳои идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии уҳдадориҳо ва дороиҳо қабул карда шуд.						
3.	Истифодаи модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ ҷиҳати идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии уҳдадориҳо ва дороиҳо.	Модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, уҳдадориҳо ва дороиҳо татбиқ карда мешавад.		X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд. Модулҳои нави идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии уҳдадориҳо ва дороиҳо ба низоми иттилоотии iMOF- и аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо зерпудратчӣ FINA таҳия шуда, ҳамгирой карда шуда, бо НИИМД пайваست карда шуд. Ифтитоҳи пурраи низоми нави иттилоотии iMOF моҳи январӣ соли 2024 ба нақша гирифта шудааст, аммо модулҳои дар боло зикршуда аллақай пурра кор мекунанд ва аз ҷониби ташкилотҳои бучетӣ ба таври таҷрибавӣ истифода мешаванд.						

4.	Ба роҳ мондани низоми автомати (электронии) ҳуччатҳои пардохтӣ дар амалиётҳои ҳазинадорӣ бидуни таҳвили шакли қоғазӣ бо дарназардошти омода гардидани низомҳои иттилоотии мақомоти дахлдори давлатӣ, аз ҷумла Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии хизмати давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти дахлдори давлатӣ барои пайвасти гардидан ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ.	Гардиши электрони ҳуччатгузори ташкилоту корхонаҳои тавассути низоми ҳазинадории марказии Вазорати молия маблағгузоришаванда таъмин карда шуд.		X		Дар ҳолати иҷроиш
----	---	--	--	---	--	-------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ аз соли 2020 бо қабули ҳаритаи роҳ оғоз гардида, дар давраи ҳисоботии оянда идома хоҳад ёфт, зеро он бештар ба дигар ислохотҳо дар самти рақамикунонӣ ва низоми идоракунии давлатӣ вобаста аст.

Чорабиниҳои мазкур бо «Ҳаритаи роҳ барои ташкили ҳукумати электронӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо санади мазкур бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2020, № 112-р тасдиқгардидааст, алоқаманд мебошад. Ҳаритаи роҳ пешниҳодҳои васеъ ва сатҳи баландро дар бораи рушди гардиши электрони ҳуччатҳои давлатӣ (G2G) ва татбиқи дигар хидматҳои электронӣ, дар бар мегирад. Дар асоси таҳлили пешакии аз ҷониби Гурӯҳи кории байниидоравӣ гузаронида шуда, панҷ намуди хизматрасонии ҷорӣ муайян карда шуд, ки ба варианти якуми портали ягонаи ҳукумати электронӣ дохил карда мешаванд: (i) равондиди электронӣ; (ii) хариди давлатӣ; (iii) иҷозатномаҳо; (iv) хизматрасониҳо ба андозсупорандагон; ва (v) сертификатҳо барои воридоти молҳо ва хидматҳо.

Дар доираи татбиқи Ҳаритаи роҳи мазкур ва бо дастгирии Бонки ҷаҳонӣ (дар доираи лоиҳаи RFMP2) низоми электрони гардиши байниидоравӣ ҳуччатҳо аллакай пурра ба кор дароварда шудааст, вале корҳои минбаъда ва татбиқи ин чорабинӣ бештар аз амалигардидани тадбирҳои дигари дар Ҳаритаи роҳи болозикр пешбинӣ шуда, вобаста аст. Айни замон масъалаи муваққатан додани портали электрони хизматрасониҳои давлатӣ (gov.tj) ба тобеияти Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, тақмили минбаъдаи он ва дар ҳамроҳангии зич бо Агентии инноватсия

ва технологияҳо рақамии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Агентии мазкур бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 апрели соли 2021, № 147 таъсис дода шудааст) таври таҷрибавӣ оғоз намудани чараёни татбиқ он, мавриди баррасӣ қарор дорад. Пас аз ин, масъалаи таҳияи мушаххасоти техникӣ барои ҳамгироии ин портал ва аввалин хидматрасониҳои озмоишии ISUGFT/iMOF, ҳал карда мешавад.

4.3.2.2. Тақвияти низоми назорат аз рӯи уҳдадориҳо, инчунин идоракунӣ ва пешгӯии маблағҳои пулӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Ҳамгироии модули идоракунии уҳдадориҳо бо низоми иттилоотии Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Феҳристи электронии шартномаҳо дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ ташкил карда шуд.	X	X		Дар ҳолати иҷроиш

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ соли 2022 оғоз шуда, то охири соли 2024 яъне дар давраи ҳисоботии оянда ба анҷом мерасад.

Модули тағирёфтаи идоракунии уҳдадориҳо таҳия ва ба низоми иттилоотии iMOF пурра ҳамгирой карда шудааст, ки дар навбати худ он бо НИИМД пайваст мебошад. Ҳамзамон, ҳамгироии пурраи НИИМД-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо низоми электронии хариди давлатии Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва низоми байниидоравии гардиши ҳуҷҷатҳо, то охири соли 2024 ба итмом мерасад. Татбиқи чорабиниҳои мазкур бо чорабиниҳои 4.3.2.1 (банди 4), ки бо дастгирии лоиҳаи кӯмаки техникий Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) амалӣ шуда истодааст, зич алоқаманд аст.

4.3.2.3. Омода намудани маълумот дар бораи андоза, муҳлат ва сохтори хароҷот дар ҳар семоҳа

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва муҳокимаи шакли ҳисобот дар бораи маблағ, муҳлат ва сохтори қарздории хароҷоти буҷети давлатӣ дар ҳар семоҳа.	Шакли ҳисобот оид ба маблағ, муҳлат ва сохтори қарздории хароҷоти буҷети давлатӣ таҳия гардид.	X	X		Дар ҳолати иҷроиш

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ соли 2023 оғоз шуда, то охири соли 2024 ба анҷом мерасад.

Бо дастгирии техникий Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия, татбиқ ва амалинамоии пурраи

модули нави идоракунии маблағҳои пулӣ дар низоми иттилоотии iMOF, ки бо НИИМД зич алоқаманд аст, имкон медиҳад, ки пешгӯии даромад ва хароҷотҳои давлатӣ барои тамоми сол, бо тақсимот ба моҳҳо ва навкунии ҳарруза (обновления), таъмин гардида, дар навбати худ идоракунии пардохтпазирии суратҳисоби ягонаи ҳазинадориро (СЯХ) боз ҳам беҳтар гардад. Фаъолияти пурраи iMOF бо модулҳои нав моҳи январи соли 2024 ба нақша гирифта шуда, ҳамзамон он бо кормандони масъули Вазорати молия ва намояндагони вазорату идораҳои дахлдор таҳия ва муҳокимаи шаклҳои мувофиқи ҳисобот оид ба маблағ, муҳлатҳо ва сохтори қарзҳо аз рӯи хароҷот дар семоҳаро талаб менамояд. Ин чорабиниҳо барои соли 2024, яъне, дар давраи ҳисоботии оянда ба нақша гирифта шудаанд. Дар айни замон ҳисоботҳои молиявии семоҳа ва нимсола бинобар сабаби қарздорӣ аз рӯи хароҷот барои ҳамин давраҳо ҷамъбаст карда нашудан, аз ҷониби сарраёсати ҳазинадорӣ марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда намешаванд. Аз ин рӯ, дар давраи ҳисоботии навбатӣ ва пас аз татбиқи модули тағйирдодашудаи (модифицированного) баҳисобгирии муҳосибӣ ба шаклҳои дахлдори ҳисобот ва санадҳои меъёрӣ, аз ҷумла Дастурамали Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявии солона ва давравии мутобик ба Стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар бахши давлатӣ» тағйирот ворид карда мешавад. Татбиқи ин чорабинӣ бо дастгирии техникии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) ба роҳ мон мешавад.

2.	Баргуздор намудани машғулиятҳои омӯзишӣ барои кормандони масъули Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба омода кардани маълумот дар бораи маблағ, муҳлат ва сохтори хароҷот дар ҳар се моҳа	Маҳорати (дониш, малака ва салоҳияти) кормандони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон баланд мегардад.	X	X		Ба таъхир гузошта шуд
----	--	---	---	---	--	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ то тасдиқи ҳисоботдиҳии молиявӣ барои семоҳаҳо ба таъхир гузошта шуда, дар давраи ҳисоботии оянда амалӣ карда мешавад.

Татбиқи ин чорабинӣ бо амалисозии чорабиниҳои қисми 4.3.2.3 (банди 1) зич алоқаманд аст ва бо дастгирии техникии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) амалӣ карда мешавад. Ин амал ҳамзамон тағйиротро ба Дастурамали Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявии солона ва давравии мутобик ба Стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар бахши давлатӣ» талаб менамояд.

3.	Тасдиқи шакли ҳисобот дар бораи маблағ, муҳлат ва сохтори қарздорӣ хароҷоти бучети давлатӣ аз рӯи ҳар семоҳа ва истифодаи он аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шакли ҳисобот оид ба андоза, муҳлат ва сохтори қарз тасдиқ карда шуд	X			Ба таъхир гузошта шуд
----	--	--	---	--	--	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ то тасдиқи ҳисоботдиҳии молиявӣ барои семоҳаҳо ба таъхир гузошта шуда, дар давраи ҳисоботии оянда амалӣ карда мешавад.

Татбиқи ин чорабинӣ бо амалисозии чорабиниҳои қисми 4.3.2.3 (банди 1) зич алоқаманд аст ва бо дастгирии техникии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) амалӣ карда мешавад. Ин амал ҳамзамон тағйиротро ба Дастурамали Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тартиби таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявии солона ва давравии мутобиқ ба Стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ» талаб менамояд.

4.3.2.4. «Харитаи роҳ» оид ба истифодаи стандартҳои байналмилалӣ баҳисобгирӣ дар баҳши давлатӣ барои солҳои 2020-2025.

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Омодасозии ҳисоботи молиявии озмоишӣ барои солҳои 2021-2022 дар асоси усули ҳазинавӣ.	Ҳисоботи молиявии озмоишӣ барои солҳои 2021-2022 дар асоси усули ҳазинавӣ таҳия карда мешавад.	X	X		Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд.

Таҳияи ҳисоботи молиявӣ дар асоси усули ҳазинавӣ ба таври таҷрибавӣ дар солҳои 2021 ва 2022 амалӣ гардида, аммо қорҳои омодагӣ оид ба таҳияи ҳисоботи солонаи молиявии баҳши давлатӣ соли 2015 оғоз гардида буд. Дар соли 2022 85 адад тақсимкунондаи асосии маблағҳои буҷетӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ (яъне ТАМБ дар сатҳи маҳаллӣ) ба ҳазинадорӣ марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи солонаи молиявии худро бо фарогирии тамоми шаклҳои зарурӣ мутобиқи IPSAS 1 (ҳисоботи молиявӣ) пешниҳод намуданд. Аммо ҳисоботи молиявии солонаи баҳши давлатӣ пурра мунтахаб (консолидация) карда нашудааст. Ин ба он алоқаманд аст, ки маблағгузориҳои буҷетӣ ва даромад аз ҳисоби маблағгузориҳои буҷетӣ усулҳои гуногуни баҳисобгирӣ доранд. Яъне ҳазинадорӣ даромад ва хароҷотро аз руи усули кассавӣ қабул намуда, ташкилотҳои буҷетӣ бошанд ҳисоботи худро аз руи усули ҳисобкунӣ (начисления) тартиб медиҳанд. Ҳамин тариқ, ҳангоми таҳияи ҳисоботи молиявии баҳши давлатӣ барои солҳои 2021-2022 модули тағирдодашуда (модифицированный) аз руи усули ҳисобкунӣ (начисления) истифода мешавад.

Асоси ҳуқуқии таҳияи ҳисоботи молиявӣ «Дастурамал оид ба тартиби таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявии солона ва давравии мутобиқ ба Стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ» (бо фармоиши Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9 апрели соли 2015, №204 тасдиқ шудааст) ва «Дастурамал оид ба иҷрои даромаду хароҷоти давлатӣ ва тартиб додани ҳисобот дар низоми ҳазинадорӣ» (бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 27 апрели соли 2021, №64 тасдиқ шудааст), мебошад.

Мутобиқи Харитаи роҳ оид ба татбиқи стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатии Тоҷикистон (TPSAS) барои солҳои 2020-2025, дар соли 2024 ҳамаи ТАМБ вазифадор мебошанд, ки ҳисоботи молиявии консолидашудаи солонаи худро барои соли 2023 аз рӯи усули ҳисобишуда (начисления) таҳия кунанд. Дар соли 2025 ҳазинадорӣ марказии Вазорати молияи

Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи молиявии солонаи консолидацияшудаи баҳши давлатиро барои соли 2024 аз рӯи усули ҳисобишуда (начисления) таҳия менамояд.

2.	Таҳияи стандартҳои иловагии ҳисоботи молиявии баҳши давлатӣ иловагӣ барои амалисозӣ дар марҳилаҳои сеюм ва чорум.	Стандартҳои иловагии ҳисоботи молиявии баҳши давлатӣ таҳия гардиданд.	X			Ба таъхир гузошта шуд
----	---	---	---	--	--	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Амалинамоии ин чорабинӣ бештар аз татбиқи модулҳои гуногун дар низоми иттилоотии iMOF ва НИИМД вобаста буд ва аз ин рӯ таҳия ва татбиқи стандартҳои иловагии ҳисоботи молиявии баҳши давлатӣ то давраи ҳисоботи навбатӣ мавқуф гузошта шуд.

Татбиқи ин чорабинӣ ба ҳадафҳои «Харитаи роҳ оид ба татбиқи стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатии Тоҷикистон (ХТСБХМ БД) барои солҳои 2020-2025, ки бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз моҳи 15 июни соли 2020, № 67 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад. Мутобиқи ин Харитаи роҳ ва дар мувофиқа бо Бонки Ҷаҳонӣ дар доираи лоиҳаи RFMMP2, дар назар аст, ки 5 стандарти иловагӣ дар давоми солҳои 2021-2023 таҳия карда мешаванд: (i) IPSAS 9 (даромад аз амалиёти мубодилавӣ), (ii) IPSAS 18 (ҳисоботдиҳии сегментӣ), (iii) IPSAS 19 (захираҳо, ӯҳдадориҳои шартӣ ва дороиҳои шартӣ), (iv) IPSAS 31 (дороиҳои ғайримоддӣ) ва (v) IPSAS 32 (созишномаҳои консессионӣ оид ба хизматрасонӣ). Дар марҳилаи чорум, ки барои солҳои 2024-2025 пешбинӣ шудааст, 13 стандарти иловагӣ (IPSAS 11, 13, 14, 16, 20, 21, 26, 34, 35, 36, 37, 38 ва 40) таҳия ва татбиқ карда мешавад. То охири соли 2022 дар баҳши давлатӣ 14 стандарти миллии дар асоси IPSAS таҳия ва қорӣ карда шудааст. Стандартҳои марҳилаи сеюм ва чорум бояд то охири соли 2025 амалӣ карда шаванд.

3.	Таҳия ва тасдиқи намунаи сиёсати баҳисобгирӣ дар баҳши давлатӣ.	Намунаи сиёсати баҳисобгирӣ дар баҳши давлатӣ таҳия ва тасдиқ гардид		X		Ба анҷом нарасидааст
----	---	--	--	---	--	----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ амалӣ карда нашуд, зеро татбиқи он бештар аз дастгирии техникии шарикони рушд ва татбиқи модули тағирёфтаи (модифицированного) баҳисобгирӣ (қорӣ намудани он то охири моҳи июни соли 2024 пешбинӣ ва истифодаи пурраи модул то охири моҳи июли соли 2024 ба нақша гирифта шудааст) вобаста буд.

Дар соли 2016 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон стандарти миллии TPSAS 3 (сиёсати баҳисобгирӣ, тағйирот дар баҳодихии муҳосибӣ ва ҳатогиҳо)-ро дар асоси стандартҳои байналмилалӣ баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ (СБМҲСАС) таҳия ва татбиқ намуд. Дар баробари ин, таҳия ва тасдиқи қолаби сиёсати баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ ҳанӯз ба роҳ монда нашудааст. Қолаби ягонаи (муттаҳида) сиёсати баҳисобгирии муҳосибӣ нуктаи назари баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳӣ барои муайян кардани ҳаҷм ва маҳдудиятҳо аз зарур аст. Ин бояд дар баробари таҳияи стандартҳои миллии баҳисобгирии муҳосибӣ барои баҳши давлатӣ, аз ҷумла методологияи баҳисобгирӣ, арзёбӣ ва азнавбаҳодихии

дороиҳо анҷом дода шавад. Ин инчунин аз Раёсати баҳисобгирии муҳосибӣ, ҳисоботи молиявӣ ва аудити Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон талаб мекунад, ки муҳити меъёрию ҳуқуқӣ, аз ҷумла тағйирот ба нақшаи ягонаи ҳисобҳо барои ТАМБ, ТМБ ва ГМБ дар асоси қолабҳои нави сиёсати баҳисобгирӣ, бозбинӣ карда шавад.

4.	Таҳияи интерфейсиҳои (шаклҳои) зарурии ҳисоботи молиявӣ ва дастгирӣ дар низомии иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ.	Дар низомии иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ интерфейсиҳои (шаклҳои) зарурии ҳисоботи молиявӣ ва ёрирасон таҳия гардиданд.	X			Дар ҳолати иҷроиш
----	---	--	---	--	--	-------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ соли 2022 оғоз гардида, то давраи ҳисоботии оянда идома хоҳад ёфт. Бо сабаби таъхирҳо дар расонидани дастгирии техникӣ аз ҷониби лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2), ин фаъолият дар доираи муҳлати пешбинишуда амалӣ карда нашуд.

Таҳияи интерфейсиҳои (шаклҳои) зарурӣ барои ҳисоботи молиявӣ ва автоматикунории ин раванд дар модули баҳисобгирӣ дар iMOF/НИИМД ба роҳ монда мешавад. Ин ҳамчунин дар ҷаҳорҷӯби «Харитаи роҳ оид ба татбиқи стандартҳои баҳисобгирии муҳосибӣ дар бахши давлатии Тоҷикистон (ХТСБХМ БД) барои солҳои 2020-2025, ки бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз моҳи 15 июни соли 2020, № 67 тасдиқ шудааст, амалӣ карда мешавад. Ҳамзамон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нақша гирифтааст, ки таҳлили бизнес-равандҳоро дар соҳаи баҳисобгирии муҳосибӣ гузаронида, сипас мушаххасоти техникиро (то охири моҳи март соли 2024) ҷиҳати таҷдиди модули баҳисобгирии муҳосибии ҷорӣ (то охири июни соли 2024) таҳия намояд. Модули тағирёфтаи (модифицированный) баҳисобгирии муҳосибӣ дар НИИМД барои ҷамъбасти ҳисоботи молиявӣ ва таҳияи ҳисоботи молиявии бахши давлатӣ истифода мешавад.

5.	Таҳия ва тасдиқи методикаи нави баҳисобгирӣ, баҳодихӣ ва азнавбаҳодихӣ.	Методикаи баҳисобгирӣ, баҳодихӣ ва азнавбаҳодихӣ таҳия ва тасдиқ шуд.	X			Ба анҷом нарасидааст
----	---	---	---	--	--	----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ соли 2022 оғоз гардида, то давраи ҳисоботии оянда идома хоҳад ёфт. Бо сабаби таъхирҳо дар расонидани дастгирии техникӣ аз ҷониби лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2), ин фаъолият дар доираи муҳлати пешбинишуда амалӣ карда нашуд.

Таҳия ва тасдиқи методологияи нави баҳисобгирӣ, арзёбӣ ва азнавбаҳодихӣ дороиҳо бояд дар баробари таҳияи стандартҳои миллии баҳисобгирии муҳосибӣ барои бахши давлатӣ ва қолаби сиёсати баҳисобгирӣ анҷом дода шавад. Ин инчунин аз Раёсати баҳисобгирии муҳосибӣ, ҳисоботи молиявӣ ва аудити Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон талаб мекунад, ки муҳити меъёрию ҳуқуқӣ, аз ҷумла тағйирот ба нақшаи ягонаи ҳисобҳо барои ТАМБ, ТМБ ва ГМБ дар асоси қолабҳои нави сиёсати баҳисобгирӣ, бозбинӣ карда шавад.

6.	Омода намудани ҳисоботи молиявии озмоишии 2 тақсимкунандаи асосии маблағҳои бучетии пилотӣ дар асоси усули ҳисобӣ.	Ҳисоботи молиявии 2 тақсимкунандаи асосии маблағҳои бучетии пилотӣ дар асоси усули ҳисобӣ таҳия гардид.		X		Иҷро шуд
----	--	---	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 амалӣ карда шуд.

Дар соли 2022 85 адад тақсимкунандаи асосии маблағҳои бучетӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ (яъне ТАМБ дар сатҳи маҳаллӣ) ба ҳазинадории марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи солонаи молиявии худро бо фарогирии тамоми шаклҳои зарурӣ мутобиқи IPSAS 1 (ҳисоботи молиявӣ) пешниҳод намуданд. Ин ҳисоботҳои молиявӣ аз рӯи усули ҳисобкунӣ (начисления) тартиб дода шудаанд.

7.	Дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ қорӣ намудани автоматизатсияи коркарди даромадҳои бучети давлатӣ.	Низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ коркарди пурраи даромадҳои бучети давлатиро таъмин гардид.		X		Ба таъхир гузошта шуд
----	---	--	--	---	--	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш

Татбиқи ин фаъолият аз бисёр ҷиҳат аз пурра қорӣ намудани низоми иттилоотии iMOF ва НИИМД вобаста буд ва аз ин рӯ татбиқи функсияи автоматикунонидашудаи коркарди даромадҳои бучети давлатӣ то давраи ҳисоботии навбатӣ мавқуф гузошта шуд.

8.	Таҳияи модули иловагии баҳисобгирӣ дар баҳши давлатӣ дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ.	Дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ модули иловагии баҳисобгирӣ барои баҳши давлатӣ таҳия карда шуд.		X		Дар ҳолати иҷро
----	---	--	--	---	--	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ соли 2022 оғоз шуда, бо дастгирии техникаи лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2), дар давраи ҳисоботии оянда идома хоҳад ёфт.

Дар айни замон, НИИМД дорои модули ҳамгироишудаи баҳисобгирии муҳосибӣ (фехристи умумӣ) мебошад, ки имкон медиҳад ҳисобҳои дукарата сабт ва ҳисоботи зарурӣ коркард шавад. Аммо, модули баҳисобгирии қорӣ барои татбиқи стандартҳои нави баҳисобгирии муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ оптимизатсия карда нашудааст. Ҳама муҳосибони ташкилотҳои бучетӣ аз ҷадвалҳои MS Excel барои пешбурди баҳисобгирии муҳосибӣ ва маълумоте, ки аз НИИМД барои эҳтиёҷоти баҳисобгирӣ ва ҳисоботдихӣ гирифта шудаанд, истифода мебаранд. Дар робита ба ин, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нақша гирифтааст, ки таҳлили бизнес-равандҳоро дар соҳаи баҳисобгирии муҳосибӣ гузаронида, сипас мушаххасоти техникиро (то охири моҳи март соли 2024) ҷиҳати таҷдиди модули баҳисобгирии муҳосибии қорӣ (то охири

июни соли 2024) таҳия намояд.. Модули тағирёфтаи (модифицированный) баҳисобгирии муҳосибӣ дар НИИМД барои ҷамъбасти ҳисоботи молиявӣ ва таҳияи ҳисоботи молиявии бахши давлатӣ истифода мешавад. Тамоми корҳои техникӣ аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии техникии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ амалӣ карда мешавад.						
9.	Таҳияи модули иловагӣ барои бартараф намудани муомилаҳои дохилисоҳавӣ ва байниидоравӣ дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ.	Дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ модули иловагӣ барои бартараф намудани муомилаҳои дохилисоҳавӣ ва байниидоравӣ таҳия гардид		X		Ба таъхир гузошта шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш Татбиқи ин фаъолият аз бисёр ҷиҳат аз пурра ҷорӣ намудани низоми иттилоотии iMOF ва НИИМД вобаста буд ва аз ин рӯ татбиқи функсияи автоматикунонидашудаи коркарди даромадҳои буҷети давлатӣ то давраи ҳисоботии наубатӣ мавқуф гузошта шуд..						

4.3.3. Тадбирҳои ислохот дар низоми хариди давлатӣ

4.3.3.1. Такмили қонунгузорӣ дар самти хариди давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва ба барасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи Қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ».	Лоиҳаи қонуни нав таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шуд	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2021 амалӣ карда шуд. Лоиҳаи қонун «Дар бораи хариди давлатӣ» дар таҳрири нави аз ҷониби Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар якҷоягӣ бо вазорату идораҳои дахлдор таҳия гардида, санаи 17 ноябри соли 2021 Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои баррасӣ ва тасдиқ пешниҳод гардид. Баъдан лоиҳаи қонун дар таҳрири нав бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 декабри соли 2022, №591 қабул гардида, барои баррасӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шуд.						
2.	қабули лоиҳаи Қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ»	Лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар	X	X		Иҷро шуд

		бораи хариди давлатӣ» аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон имзо карда шуд				
--	--	---	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Лоихаи қонун дар таҳрири нав бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 декабри соли 2022, №591 қабул гардида, барои баррасӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шуд. Баъд аз баррасӣ ва тасдиқи лоихаи қонун аз ҷониби мақомоти қонунгузор он аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба имзо расонида шуда, (аз 15 март 2023, №1955) мавриди амал қарор гирифт.

3.	Таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки иҷрои пурраи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ»-ро таъмин мекунанд.	Барои таъмини амалисозии қонуни нав дигар санадҳои меъёрий ҳуқуқӣ таҳия ва қабул карда шуданд.	X	X		Дар ҳолати иҷро
----	---	--	---	---	--	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ соли 2023 амалӣ гардида, дар давраи ҳисоботии оянда идома хоҳад ёфт.

Баъди қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» дар таҳрири нав (фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 март 2023, №1955) Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизмантрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон зарурати таҷдиди назар ва тақмили 14 санади меъёрии зерқонунӣ дар соҳаи хариди давлатиро муайян намуд. То охири соли 2023 аз ҷониби Агентӣ бо дастгирии техникии лоихаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) аз 14 санади зерқонунӣ 5-тоаш таҷдиди назар карда шуда, 2-тои он барои пешниҳод ба баррасӣ омода гардида ва бозбинии дигар санадҳо ҷиҳати мутобик намудани инҳо бо Қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» идома дорад.

4.3.3.2. Таъсиси механизми мустақили идоракунии шикоятҳо дар соҳаи хариди давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳияи тавсияҳо ва механизми баррасии шикоятҳо оид ба хариди давлатӣ ва муҳокимаи онҳо бо ҳама ҷонибҳои манфиатдор.	Тавсияҳо ва лоихаи механизми баррасии шикоятҳо оид ба хариди давлатӣ таҳия карда мешаванд.	X			Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ», ки пас аз баимзорасонии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 марти соли 2023, № 1955 мавриди амал қарор гирифт, фаъолияти механизми мустақили баррасии шикоятҳоро дар соҳаи хариди давлатӣ (боби 7, моддаҳои 60-63) - аз ҷумла, тавассути таъсиси Комиссияи байниидоравии баррасии шикоятҳо пешбинӣ мекунад. Ҳамзамон, Агентӣ шикоятҳоро низ дар алоҳидагӣ қабул намуда, онҳоро тибқи шакли зерин ба феҳристи худ дохил мекунад: <http://portal.zakupki.gov.tj/reestr-zhalob/>. Портали электронии хариди давлатӣ (e-GP) барои ҷамъоварӣ ва баррасии шикоятҳо, тартиби пешниҳоди шикоятҳо истифода мешуд, аммо пас аз қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъсиси комиссияи байниидоравӣ оид ба баррасии шикоятҳо» механизми баррасии шикоятҳо дар соҳаи хариди давлатӣ тибқи таҷрибаи ҷаҳонӣ, мустақил гардид.

2.	Омода намудани ҳуҷҷатҳои зарурии меъёрӣ ва амалиётӣ оид ба таъсиси комиссияи байниидоравӣ барои баррасии шикоятҳо оид ба хариди давлатӣ	Ҳангоми таъсиси комиссияи байниидоравӣ арзӯ шикоятҳои хариди давлатӣ ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва амалиётӣ таҳия карда мешаванд.	X	X		Иҷро шуд
----	---	---	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъсиси Комиссияи байниидоравӣ оид ба баррасии шикоятҳои иштирокчиёни озмун ва молрасон»-ро таҳия намуда барои баррасӣ ба вазорату идораҳои дахлдор ирсол намуд. (№ 1/2-917 - № 1/2-922 аз 13 октябри соли 2022). Низомнома дар бораи Комиссияи байниидоравӣ муқаррароти умумӣ, асосҳои мақоми нав, вазифа ва ваколатҳои он, раис ва котиби он, шаклҳои протоколҳои ҷаласаҳо ва эъломияҳои бархӯрди эҳтимолии манфиатҳоро муқаррар мекунад.

3.	Тасдиқи ҳайати комиссияи байниидоравӣ оид ба баррасии шикоятҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Ҳайати комиссияи байниидоравӣ оид ба баррасии шикоятҳо тасдиқ мегардад.	X	X		Иҷро шуд
----	---	---	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Ҳайати Комиссияи байниидоравии баррасии шикоятҳо дар соҳаи хариди давлатӣ дар доираи низомномаи ин комиссия тасдиқ шудааст, ки ҳайати он аз раис, муовини раис, се нафар ва котиб иборат аст.

4.	Гузaronидани семинарҳои омӯзишӣ бо тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ ва тақсимкунандагони маблағҳои буҷетӣ барои	Барои намояндагони тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ ва тақсимкунандагони маблағҳои буҷетӣ	X	X		Иҷро шуд
----	--	--	---	---	--	----------

	шиносой бо механизми нави баррасии шикоятҳо оид ба хариди давлатӣ.	семинарҳои омӯзиши гузаронида шуданд.				
--	--	---------------------------------------	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Дар нимаи дуюми соли 2023 пас аз қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» ва қабули Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таъсиси комиссияи байниидоравӣ оид ба баррасии шикоятҳои иштирокчиён ва молрасонҳо» бо ташкилотҳои харидори соҳибтахассус (ТХС) ва дигар ташкилотҳои бучетии бахши давлатӣ дар мавзӯи механизми нави мустақили баррасии шикоятҳо вохӯриҳо ва семинарҳо баргузор гардиданд. Илова бар ин, Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз низоми электронии таълимӣ дар соҳаи хариди давлатӣ истифода мебаранд ва Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази рушди низоми харидҳои электронии давлатӣ» корҳои зарурии фаҳмондадихӣ ва таълимӣ мегузаронанд.

4.3.3.3. Такмили низоми хариди электронӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Мутобиқ намудани низоми хариди электронӣ бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ»	Низоми хариди электронӣ ба Қонуни Ҷумҳурии «Дар бораи хариди давлатӣ» мутобиқ аст	X	X		Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Чорабиниҳои мазкур соли 2023 амалӣ гардид. Ҳамзамон, Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нақша гирифтааст, ки корҳоро оид ба такмили низоми хариди электронӣ мутобиқи авалияҳои қонунгузорӣ идома диҳад.

Асосҳои концептуалии низоми хариди электронӣ дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» (15 март соли 2023, № 1955) муқаррар карда шуда, бо қабули 14 санади зерқонунии нав, ки аз ҷониби Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шудаанд, боз ҳам мустаҳкам карда мешавад..

Хариди давлатӣ тамоми харидҳоро дар бар мегирад, ки аз ҷониби вазорату идораҳо ва дигар ташкилотҳои бучетӣ (аз ҷумла корхонаҳои давлатӣ) дар бахши давлатӣ амалӣ карда мешаванд. То моҳи июни соли 2021 дар портали электронии хариди давлатӣ (e-GP) 4329 субъекти харидории соҳибтахассус ва 2691 молрасон ва пудратчӣ ба қайд гирифта шудаанд. Портالي хариди электронӣ тамоми равандҳои хариди давлатиро, ки қонунгузориҳои миллий дар бораи харид муқаррар кардааст, инчунин марҳилаҳои гуногуни харидро (аз банақшагирии харид то идоракунии анҷоми шартнома) пешкаш мекунад. Фаъолият дар e-GP тавассути модулҳои электронӣ ба монанди бақайдгирӣ, банақшагирӣ, дархости харид, расмиёти харид, шикоятҳо, идоракунии шартномаҳо, идоракунии ҳуҷжатҳо, рӯйхати таъминкунандагонӣ (пудратчиёнӣ)

беъътимод ва дигар модулҳо амалӣ карда мешаванд. Илова бар ин, корбарон метавонанд аз модули мукотибаи электронӣ, ки иловатан барои e-GP таҳия шудааст, истифода баранд. Ҳамзамон бо мақсади ташкили манбаи иловагии маълумот барои ташкилотҳои харидор, молрасон ва пудрачӣ, функсияҳои нави фиристодани паёми матнии хусусияти маълумотдихӣ дошта оид ба супоришҳои нав ва дигар маълумот дар соҳаи хариди давлатӣ, қорӣ карда шуд.						
2.	Қорӣ намудани шумораи бештари нишондиҳандаҳои хариди давлатӣ бо мақсади назорати самарабахши онҳо (аз ҷумла низоми хариди электронӣ)	Нишондиҳандаҳои иловагии хариди давлатӣ қорӣ карда мешаванд.	Х			Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин қорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд. Номгӯи ибтидоии нишондиҳандаҳои хариди электронӣ аз ҷониби Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар портали хариди электронии давлатӣ (e-GP) ва модули дахлдори хариди электронӣ моҳи апрел соли 2018 қорӣ карда шуд. Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон имкони васеъ намудани шумораи нишондиҳандаҳои хариди давлатӣ (аз ҷумла низоми хариди электронӣ)-ро бо мақсади назорати самараноки онҳо баррасӣ дорад. Ҳисоботи оморӣ ва таҳлилӣ, ки ба портали e-GP ворид шудаанд ба таври худкор таҳия карда мешаванд. Аз ҷумла, таҳияи ҳисоботи маҷмӯӣ оид ба хариди давлатӣ, ҳисобот оид ба хариди ҳар як ташкилоти харидори соҳибхӯтаҳассус (ТХС), ҳисоботи иштирок ва ғолибияти молрасонҳо, ҳисобот оид ба харид аз рӯи гурӯҳи молҳои харидшуда, ҳисобот оид ба харид аз рӯи усули харид, ҳисоботи нарх ва дигар ҳисоботҳо ба таври худкор сурат мегиранд. Бино ба маълумоти Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумот дар бораи ҳамаи ташкилотҳои харидори соҳибхӯтаҳассус мавҷуд аст, аммо дар айни замон портали харидҳои электронӣ ҳисоботи солонаи харидро таҳия ва нашр намекунад ё ҳисоботҳои иттилоотӣ ва маълумот оиди ин масъала то андозае дастнорас ё ҳалношуда боқӣ мемонад. Вале ин масъала низ тадриҷан ҳалли худро ёфта истодааст. Дар мулоқоти маҷозии намоёндогони Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Бонки ҷаҳонӣ санаи 8 июни соли 2022 ва бо коршиносони байналмилалӣ санаи 24 июни соли 2022 ҷонибҳо ба мувофиқа расиданд, ки низоми идоракунии тавассути қорӣ кардани як абзори нави "таҳлили маълумот"-и ба низоми Open Contract Data (яъне воситаи стандартии таҳлили равандро дар асоси OCDS) асосёфта, мукамал карда шавад. Таҳия ва истифодаи чунин низом имкон медиҳад, ки маълумот оид ба ҳама гуна нишондиҳандаҳо ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлил карда шавад.						
3.	Андашидани қораҳо ҷиҳати ҳамгирии низоми хариди электронӣ бо модулҳои бучетӣ ва ҳазинавии низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ.	Низоми хариди электронӣ бо модулҳои дахлдори низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ ҳамгиро карда шуд.	Х			Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош:						

Татбиқи ин чорабинӣ аз соли 2021 оғоз шуда, дар давоми солҳои 2021-2023 барои амалӣ гардондани ин чорабинӣ корҳои муайян анҷом дода шу два дар давраи ҳисоботии оянда низ идома хоҳад ёфт.

Интеграцияи низоми хариди электронӣ, ки моҳи июли соли 2021 ба кор андохта шуда буд, бо iMOF/НИИМД дар давоми соли 2024, яъне пас аз ҳамгироии пурра ва мавриди истифода қарор додани модулҳои нави идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо дар iMOF бо дастгирии техникии Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, имконпазир мегардад. Корхонаи воҳиди давлатӣ барои ташкилотҳои харидор, молрасон ва пудратчиён токенҳои электронӣ гирифт. Барои осон кардани раванди ба даст овардани токенҳои электронӣ, дар сомона ҳуҷҷатҳои зарурӣ, аз ҷумла намунаҳои мактубҳо ва ваколатномаҳо, варақаҳои дархост, шартномаҳо, дастурҳо, ҳуҷҷатҳои танзими техникии, рӯйхати шахсони масъул барои додани токенҳои электронӣ аз рӯи ҷойгиршавии ҷуғрофӣ дастрас мебошад. Фаъолсозии токенҳои электронӣ тавассути барномаҳои дастгирӣ, ки дар портал дастрас аст, амалӣ карда мешавад. Масъалаҳои ташкилӣ ва техникийи интиқоли маълумот дар бораи шартномаҳои хариди давлатӣ ба низоми иттилоотии гардиши ҳуҷҷатҳои электронии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 21 июни соли 2022 дар ҷаласаи якҷояи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ гардид.

Дар охири соли 2023 тақрибан 4500 ташкилоти буҷетӣ (аз зиёда 7500 ташкилот) нақшаҳои хариди худро пешниҳод карданд (ва 1000 ташкилот амалиёти харидро фаъолонан анҷом медиҳанд). Пеш аз оғози фаъолияти харид тавассути портали харидҳои электронӣ, ҳамаи ташкилотҳои буҷетӣ бояд аз НИИМД истифода баран два барои ин аз Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд иҷозат гиранд. Тавассути низоми харидҳои электронӣ, истифодабаранда метавонад дархост пешниҳод намуда маълумоти зарурӣ аз НИИМД (дар формати XML) оид ба нақшаҳои тасдиқшудаи харид дастрас гардад (гарчанде ки ин раванд то ҳол автоматикунонида нашудааст) ва баъд аз он низоми хариди электронӣ ба ташкилоти буҷетӣ имкон медиҳад, ки нақшаи хариди худро ба кайд гирифта, ба воситаи ин низом харид кунад. Ҳама харид бояд ба таври электронӣ анҷом дода шавад. Пас аз бастанӣ шартнома бо ташкилоти харидор, нусхаи рақамии шартнома низ ба НИИМД фиристода мешавад, аммо идоракунии шартномаҳо тавассути низоми электронӣ ба таври кофӣ автоматӣ карда нашудааст. Дар давоми солҳои 2022-2023 се интерфейси низоми хариди электронӣ барои алоқаи мутақобила бо: (а) низоми ITMIS-и Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати гирифтани маълумот оид ба қарзҳои андоз, ки метавонад барои иштироки молрасон дар музояда монёв шавад; (б) низоми автоматикунонидашудаи бонкӣ (ABS), ки имкон медиҳад маълумот дар бораи кафолатҳои бонкии ба иштирокчиёни тендер додашуда зеркашӣ карда шавад; ва (в) низоми Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки имкон медиҳад маълумот оид ба пардохти ҳаққи иштирок дар низоми хариди электронӣ (ба воситаи замиаи мобилӣ) дастрас гардад, таҳия карда шуд. Дар нақшаҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон инчунин таъсис ва татбиқи интерфейсҳои иловагӣ бо НИИМД оид ба ӯҳдадориҳо, харидҳо ва дороиҳо, пешбинӣ шудааст.

4.	Баргузор намудани машғулиятҳо барои кормандони Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии	Кормандони Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии	X	X		Қисман иҷро шуд
----	--	--	---	---	--	-----------------

хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба идоракунии низоми хариди электронӣ.	назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯзонида шуданд.				
---	---	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Дар давраи ҳисоботӣ барои кормандони масъули Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавзӯҳои гуногун оид ба хариди давлатӣ, аз ҷумла идоракунии низом ва портали электронии хариди давлатӣ (e -GP) семинарҳо ва машғулиятҳои таълимӣ гузаронида шуд. Ду то аз чунин семинарҳо оид ба модули таъсисдодашудаи иттилоотӣ барои роҳнамоии корбарони портали e-GP ҷиҳати анҷоми расмиёти харид, дар моҳи апрели соли 2021 ва майи соли 2022 баргузор гардид, Бо дастгирии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (ПФММП2) ва Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази рушди низоми хариди электронии давлатӣ»-и Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонӣ, дигар чорабиниҳои омӯзишӣ ташкил ва гузаронида шуданд. Платформаи таълимии электронӣ таъсис дода шуда, барои гузаронидани чорабиниҳои таълимӣ ва фаҳмондадихӣ истифода мешавад, вале то ҳол он ба таври кофӣ ба муқаррароти Қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» мутобиқ карда нашудааст. Илова бар ин, то замони таҷдиди санадҳои зерқонунии дахлдор аз натиҷаи қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хариди давлатӣ» дар таҳрири нав бар меоянд, пурра гузаронидани чорабиниҳои дахлдори омӯзишӣ имконнопазир аст.

5.	Ташкили барномаи фосилавии муосири электронӣ барои таълими пайваста ва самарабахши кормандони масъули Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ташкилотҳои харидор.	Барои таълими кормандони Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ташкилотҳои харидор барномаи амалиёти электронии фосилавӣ таҳия карда шуд.		X		Иҷро шуд
----	---	--	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2021 амалӣ карда шуд.

Платформаи таълими фосилавӣ (ё платформаи таълимии электронӣ) ба истифода дода шуда, он аз моҳи октябри соли 2021 фаъолият мекунад. Идоракунии платформаи таълимии электронӣ ба як гурӯҳ таҳти сарвари муовини директор вогузор карда шудааст, ки ба ҳайати он кормандони Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон – аз ҷумла, кормандони Раёсати ташкил ва анҷом додани хариди давлатӣ, шӯъбаҳои таҳлилий ва ҳуқуқӣ, инчунин бахши низоми хариди электронии давлатӣ дохил мешаванд. Модули

омӯзишии электронӣ имкони пешниҳоди барномаи таълимии сертификатсияшудро доро мебошад ва дар пайванди зерин дастрас аст: <https://elearning.epp.tj/>. Ин онлайн-платформаи омӯзишии электронӣ дорои 16 модули таълимӣ мебошад, ки иштирокчиёни омӯзиш ба се категория тақсим мешаванд. Платформа курсҳои маҷозиро барои мутахассисон оид ба харид, таъминкунандагон ва ташкилотҳои харидории соҳибтаҳассус пешниҳод мекунад. Портали омӯзишии электронӣ бо дастгирии лоиҳаи PFMMP2 сохта шудааст.

4.3.4. Тадбирҳо оид ба гурӯҳбандии буҷетӣ

4.3.4.1. Таҳия ва паҳн намудани омили молияи давлатии барои амалиёти буҷетии мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия на камтар аз як маротиба дар як симоҳа

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Муайян кардани фарогирии маълумоти мавҷуда ва мутобик намудани онҳо бо Дастури омили молияи давлатии соли 2014.	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон фарогирии маълумоти мавҷудро мутобики Дастури омили молияи давлатии соли 2014 муайян намуд.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроӣ: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд. Бо фармоиши Вазирати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 ноябри соли 2018, № 216 гурӯҳи корӣ барои муайян кардани фарогирии маълумоти мавҷуда ва ҳамроҳангсозии он бо Роҳнамои омили молияи давлатии соли 2014 таъсис дода шуд. Дар доираи кори мазкур ҷадвалҳои гузариш ва роҳҳои мувофиқашудаи гузариш ба ОМД-2014 омода карда шуд, ки он аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2021 тасдиқ карда шудааст. Корҳои техникӣ оид ба мутобиксозии маълумоти мавҷудаи буҷет бо ОМД- 2014 аз соли 2022 бо дастгирии техникӣ Хазинаи Байналмилалӣ Асбӯр (ХБА) дар асоси ташрифи коршиносони ин ниҳод оид ба ин мавзӯ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон, оғоз шуда дар соли 2023 анҷом ёфт.						
2.	Муайян намудани норасоии маълумот ҷиҳати пурра фаро гирифтани амалиёти нақдӣ ва омода намудани маълумоти солони омили давлатӣ оид ба тавозуни дороиҳо ва ухдадорӣҳои ғайримолиявӣ.	Норасоии маълумот ҷиҳати таъмини фарогирии пурраи амалиёти нақдӣ ва омода намудани маълумоти солони омили молияи давлатӣ оид ба тавозуни дороиҳо ва ухдадорӣҳои	X			Иҷро шуд

		молиявӣ муайян карда шуд				
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар соли 2023 анҷом ёфт.						
Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуҷҷатҳои меъёрии худ - аз ҷумла, гуруҳбандии даромаду хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастурамал оид ба истифодаи онҳоро (соли 2015 тасдиқ шудааст) бозбинӣ кард, зеро ин ҳуҷҷатҳо ҷадвалҳои ҳамгироии гуруҳбандии иқтисодӣ ва вазифавиро бо ДОМД 2001 ва Нақшаи ягонаи ҳисобҳо (USC)-ро дар бар мегиранд. Ҳуҷҷатҳои мазкур мутобиқи ҷадвалҳои ҳамгироӣ бо ДОМД 2014 бозбинӣ карда шуданд. Ин бозбинӣ бо дастгирии техникии Хазиначи Байналмилалӣ Асбор (ХБА) дар асоси ташрифи коршиносони ин ниҳод оид ба ин мавзӯ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом ёфт. Дар асоси натиҷаи ташрифи коршиносон ва муҳокимаҳо бо кормандони масъули Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбирҳои зарурӣ оид ба фарогирии пурраи амалиёти нақдӣ ва омода намудани маълумоти солонаи омили молияи давлатӣ оид ба тавозуни дороиҳо ва уҳдадориҳо, андешида шуд.						
3.	санҷиши пурраи рамзҳои Дастури омили молияи давлатии соли 2001, ки ба гуруҳбандии буҷетӣ ва нақшаи ягонаи ҳисобҳо дода шудаанд ва ҳамроҳангсозии онҳо бо рамзҳои Дастури омили молияи давлатии соли 2014.	Таҷдиди назари пурраи рамзҳои Дастури омили молияи давлатии соли 2001 гузаронида шуда, бо Дастури омили молияи давлатии соли 2014 ҳамроҳанг карда мешаванд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷро: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.						
Дар асоси фармони муовини якуми Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 2021) Донишгоҳи молия ва иқтисод дар ҳамроҳангии бо кормандони масъули сарраёсати буҷети давлатӣ ва сарраёсати хазинадорӣ марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бозбинии рамзҳои ба гуруҳбандии буҷетӣ ва нақшаи ягонаи ҳисобҳо пайваस्तбударо дар намунаи гуруҳбандии ибтидоии онҳо аз рӯи даромаду хароҷот ва илоҳи ибтидоии ин рамзҳо бо дарназардошти ДОМД-2014 анҷом доданд. Ин кор дар нимсолаи аввали соли 2023 ба анҷом расид.						
4.	Наشري омили молияи давлатӣ ва қайдҳои дахлдори методологӣ ҳар семоҳа дар сомонаи расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Омили молияи давлатӣ ҳар семоҳа таҳия шуда, дар сомонаи расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда мешавад		X		Дар ҳолати иҷро
Шарҳи ҳолати иҷрош:						

Ин чорабинӣ дар соли 2023 қисман амалӣ гардид. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазири идомаи татбиқи ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботии наvbатӣ аст.

Ёддоштҳои методии семоҳа ва омили молияи давлатӣ дар ҳоли ҳозир нашр ва дар сомонии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда намешаванд. Аммо дар асоси натиҷаи навсозии рамзҳо бо назардошти талаботи ДОМД 2014с ва бо дастгирии техникии Хазиная Байналмилалӣ Асзор (ХБА) Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нимаи дуоми соли 2023 ба пешниҳод ва нашр кардани маълумот дар бораи даромад ва хароҷоти буҷети давлатӣ бо формати ба талаботи ДОМД-2014с мувофиқ буда, (агарчӣ маълумот дар бораи қарзи давлатӣ дар он дастрас нест), оғоз намуд. Аз ҷумла, омили молияи давлатӣ барои солҳои 2021 ва 2022 аллакай дар маҳзани онлайнӣ ХБА дар пайванди зерин ҷойгир шудааст: : <https://data.imf.org/>. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи ҳисоботии оянда корро оид ба тартиб додани ҳисоботҳо барои солҳои гузашта (аз соли 2015 оғоз карда), солҳои минбаъдаю (соли 2023) ва наشري онҳо дар шакли мувофиқ ба талаботи ДОМД-2014с идома медиҳад.

4.4. Тадбирҳои ислоҳот оид ба назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ

4.4.1. Тадбирҳо оид ба назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ

4.4.1.2. Таҳқиқи идоракунии хавфҳо, назорати дохилии молиявӣ ва аудити дохилии раёсатту шӯбаҳои дахлдори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроииш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва муҳокимаи механизми аудит дар асоси хавфҳои муайяншуда (аз ҷумла таҳияи меъёрҳои хавф ва ғайра)	Механизми аудити дохилӣ дар асоси хавфҳои муайяншуда таҳия ва мувофиқа гардид.	X	X		Дар ҳолати иҷро

Шарҳи ҳолати иҷроииш:

Татбиқи ин фаъолият соли 2023 оғоз гардида, дар давраи ҳисоботии оянда идома хоҳад ёфт.

Аудити дохилӣ дар баҳши давлатӣ бо як қатор санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, аз ҷумла Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 8 июли соли 2010, №61 «Дар бораи аудити дохилӣ дар ташкилотҳои баҳши давлатӣ» ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21 июли соли 2010, №626 «Дар бораи идоракунии молиявӣ ва назорати дохилӣ дар баҳши давлатӣ» танзим карда мешавад.

Ҳуҷҷатҳои дигари танзимкунандаи аудити дохилӣ иборатанд аз: (i) Дастурамал оид ба муайян кардани шакл, мундариҷа ва тартиби пешниҳоди ҳуҷҷатҳои аудиторӣ аз рӯи натиҷаҳои санҷиши сохторҳои аудити дохилии тобеи баҳши давлатӣ, ки бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14 феввали соли 2012, №13 «Дар бораи аудити дохилӣ дар баҳши давлатӣ» тасдиқ шудааст. (ii) Дастурамал оид ба арзёбии аудити дохилӣ (фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 феввали соли 2014, № 34); (iii) Дастурамал оид ба гузаронидани аудити дохилӣ дар баҳши давлатӣ (фармоиши

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2013, №65); ва (iv) Дастурамал оид ба банакшагирии аудити солоне ба баинобатгирии таваккал (Фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 майи соли 2011, №38). Ҳамин тариқ, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз соли 2011 инҷониб муносибати нисбатан кӯҳнашудаи (ва ҳеле маҳдуд) ба таваккал асосёфтаи аудитро дошта, онҳо дастурамалҳои мебошанд, ки маълумотро оид ба таҳияи меъёрҳои ҳавфҳои ҳисмонӣ ва ғайри ҳисмонӣ, баҳодиҳии асоси ва намунаи арзёбии ҳатарҳо дар баҳши давлатӣ, дар бар мегиранд. Дастгирии минбаъдаи ислоҳот дар ин соҳа, аз ҷониби лоиҳаи кӯмаки техникии Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) амалӣ карда мешавад.						
2.	Тасдиқ намудани механизми аудит дар асоси ҳавфҳои муайяншуда аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Механизми аудити дохилӣ дар асоси ҳавфҳои муайяншуда аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шуд.		X		Дар ҳолати иҷро
Шарҳи ҳолати иҷрош: Татбиқи ин чорабинӣ соли 2023 оғоз гардида, дар давраи ҳисоботи навбатӣ идома хоҳад ёфт Дастурамал оид ба баҳодиҳии ҳавфҳо ва аудити ба таваккал асосёфта бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 майи соли 2011, №38 тасдиқ шудааст, вале нисбатан кӯҳна буда, он таҷдидро тақозо мекунад. Дастурамали дар таҳрири нав таҳияшуда то ҳол мувофиқа ё тасдиқ нашудааст, аммо Вазорати молия таҳлили вазифаҳои аудити дохилии се вазорати озмоиширо гузаронид: Вазорати молия, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ ва Вазорати маориф ва илм. Таҳлили мазкур баррасии муҳити меъёрию ҳукуки танзимкунандаи аудити дохилӣ дар баҳши давлатӣ ва муқоисаи он бо таҷрибаи амалкунандаро дар бар мегирад. Дар асоси натиҷаҳои баррасӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ оид ба кӯмаки техникӣ (PFMMP2) таҳия ва татбиқи стандартҳо ва методологияи миллии татбиқи аудити дохилии ба таваккал асосёфтаре ба нақша гирифтааст. Пас аз тасдиқи методология ва стандартҳо, равишҳои нави таҷрибавӣ, аз ҷумла сертификатсияи аудиторҳо, омӯзиши истифодаи низоми электронии аудити дохилӣ барои таъбодули иттилоот ва таҳияи ҳисоботи аудиторӣ, мавриди истифода қарор мегирад.						
3.	Баргузори машғулиятҳои таҳассусӣ барои кормандони раёсати аудити дохилӣ ва назорати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба усулҳо ва принципҳои муосири назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ (аз ҷумла аудити дар асоси ҳавфҳои муайяншуда)	Кормандони раёсати аудити дохилӣ ва назорати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯзонида шуданд.		X		Ба таъхир гузошта шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош:						

Омӯзиши махсуси кормандони Раёсати аудити дохилӣ ва назорати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида нашуд, зеро татбиқи ин чорабинӣ бештар аз иҷрои чорабиниҳои 4.4.1.2 (бандҳои 1 ва 2) вобаста аст ва дар давраи навбатии ҳисоботӣ бо дастгирии лоиҳаи кӯмаки техникии Бонки ҷаҳонӣ (ПФММП2) татбиқ карда мешавад.						
4.	Таҳия ва тасдиқи нақшаи таълимӣ барои кормандони дигар зерсохторҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба усули принципҳои муносири назорати молиявӣ ва аудити дохилӣ	Нақшаи таълимӣ барои кормандони дигар сохторҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва тасдиқ		X		Ба таъхир гузошта шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Омӯзиши махсуси кормандони Раёсати аудити дохилӣ ва назорати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида нашуд, зеро татбиқи ин чорабинӣ бештар аз иҷрои чорабиниҳои 4.4.1.2 (бандҳои 1 ва 2) вобаста аст. Дар робита ба ин, таҳия ва тасдиқи нақшаи омӯзиши кормандони Вазорати молия дар давраи навбатии ҳисоботӣ бо дастгирии лоиҳаи кӯмаки техникии Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) амалӣ карда мешавад.						

4.5. Тадбирҳо оид ба баҳисобгирии муҳосибавӣ, мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ

4.5.1. Тадбирҳо оид ба низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ

4.5.1.1. Ҷорӣ намудани модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои назорати уҳдадориҳои мониторинг, идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии дороиҳо ва коркарди хариди давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва озмоиши модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои идоракунии маблағҳои пулӣ, уҳдадориҳо, идоракунии дороиҳо ва коркарди хариди давлатӣ.	Модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои идоракунии маблағҳои пулӣ, уҳдадориҳо, идоракунии дороиҳо ва коркарди хариди давлатӣ таҳия ва озмоиш карда шуданд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш:						

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Модулҳои нав оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо ва харидаи давлатӣ барои низоми иттилоотии iMOF, ки бо НИИМД пайваст аст аз ҷониби зерпудратҳои байналмилалӣ FINA дар доираи лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2), таҳия карда шуданд. Низом ва модулҳои мазкур айни замон пурра ғайрӣ ва мавриди истифода қарор доранд, дар ҳоле, ки модули идоракунии маблағҳои пулӣ соли 2021 бо НИИМД ҳамгирӣ ба қарор дароварда шуда буд. Мутобиқи фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 декабри соли 2020, №145 барои санҷиш ва давра ба давра ҷорӣ намудани ҷори намудани модули нав 10 тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ) интиҳоб карда шуданд. Соли 2023 низоми iMOF дар асоси он модулҳои таҳия ва ҷоригардидаи болозикр ба таври таҷрибавӣ 60 ТАМБ (аз 70 ТАМБ) ва 1153 ташкилоти буҷетиро фаро гирифта, идоракунии он аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотӣ молиявӣ» технология» Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

2.	Таҳия ва тасдиқи санадҳои зерқонунӣ (дастурҳо, фармонҳо, қоидаҳо ва ғайра), ки истифодаи модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатиро оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, ӯҳдадориҳо, идоракунии дороиҳо ва коркарди харидаи давлатӣ танзим мекунанд.	Санадҳои зерқонунӣ танзимкунандаи истифодаи модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ таҳия ва тасдиқ гардиданд.	X	X		Иҷро шуд
----	--	--	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2023 амалӣ карда шуд.

Ҳамоҳангии НИИМД ва давраҳои буҷетиро бо модулҳои идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо «Дастурамал оид ба иҷрои даромаду хароҷоти давлатӣ ва тартиб додани ҳисобот дар низоми хазинадорӣ», ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 27 апрели соли 2021, №64 тасдиқ шудааст, таъмин менамояд. Санади меъёрии мазкур дар Вазорати адлия 16 июни соли 2021, №1079 ба қайд гирифта шудааст. Илова бар ин, 25 декабри соли 2020 тибқи фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (№ 145) қарор дар бораи давра ба давра дар НИИМД татбиқ намудани модулҳои идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо қабул карда шуд.

3.	Амалисозии модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои идоракунии маблағҳои пулӣ, ӯҳдадориҳо, идоракунии дороиҳо ва коркарди харидаи давлатӣ.	Модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои идоракунии пули нақд, ӯҳдадориҳо, идоракунии дороиҳо ва коркарди харидаи давлатӣ.		X		Иҷро шуд
----	--	--	--	---	--	----------

		давлатӣ чорӣ карда шуданд				
--	--	---------------------------	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Модулҳои нав оид ба идоракунии маблағҳои пулӣ, идоракунии ӯҳдадориҳо ва дороиҳо ва харидаи давлатӣ барои низоми иттилоотии iMOF, ки бо НИИМД пайваст аст аз ҷониби зерпудратчи байналмилалӣ FINA дар доираи лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2), таҳия карда шуданд. Низом ва модулҳои мазкур айни замон пурра ғаёл ва мавриди истифода қарор доранд, дар ҳоле, ки модули идоракунии маблағҳои пулӣ соли 2021 бо НИИМД ҳамгирӣ ба қор дароварда шуда буд. Мутобиқи фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 декабри соли 2020, №145 барои санҷиш ва давра ба давра чорӣ намудани чори намудани модули нав 10 тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ) интихоб карда шуданд. Соли 2023 низоми iMOF дар асоси он модулҳои таҳия ва чоригардидаи болозикр ба таври таҷрибавӣ 60 ТАМБ (аз 70 ТАМБ) ва 1153 ташкилоти буҷетиро фаро гирифта, идоракунии он аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилооти молиявӣ» технология» Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

4.	Омӯзиши кормандони масъули Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо истифода ва идоракунии модулҳои нави идоракунии воситаҳои пулӣ, ӯҳдадориҳо, дороиҳо ва коркарди харидаи давлатӣ	Иқтидори кормандони Вазорати молия (дониш, малака ва қордонӣ) баланд бардошта шуд.		X		Иҷро шуд
----	---	--	--	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 амалӣ карда шуд.

Аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Муассисаи давлатии «Маркази тақмили ихтисоси кормандони мақомоти молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар доираи татбиқи модулҳои нави НИИМД мунтазам давраҳои омӯзишӣ ва тақмили ихтисос барои кормандони масъул сарраёсати хазинадории марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои сохторӣ, аз ҷумла намоёндагони дигар вазорату идораҳои пешбаранда (яъне ТАМБ), таъмин карда мешавад. То охири соли 2023 ба беш аз 2200 муҳосиб аз 6500 ташкилотҳои буҷетӣ, истифодаи модулҳои нав омӯзонидани шуд.

4.5.1.2. Бознигарӣ ва амалӣ намудани модули нави барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва буҷетикунони хароҷоти асосӣ (сармоягузорӣ) дар низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва коркарди феҳристи лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар доираи барномаи давлатии	Феҳристи лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар доираи барномаи		X	X	Дар ҳолати иҷро

	сармоягузорӣ, бо мақсади чудо кардани хароҷоти қорӣ ва асосӣ, инчунин арзёбии хароҷот барои давраи миёнамуҳлат.	сармоягузори давлатӣ дар давраи миёнамуҳлат таҳия ва қоркард шуд.				
--	---	--	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин қорабинӣ дар солҳои 2022-2023 қисман амалӣ карда шуда ба раванди буҷет ҳамгироӣ гардид, вале иҷрои он дар давраи наватии ҳисоботии идома хоҳад ёфт.

Шуъбаи қалби сармоягузориҳои давлатии сарраёсати қарзи давлатӣ ва қалби сармоягузориҳои давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам хароҷоти қорӣ ва асосии ҳар як лоиҳаи сармоягузорию, ки ба феҳристи Барномаи сармоягузориҳои давлатӣ (БСД) дохил карда шудаанд, қамъоварӣ ва таҳлил менамояд. Ин воҳиди сохторӣ инчунин тамоми феҳристи БСД-ро (яъне рӯйхати ҳамаи лоиҳаҳои сармоягузорию, ки бо ҳаммаблағгузориҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд) пеш мебарад. Дар баробари ин, таҷрибаи тақсими хароҷоти қорӣ ва асосӣ ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ на ҳама вақт вуҷуд дорад, масалан, аз сабаби набудани маълумоти муфасссал оид ба лоиҳаҳо, ки имкон медиҳанд, ки хароҷоти қорӣ ва асосӣ аз ҳаҷми ӯҳдадориҳои сармоягузори хориҷӣ мушаххас чудо карда шавад. Маълумот дар бораи хароҷоти қорӣ на ҳама вақт аз рӯйи ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ дастрас аст ва баъзан барои дақиқ муайян кардани хароҷоти қорӣ ва асосии ин ва ё он лоиҳаи сармоягузорӣ вақти зиёд талаб карда мешавад. Барои мукаммалсозии ин ҳолат талабот оид ба ҳисоботдиҳӣ ва қоидаҳои қамъовари маълумот, аз ҷумла модули вориднамоии буҷети лоиҳаҳои сармоягузорӣ дар НИИМД бояд аз нав дида бароида шавад. Хароҷот барои сармоягузори миёнамуҳлат (яъне хароҷоти сармоягузори миёнамуҳлати асосӣ) ба таври мунтазам ҳисоб карда мешавад, гарчанде ки шаклҳои ҳисобот оид ба БСД ва қисмати боқимондаи буҷети давлатӣ гуногунанд.

2.	Озмоиши модулиҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва буҷетсозии хароҷоти асосӣ (сармоягузорӣ)	Озмоиши модулиҳои нави барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва буҷетсозии хароҷоти капиталӣ (сармоягузорӣ) гузаронида шуд		X	X	Ба анҷом нарасидааст
----	---	--	--	---	---	-------------------------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин қор дар давраи ҳисоботӣ иҷро нашуд

Дар айни замон, НИИМД модулиҳои зеринро дар бар мегирад: (i) нақшаи хароҷоти давлатӣ; (ii) нақшаи даромади давлатӣ; (iii) модули ҳазинадорӣ (дафтари умумии ҳазинадорӣ барои нигоҳ доштани сабтҳои дебетӣ ва кредитӣ ва ба субъектҳои буҷетӣ имкон медиҳад, ки маълумоти фискалӣ ва молиявии худро ворид кунанд); ва (iv) модули баҳисобгирии муҳосибӣ. Модули барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ (БМХД) барои НИИМД дар давоми солҳои 2018-2020 таҳия шудааст, вале озмоиш ва ҳамгироии пурраи он аз таҷрибаи модулиҳои дигар, масалан, модули буҷетикунони сармоягузорӣ ва дастгирии техникӣ аз шарикони рушд вобаста аст.

Фарогирии махдуди БМХД (танҳо дар сатҳи буҷети ҷумҳуриявӣ) инчунин ба татбиқи пурраи модули БМХД дар НИИМД ҳалал мерасонад.

Модули нави буҷетикунони сармоягузориҳо дар солҳои 2017-2020 таҳия шуда буд, аммо то ҳол дар низоми НИИМД ҳамгирӣ, озмоиш ё ба қор андохта нашудааст. Набудани мунтахабсозии пурра байни буҷети ҷорӣ ва сармоягузорӣ ба ҳисоботи иҷроӣ буҷети давлатӣ ва ҳисоботи молиявии маҷмӯии бахши давлатӣ таъсири манфӣ расонида, инчунин ба татбиқи дигар модулҳои муҳим, аз қабili модули БМХД монет мешавад. Таъхир ба талаботҳои гуногуни ҳисоботдиҳӣ ва ҷамъовари маълумот оид ба Барномаи сармоягузори давлатӣ (БСД) вобаста аст, ки ҳамгирӣ ва тақсим кардани хароҷоти ҷорӣ ва асосии ҳар як лоиҳаи сармоягузорӣ душвор аст.

3.	Таҳия ва тасдиқи санадҳои зеркунӣ (дастурҳо, фармонҳо, қоидаҳо ва ғайра), ки истифодаи модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатиро барои барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва буҷетсозии хароҷоти сармоягузорӣ танзим мекунанд.	Ҳуҷҷатҳо ва дигар санадҳои меъёрии танзимкунандаи истифодаи модулҳои нави низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ таҳия ва тасдиқ гардиданд.		X	X	Ба таъхир гузошта шуд
----	--	--	--	---	---	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроӣ:

Татбиқи ин чорабинӣ то қабули қарори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи тақмил, татбиқ ва истифодаи модулҳои БМХД ва буҷетикунони сармоягузориҳо дар НИИМД мавқуф гузошта шуд. Татбиқи ин фаъолият бештар аз иҷроӣ фаъолияти 4.5.1.2 (бандҳои 1 ва 2) ва дастгирии техникаи шарикони рушд бо мақсади шиносӣ бо таҷрибаи бехтарини байналмилалӣ дар ин самт вобаста аст.

Барои зина ба зина ҳамгирӣ намудани модулҳои нави НИИМД Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дастурамал оид ба иҷроӣ даромаду хароҷоти давлатӣ ва тартиб додани ҳисобот дар низоми хазинадорӣ») таҳия ва тасдиқ намуд (аз 27 апрели соли 2021, № 64). Дастури нав дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 16 июни соли 2021 (№ 1079) ба қайд гирифта шудааст. Аммо, то ҳол ба ин дастур оид ба БМХД ё буҷетикунони сармоягузориҳо тағйирот ворид нашудааст.

4.	Дар амал ҷорӣ намудани модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва буҷетсозии хароҷоти асосӣ (сармоягузорӣ)	Модулҳои низоми иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва		X	X	Ба таъхир гузошта шуд
----	--	--	--	---	---	-----------------------

		бюджетсозии хароҷоти капиталӣ (сармоягузорӣ) ба ʔтибор гирифта шуданд.				
--	--	--	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ то қабули қарори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи такмил, татбиқ ва истифодаи модулҳои БМХД ва бучетикунони сармоягузориҳо дар НИИМД мавқуф гузошта шуд. Татбиқи ин фаъолият бештар аз иҷрои фаъолияти 4.5.1.2 (бандҳои 1, 2 ва 3) ва дастгирии техникии шарикони рушд бо мақсади шиносӣ бо таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ дар ин самт вобаста аст.

5.	Омӯзонидани кормандони масъули Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба истифода ва идоракунии модулҳои нав дар барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бучети хароҷоти сармоягузорӣ.	Иқтидори (дониш, малака ва салоҳиятҳо) кормандони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон баланд бардошта шуд		X	X	Ба таъхир гузошта шуд
----	---	---	--	---	---	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ то қабули қарори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи такмил, татбиқ ва истифодаи модулҳои БМХД ва бучетикунони сармоягузориҳо дар НИИМД мавқуф гузошта шуд. Татбиқи ин фаъолият бештар аз иҷрои фаъолияти 4.5.1.2 (бандҳои 1, 2 ва 3) ва дастгирии техникии шарикони рушд бо мақсади шиносӣ бо таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ дар ин самт вобаста аст.

4.5.2. Тадбирҳо дар самти баҳисобгирии муҳосибавӣ дар баҳши давлатӣ

4.5.2.1. Мутобиқи стандартҳои байналмилалии ҳисоботи молиявӣ барои баҳши давлатӣ таҳия, тасдиқ ва қабули дастурамалҳои стандартӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо оид ба ҳисоботдиҳии молиявӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва мувофиқасозии дастурҳо оид ба баҳисобгирии стандартҳои байналмилалии ҳисоботдиҳии молиявӣ барои баҳши давлатӣ ҳангоми чорӣ намудани модулҳои нави низоми	Дастур оид ба баҳисобгирии стандартҳои байналмилалии ҳисоботи молиявӣ барои баҳши давлатӣ таҳия ва мувофиқа гардид.	X	X		Қисман иҷро шуд

	иттилоотии идоракунии молияи давлатӣ барои идоракунии маблағҳои пулӣ, уҳдадорихо ва идоракунии дороиҳо					
--	--	--	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2021 қисман амалӣ карда шуд.

Барои зина ба зина ҳамгирой намудани модулҳои нави НИИМД Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дастурамал оид ба иҷрои даромаду хароҷоти давлатӣ ва тартиб додани ҳисобот дар низоми ҳазинадорӣ») таҳия ва тасдиқ намуд (аз 27 апрели соли 2021, № 64). Дастури нав дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 16 июни соли 2021 (№ 1079) ба қайд гирифта шудааст.

Ғайр аз ин, дар баҳши давлатӣ «Дастурамал оид ба тартиби таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявии солони ва давравии мутобик ба Стандартҳои баҳисобгирӣ муҳосибӣ дар баҳши давлатӣ», ки бо фармоиши Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 9 апрели соли 2015, №204 тасдиқ шудааст, ба роҳбарӣ гирифта мешавад. Дар якҷоягӣ ин ду ҳуҷҷат дастурамалҳои стандартҳои миллии баҳисобгирӣ муҳосибӣ дар баҳши давлатиро ташкил медиҳанд. Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми ҷорӣ намудани модулҳои нав ба iMOF/ISUGFT ин ҳуҷҷатҳои меъёро ба роҳбарӣ мегирад.

2.	Гузaronидани барӯйхатгирӣ ва азнавбаҳодиҳии ҳамаҷонибаи захираҳо, воситаҳои асосӣ ва таҷҳизот дар баҳши давлатӣ.	Барӯйхатгирӣ ва баҳодиҳии захираҳо, воситаҳои асосӣ ва таҷҳизот гузаронида шуд.	X	X		Қисман иҷро шуд
----	--	---	---	---	--	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 қисман амалӣ карда шуд.

Бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани инвентаризатсия ва азнавбаҳодиҳии захираҳо, воситаҳои асосӣ ва таҷҳизот дар баҳши давлатӣ як гурӯҳи кории байниидоравӣ таъсис дода шуд. Ба ҳайати гурӯҳи корӣ кормандони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон шомиланд. Дар доираи дастгирии техникии амалкунанда Бонки Ҷаҳонӣ таҳияи методологияи муосири азнавбаҳодиҳӣ, баҳисобгирӣ ва инвентаризатсияи воситаҳои асосӣ ва захираҳои ташкилотҳои бучети, инчунин омӯзиши кормандони масъули ТАМБ-ро дастгирӣ мекунад. Дар соли 2022 аз ҷониби гурӯҳи корӣ Дастурамалҳои нави методӣ оид ба идоракунии фондҳои асосӣ ва воситаҳои молиявӣ таҳия карда шуд, ки минбаъд дар 5 ташкилоти бучетии интихобшуда ба таври таҷрибавӣ татбиқ карда шуданд. Дар асоси ин лоиҳаи озмоишӣ гурӯҳи корӣ ба нақша гирифтааст, ки санадҳои кӯҳнашударо (бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 майи соли 1997 № 45 тасдиқ шудааст) бо ҳамин дастурамалҳои нави методӣ иваз намояд.

Айни замон пешбурди феҳристи воситаҳои асосиро Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирӣ давлатии амволи ғайриманқул» (аз 20.03.2008, №375) ва Дастурамал оид ба тартиб

ва усулҳои баҳодиҳии арзиши амволи давлатӣ ва объектҳои хусусигардонидашуда (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2012 № 387 тасдиқ шудааст), ба танзим медарорад. Ҳоло ҳар як ташкилоти бучетӣ баҳисобгирии амволи манкул ва ғайриманкулеро, ки ба Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад, мустақилона пеш мебарад, вале на ба таври мунтазам. Феҳристи нави воситаҳои асосӣ дар соли 2022 ба идораи умумӣ ва назорати Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дода шуд. Худи ҳамон сол имконнопазирии истифодаи он, талаботи техникӣ, хароҷоти насб ва нигоҳдорӣ, инчунин дигар ҷанбаҳои он байни Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор дода шуд. Ҳамин тариқ, феҳристи озмоишии воситаҳои асосӣ омода карда шуда, 10 ташкилоти бучетӣ ба ин феҳристи нав дастрасӣ пайдо карданд. Лоихаи озмоишӣ бомуваффақият амалӣ гардид ва гурӯҳи кории байниидоравӣ озмоиши минбаъдаи феҳристи воистаҳои асосӣ ва дар миқёси васеъ ҷорӣ намудани онро идома хоҳанд дод.

Илова бар ин, дар ин самт риояи қонунҳои амалкунанда муҳим аст. Аз ҷумла, дар моддаи 16-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ» муқаррар шудааст, ки ташкилотҳои бучетӣ вазифадоранд ҳар сол, вале пеш аз таҳияи ҳисоботи молиявӣ барӯйхатгирии молу мулки ба онҳо тааллуқдоштаро гузаронанд. Мониторинги аввалия нишон дод, ки аксарияти ташкилотҳои бучетӣ ин меъёри қонунгузори роия намеkunанд, ки ин яке аз мавзӯи минбаъдаи ҷорабинҳои фаҳмондадиҳӣ ва омӯзишии Вазорати молия барои зерсохторҳои масъули молиявии ташкилотҳои бучетӣ мебошад.

3.	Таҷдиди низоми баҳисобгирии муҳосибавӣ ва ҳисобҳо бо мақсади инъикос ва пешбурди маълумоти баҳисобгирии дороиҳои дахлдор дар заминаи барӯйхатгирӣ ва азнавбаҳодиҳии саҳмияҳо, воситаҳои асосӣ ва таҷҳизот дар баҳши давлатӣ.	Низоми баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисобҳо нав карда шуд.		X		Дар ҳолати иҷроиш
----	--	--	--	---	--	-------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин ҷорабинӣ дар солҳои 2022-2023 қисман иҷро шуда буд ва аз ин рӯ, таъбиқи он дар давраи ҳисоботи оянда низ идома хоҳад ёфт.

Модули идоракунии дороиҳо бо НИИМД ҳамгирой шудааст ва аз соли 2021 инҷониб фаъолият мекунад, аммо модули тағирёфтаи (модифицированный) баҳисобгирии муҳосибӣ ҷорӣ карда мешавад ва аз охири моҳи июли соли 2024 ба кор шурӯъ мекунад. Модули идоракунии дороиҳо функцияҳои заруриро барои пайваст кардани бучети давлатӣ ва ба феҳристи воситаҳои асосӣ таъмин мекунад. Модули баҳисобгирии муҳосибӣ имкон медиҳад, ки сабтҳои дукарата нигоҳ дошта шаванд ва ҳисоботи зарурӣ таҳия карда шаванд. Аммо низоми баҳисобгирии муҳосибӣ ва сабтҳо (учётные записи) то ҳол пурра нав карда нашудаанд, ин кор бо дастгирии Лоихаи кӯмаки техникии Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) идома дорад.

4.	Таҳияи методологияи арзёбии захираҳо ва воситаҳои асосӣ дар баҳши давлатӣ (тибқи таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ).	Методологияи баҳодихии захираҳо ва воситаҳои асосӣ дар баҳши давлатӣ таҳия гардид.		X		Дар ҳолати иҷроиш
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин фаъолият дар солҳои 2022-2023 қисман иҷро шуда буд ва аз ин рӯ, татбиқи он дар давраи ҳисоботи оянда низ идома хоҳад ёфт. Дар доираи дастгирии техникии пешниҳодшуда, Бонки Ҷаҳонӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар таҳияи методологияи муосири азнавбаҳодихӣ, баҳисобгирӣ ва инвентаризатсияи фондҳои асосӣ ва захираҳои ташкилотҳои буҷетӣ, инчунин дар таълими кормандони масъули тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ) кумак намуд. Дар соли 2022 аз ҷониби гурӯҳи корӣ Дастурамалҳои нави методӣ оид ба идоракунии фондҳои асосӣ ва воситаҳои молиявӣ таҳия карда шуд, ки минбаъд дар 5 ташкилоти буҷетии интихобшуда ба таври таҷрибавӣ татбиқ карда шуданд. Дар асоси ин лоиҳаи озмоишӣ гурӯҳи корӣ ба нақша гирифтааст, ки санадҳои кӯҳнашударо (бо фармоиши Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 майи соли 1997 № 45 тасдиқ шудааст) бо ҳамин дастурамалҳои нави методӣ иваз намояд. Дастурамалҳои нави методӣ бо санади меъёрии дахлдор тасдиқ карда мешаванд.						

4.5.3. Тадбирҳо оид ба мониторинги фаъолияти корхонаҳои давлатӣ

4.5.3.1. Тақвияти низоми мониторинги корхонаҳои давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Ташкили Шӯрои ҳамоҳангсозии хавфҳои андозию буҷетӣ (фискалӣ)	Шӯрои ҳамоҳангсозии хавфҳои андозию буҷетӣ (фискалӣ) ташкил карда мешавад.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ воқеан то тасдиқи нақшаи чорабиниҳои миёнамуҳлати барои солҳои 2021-2023 амалӣ шуда буд. Шӯрои ҳамоҳангсоз оид ба идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои давлатӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 майи соли 2019, № 272 (чиҳати иҷрои банди 3 Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Стратегияи идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои давлатӣ барои солҳои 2016-2020») таъсис дода шудааст.						
2.	Таҳияи методология/механизми баҳодихии низоми идоракунии корхонаҳои давлатӣ, ки монитоинги он аз ҷониби Вазорати	Методология/механизми баҳодихии самаранокии низоми идоракунӣ дар корхонаҳои давлатӣ таҳия гардид	X			Ба анҷом нарасидааст

	молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.					
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ асосан аз сабаби зарурати шиносӣ бо таҷрибаи байналмилалӣ ва дарёфти кӯмаки техникии беруна дар доираи лоиҳаи кӯмаки техникии Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) иҷро нашуд. Татбиқи ин чорабинӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2024 идома хоҳад ёфт.						
3.	Тасдиқ ва истифодаи методология/механизми баҳодихии низоми идоракунии корхонаҳои давлатӣ, ки мониторинги он аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.	Методология/механизми муайян кардани «ҳадди ниҳоии» қарзгирӣ идоракунӣ дар корхонаҳои давлатӣ тасдиқ карда шуд	X	X		Ба таъхир гузошта шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Татбиқи ин чорабинӣ то аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбири 4.5.3.1 (банди 2)-ро амалӣ карда кардан, мавқуф гузошта мешавад. Дар робита ба ин, амалисозии ин чорабинӣ бештар аз амалисозии фаъолияти 4.5.3.1 (банди 2) ва дастгирии техникии шарикони рушд бо мақсади шиносӣ бо таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ дар ин самт, вобаста аст. Дастури методи ҷорӣ оид ба идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ бо фармони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 октябри соли 2020, № 112 тасдиқ шудааст. Дастур ба корхонаҳои калони азиме, ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат карда мешавад, дахл дорад, вале қарорди минбаъдaro тақозо мекунад.						
4.	Таҳияи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва нақшаи амал оид ба зиёд намудани шумораи корхонаҳои давлатие, ки мониторинги фаъолияти онҳо аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд	Рӯйхати корхонаҳои давлатӣ, ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мониторинг карда мешаванд, васеъ карда шуд	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2022-2023 амалӣ карда шуд. Дар Тоҷикистон мониторинги фаъолияти корхонаҳои азими давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 апрели соли 2012, №154 «Дар бораи тадбирҳои иловагӣ оид ба танзими баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ» амалӣ карда мешавад. Тибқи қарори мазкур корхонаҳои азими давлатӣ муваззаф шудаанд, ки ҳисоботи молиявӣ аз санҷиш гузаштaro мутобиқи Стандартҳои байналмилалӣ ҳисоботи молиявӣ (СБҲМ) таҳия намуда, дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон						

нашр намоянд. Рӯйхати амалкунандаи 27 корхонаи азими давлатӣ, ки мониторинги фаъолияти онҳо аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 декабри соли 2019, №632 «Дар бораи корхонаҳо ва ҷамъиятҳои азими давлатӣ, ки саҳмияҳояшон ба давлат тааллуқ доранд» тасдиқ шудааст. Ин феҳристи 27 корхонаи азими давлатӣ дар се соли охир (яъне, дар солҳои 2021-2023) истифода шудааст, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон нақша дорад, ки шумораи корхонаҳои давлатии таҳти мониторинги мунтазами Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор доштара, васеъ намояд, аммо шумора ӯ ҳадафҳои мушаххас муайян карда нашудааст. Бо ин мақсад дар соли 2023 Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази хизматрасонии маҳфуздорандаи ҳисоботи молиявӣ» таъсис (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 феввали соли 2023, №19) ва Барномаи миёнамуҳлати идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ ва ҷамъиятҳои саҳмияҳояшон ба давлат тааллуқ дошта барои солҳои 2023-2027 тасдиқ карда шуд (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 547 аз 23 ноябри соли 2022).

Раёсати мониторинги фаъолияти молиявӣ хоҷагидории корхонаҳои азими давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои давлатӣ (яъне, Шӯрои ҳамоҳангсозии хавфҳои фискалӣ) дар ҳамоҳангии бо шарикони рушд, нақшаи чорабиниҳои пешниҳодшударо оид ба васеъ намудани номгӯи корхонаҳои давлатӣ, ки таҳти мониторинг қарор доранд, мунтазам баррасӣ мекунанд. Пас аз қабули қарор дар бораи шумора/хусусияти корхонаҳои иловагии давлатӣ, ки ба ин рӯйхат дохил карда мешаванд, низомномаи нав таҳия карда мешавад, ки минбаъд бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад (монанди он, ки дар соли 2019 тасдиқ шуда буд).

5.	Омӯзонидани кормандони масъули раёсати таҳлили фаъолияти молиявӣ хоҷагидории корхонаҳои калони давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба усулҳои пешрафта ва самараноки мониторинг, аудит ва мониторинги иҷроии тавсияҳои пешниҳодшуда.	Иқтидори кормандони раёсати таҳлили фаъолияти молиявӣ хоҷагидории корхонаҳои калони давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (дониш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд	X	X	X	Қисман иҷро шуд
----	---	---	---	---	---	-----------------

Шарҳи ҳолати иҷроии:

Ин чорабинӣ дар соли 2022 қисман амалӣ карда шуд.

Лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ дар самти таҳкими иқтидори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи мониторинги корхонаҳои азими давлатӣ ва ҳисоботи молиявӣ ба Раёсати мониторинги фаъолияти молиявӣ ва хоҷагидории корхонаи азими давлатӣ дастгирии техникӣ мерасонад. Дар доираи дастгирии техникӣ лоиҳаи PFMM2 дар соли 2022 аз ҷониби ЧДММ «Маркази таълимии РСМ Тоҷикистон» курси омӯзишӣ оид ба молия ва менеҷменти соҳибкорӣ барои кормандони раёсати дар боло зикргардидаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муҳосибони корхонаҳои азими давлатӣ гузаронида шуд. Илова бар ин, дар мувофиқа бо Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 6 ноябри соли 2022, № 29/10-468) кормандони Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сафари омӯзишӣ ва мубодилаи таҷриба

дар соҳаи идоракунии хавфҳои молиявӣ сафарбар гардиданд. Ин сафари омӯзишӣ 21-26 ноябри соли 2022 дар шаҳри Тбилиси Гурҷистон баргузор шуд.

Дар соли 2023 бо қарори Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Корхонаи воҳиди давлатии «Роҳи оҳани Тоҷикистон» ҳамчун корхонаи давлатӣ ҷиҳати татбиқи озмоиши СБҲМ дар ҳисоботҳои молиявӣ, интиҳоб карда шуд, вале татбиқи амалии ин озмоиш бо таъхири алоқаманд ба чараёни амалишавии лоиҳаи Бонки Ҷаҳонӣ (PFMMP2) дучор гардид.

4.5.3.2. Муқаррар намудани маҳдудиятҳо дар андозаи қарзҳои умумӣ ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Таҳлили сарбории қарӣ ва пешбинишудаи қарзи давлатӣ ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ (яъне ташкилотҳои бахши квазидавлатӣ) ба буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Ҳуҷҷати таҳлилий оид ба қарзи давлатӣ ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ таҳия гардид	X	X	X	Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроӣ: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд. Ин чорабинӣ аз ҷониби Раёсати мониторинги фаъолияти молиявӣ ва хоҷагидорӣ корхонаи азими давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамроҳии бо Сарраёсати буҷети давлатӣ ва сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузориҳои давлатӣ мунтазам амалӣ карда мешавад. Маблағҳои буҷетӣ ва сарбории пешбинишавандаи буҷети давлатӣ бо дарназардошти ҳама гуна субсидияҳо ё дигар навъҳои ҳавасмандгардонии молиявӣ (масалан, имтиёзҳои андозӣ) мунтазам арзёбӣ карда мешаванд. Нишондиҳандаҳо ва параметрҳои қарзи кафолатнок низ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бодикқат арзёбӣ ва таҳлил карда мешавад.						
2.	Таҳия ва муҳокимаи методология/механизми муайян кардани «ҳадди ниҳии» қарзҳо ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ (яъне созмонҳои бахши квазиматсия) бо мақсади кам кардани сарборӣ ба буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Методология/механизми муайян кардани «ҳадди ниҳии» қарзгирӣ ва кумаки молиявии корхонаҳои давлатӣ таҳия гардид		X		Ба анҷом нарасидааст
Шарҳи ҳолати иҷроӣ:						

Ин чорабинӣ дар давраи ҳисоботӣ иҷро нашуд.

Татбиқи чорабиниҳои мазкур омӯзиши ҳамаҷонибаи ин масъаларо аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти давлатӣ ва шиносӣ бо таҷрибаи ҷаҳонӣ дар ин самтҳо тақозо менамояд мебошад. Дар робита ба ин, татбиқи ин фаъолият то давраҳои ҳисоботии навбатӣ мавқуф гузошта шуда, расонидани дастгирии техникии шарикони рушдро пешбинӣ менамояд дорад.

3.	Тасдиқи методика/механизми муайян кардани «ҳадди ниҳойи» қарзҳо ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ (яъне созмонҳои бахши квазидавлатӣ) бо мақсади кам кардани сарборӣ ба бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Методика/механизми муайян кардани «ҳадди ниҳойи»-и қарзгирӣ ва субсидияҳои корхонаҳои давлатӣ тасдиқ карда мешавад		X		Ба таъхир гузошта шуд
----	---	--	--	---	--	-----------------------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Татбиқи ин чорабинӣ то аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбири 4.5.3.2 (банди 2)-ро амалӣ карда кардан, мавқуф гузошта мешавад. Дар робита ба ин, амалисозии ин чорабинӣ бештар аз амалисозии фаъолияти 4.5.3.2 (банди 2) ва дастгирии техникии шарикони рушд бо мақсади шиносӣ бо таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ дар ин самт, вобаста аст.

4.5.3.3. Амалисозии Стратегияи давлатии идоракунии хавфҳо барои солҳои 2016-2020 (нисбати корхонаҳои давлатӣ).

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Андешидани чораҳои дар Стратегияи идоракунии хавфҳои фискалӣ барои солҳои 2016-2020 пешбинишуда нисбат ба корхонаҳои давлатӣ (яъне ташкилотҳои бахши квазидавлатӣ).	Стратегияи идоракунии хавфҳои фискалӣ барои солҳои 2016-2020 иҷро гардид.	X			Иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2021 амалӣ карда шуд.

Стратегияи идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои давлатӣ барои солҳои 2016-2020 бо Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 15 сентябри соли 2016, № 755 тасдиқ шудааст. Дар асоси натиҷаҳои баррасии иҷроӣ он дар соли 2021 Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст, ки аз 43 чорабиниҳои пешбинишудаи Стратегия: (i) 30 тадбир пурра амалӣ

гардид (70%); (ii) 7 чорабинӣ қисман иҷро шуд (16%); ва (iii) 6 чорабиниҳои боқимонда иҷро нашудаанд (14%). Дар ин замина (бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ноябри соли 2022 Барномаи миёнамуҳлати идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ ва ширкатҳои сахмияҳояшон ба давлат тааллуқ дошта, барои солҳои 2023-2027 қабул гардида, он тадбирҳои ислохотиеро дар бар мегирад, ки дар давраи қаблии Стратегияи ба идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои давлатӣ барои солҳои 2016-2020 амалӣ карда нашуда буданд.						
2.	Таҳияи Стратегияи идоракунии хавфҳои фискалӣ барои солҳои 2021-2025	Стратегияи идоракунии хавфҳои фискалӣ барои солҳои 2021-2025 таҳия гардид	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2022 амалӣ карда шуд. Барномаи миёнамуҳлати идоракунии хавфҳои фискалии корхонаҳои азими давлатӣ ва ширкатҳои сахмияҳояшон ба давлат тааллуқ дошта, барои солҳои 2023-2027 аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти эродҳо ва пешниҳодҳои вазорату идораҳои дахлдор таҳия гардида, баъдан бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 ноябри соли 2022, № 547 тасдиқ карда шуд.						

4.6. Тадбирҳо оид ба аудити беруна ва назорат

4.6.1. Тадбирҳо оид ба аудити беруна

4.6.1.1. Қорӣ намудани таъминоти барномавӣ ва таҷҳизоти нав дар Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои иҷрои босамари корҳои аудиторӣ

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Таҳия ва мувофиқасозии мушаххасоти техникӣ оид ба хариди таъминоти барномавӣ ва таҷҳизоти нав ба Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо дар назар доштани таҷрибаи муваффақтарини аудити байналмилалӣ ва беҳатарӣ.	Мушаххасоти техникӣ оид ба хариди таъминоти барномавӣ ва таҷҳизоти нав таҳия ва мувофиқа шуд.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд. Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон низоми дохилии ҳуҷҷатгузорию электрониро истифода мебарад, бинобар ин, тавсифоти техникӣ ба низоми мавҷудаи дохилӣ комилан мувофиқат мекунад. Мушаххасоти техникӣ таҷҳизотҳои компютерӣ ва таъминоти барномавӣ мувофиқи						

таҷрибаҳои беҳтарини аудити байналмилалӣ ва талаботи беҳатарӣ таҳия шудааст. Низоми ҳуҷҷатгузори электронӣ новобаста аз шабакаи дохилии нафтаъсисии компютерӣ амал мекунад ва кори он аз пайвастишавӣ ба интернет вобаста нест. Беҳатарии маълумоти электронӣ таъмин гардида, назорати рақамии гардиши ҳуҷҷатҳои дохилиидоравӣ таъмин карда мешавад. Маълумот ва сабтҳои рақамӣ дар серверҳои Маркази нафтаъсисии коркарди маълумоти Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон мuddати тӯлонӣ нигоҳ дошта мешаванд.						
2.	Таҳия ва амалисозии нақшаи амал оид ба ҷорӣ намудани таъминоти барномавӣ, истифодаи таҷҳизот ва нақшаи хизматрасонии он аз ҷониби Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Нақшаи ҷорӣ намудани таъминоти барномавӣ, таҷҳизот ва хизматрасонии он таҳия ва амалӣ гардид.	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин ҷорабинӣ дар соли 2022 амалӣ карда шуд. Дар соли 2022 Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон Стратегияи рушди технологияи иттилоотии коммуникатсионии (ТИК) худро барои солҳои 2023-2026 таҳия ва тасдиқ намуд, ки дар он заминаи институтсионалӣ, унсурҳои логистикӣ ва имкониятҳои технологияи зарурӣ барои тақмили тадриҷии низоми ТИК дар Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шудааст. Стратегияи миёнамуҳлати рушди ТИК гузариши вазорату идораҳо ба низоми электронии идоракунии аудити Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистонро пешбинӣ мекунад. Барои ҳалли ин масъала самтҳои афзалиятноки Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон аз инҳо иборатанд: (а) таҳияи низоми кори фосилавии кормандони Палатаи ҳисоб бо истифода аз хизматрасониҳои иттилоотӣ дар асоси консепсияи «офиси мобилӣ»; (б) гузаштан ба низоми ҳисоботи бидуни коғаз (ё электронӣ) ва гардиши ҳуҷҷатҳо дар Палатаи Ҳисоб; (в) татбиқи низомҳои муосири муттаҳидшудаи коркард ва визуализатсияи маълумоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва молиявӣ; ва (г) мукамалнамояи хадамоти иттилоотӣ мутобиқи тағйиротҳои методологияи фаъолияти назорат-таҳлилӣ, инчунин ҷорӣ намудани намудҳои нави аудит. Низоми идоракунии аудит барномаи махсусест, ки аз ҷониби Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои идоракунии раванди иҷрои фаъолияти аудиторӣ истифода мешавад. Имкониятҳои функционалии ин низом иҷозат медиҳанд, ки аудит ба нақша гирифта шавад, иҷрои нақшаи аудитӣ пайгирӣ гардад, таҳлили муқоисавӣ ва омории маълумот ва сабтҳои рақамӣ (масалан, аз IFMIS Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи андозаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва БДА «Амонатбонк») анҷом дода шавад, шаклҳои ҳисоботи маҷмӯӣ оид ба фаъолияти аудитории сараудиторҳо ва роҳбари гуруҳи аудиторӣ таҳия гардад, шаклҳои ҳисоботи маҷмӯӣ аз рӯи самтҳои аудиторӣ омода шавад, маълумоти рақамиро аз низомҳои иттилоотии мақомоти дахлдор муқоиса ва инчунин эътимоднокии ҳисоботи молиявиро муқаррар кунед.						
3.	Ҷорӣ намудани барномаи иттилоотӣ ва истифодаи васеи таҷҳизоти нав дар Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Таъминоти барномавӣ ва таҷҳизоти нав дар Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии	X			Иҷро шуд

		Тоҷикистон ворид ва чорӣ карда шуд.				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2021 амалӣ карда шуд. Дар давоми солҳои 2020-2021 Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои воҳидҳои сохтории худ таҷҳизоти муосири компютерӣ ва барномаҳои дахлдорро харидорӣ ва насб намуд. Ин кор бо дастгирии Бонки Ҷаҳонӣ дар доираи лоиҳаи PFMMP2 анҷом дода шуд. Дар конфронс-толори бинои асосии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон системаи видеоконфронс бо таҷҳизотҳои дигари дахлдор насб ва пайваст карда шуд. Ин низоми нав ба стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯ буда, метавонад барои дар шакли маҷозӣ баргузор кардани чорабиниҳои дохилӣ ва байналмилалӣ истифода шавад						
4.	Омӯзонидани кормандони масъули Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истифода ва хизматрасонии техникӣ ва таҷҳизоти нав	Иқтидори кормандони Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон (дониш, малака ва кордонӣ) баланд бардошта шуд	X			Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд. Даври омӯзишӣ оид ба низоми нави идоракунии аудит (НИД), ки аз соли 2021 мавриди истифода қарор дорад, дар доираи лоиҳаи кӯмаки техникий Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) сурат гирифта, зиёда аз 90 нафар аудиторҳо ва кормандони маъмурӣ ва идоракунии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла мутахассисон оид ба технологияи информатсионӣ, ки фаъолияти самараноки ин низомро таъмин мекунанд (аз ҷумла, 5 хизматчиӣ давлатӣ ва 2 мушовири беруна) ба он фаро гирифта шуд. Кормандони масъули Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семинарҳо ва тренингҳои дар сатҳи миллӣ ва байналмилалӣ баргузоргардида, аз ҷумла тавассути INTOSAI ва шабакаҳои шарикони минтақавӣ он, аз қабili Созмони осеъии ниҳодҳои олии аудитӣ (AOSAI) ва Ҳамкориҳои иқтисодии ниҳодҳои олии аудитӣ (ECOSAI) иштирок намуданд. Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон бо чунин ниҳодҳои назоратии олии кишварҳои дигар низ робитаи зич дорад, ки ин ҳамкориҳо барои таҳкими иқтидор ва табодули таҷриба имконият фароҳам меоварад. Илова бар ин, дар доираи лоиҳаи Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) ба Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти баланд бардоштани иқтидори захираҳои инсонӣ ёрии техникӣ расонида шуд.						

4.6.1.2. Таҳияи дастурҳо оид ба аудит ва мутобикқунии тамоми намудҳои аудити беруна бо стандартҳои байналмилалӣ мақомоти олии

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Муҳлати иҷро			Ҳолати иҷроиш
			2021	2022	2023	
1.	Гузaronидани баҳодихии мутобикқати стандартҳои касбии Палатаи ҳисоб дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо	Баҳодихии мутобикқати стандартҳои Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии	X			Иҷро шуд

	стандартҳои байналмилалӣ мақомоти олии аудит.	Тоҷикистон бо стандартҳои байналмилалӣ мақомоти олии аудит гузаронида шуд.				
--	---	--	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2022 амалӣ карда шуд.

Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон стандартҳои касбии худро ба стандартҳои байналмилалӣ мақомоти олии аудитӣ (ISSAI) мутобиқ (баррасӣ, қабул, ба забонҳои дигар тарҷума ва озмоиш) намуд. Дар маҷмӯъ, Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷаҳор сатҳи стандартҳоро қабул ва мавриди амал қарор дод: (1) принципҳои асосӣ (ISSAI №1 – Эъломияи Лимии INCOSAI IX аз соли 1997); (2) шартҳои пешакии фаъолияти мақомоти олии аудитӣ (хусусан INTOSAI №10 - Эъломияи Мексика дар бораи истиқлолияти MOA, №12 - Арзиш ва манфиатҳои MOA, №20 - Принципҳои шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ, №30 - Кодекси ахлоқ ва №40 - Назорати сифати MOA); (3) принципҳои асосии аудит (махсусан, ISSAI 100, ISSAI 200, ISSAI 300 ва ISSAI 400); ва (4) принципҳои дастурии аудит.

Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон стандартҳои INTOSAI-ро қабул кардааст, ки ин ба услуби кори он ва муҳити меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат мекунад. Ҳамин тариқ, ҳар як стандарти қабулшуда дар навбати худ ба ISSAI мувофиқат мекунад. Стандартҳо ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тарҷума шудаанд.

Дар доираи лоиҳаи PFMMP2, аз моҳи январи соли 2021 қабули 31 стандарти INTOSAI ба нақша гирифта шудааст. Бо ин мақсад, баъзе стандартҳои INTOSAI, ки Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул кардаанд, иборатанд аз: (i) Стандарт 100: Дастурамал барои таъминоти методи фаъолияти Палатаи ҳисоб; (ii) Стандарт 101: Таърифҳо; (iii) Стандарти 104: Дастурамал оид ба гузаронидани аудити молиявӣ; (iv) Стандарти 105: Аудити истифодаи самаранокӣ маблағҳои давлатӣ; (v) Стандарти 401: Дастур оид ба ташкили назорати муштарак ва мувозинати фаъолияти Палатаи ҳисоб бо мақомоти назорати давлатии молиявии давлатҳои хориҷӣ; ва ғайраҳо.

2.	Таҳияи (ё таҷдиди) дастурамалҳо оид ба гузаронидани аудити молиявӣ, аудити мутобиқат ва аудити фаъолияти бахши давлатӣ тибқи таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ.	Дастурамал оид ба гузаронидани се намуди асосии аудити берунӣ таҳия гардиданд.	X	X		Иҷро шуд
----	---	--	---	---	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд.

Аз ҷониби Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидани аудити молиявӣ, аудити мувофиқат ва аудити самаранокӣ дар моддаҳои 27-29 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 июни соли 2023, №1977 «Дар бораи Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон» муқаррар карда шудааст.

Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон стандартҳои миллии ва дастурҳои дахлдорро оид ба гузаронидани аудити мустақили беруна, аз ҷумла аудити молиявӣ, аудити мутобиқат ва аудити самаранокӣ таҳия ва татбиқ кардааст. Аз ҷумла, Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон стандартҳои зеринро қабул кардааст: а) Стандарти-110 «Дар бораи гузаронидани фаъолияти ташхисию таҳлилий» (бо қарори мушовараи Палатаи Ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 майи соли 2021, №17.16 тасдиқ шудааст.); б) Стандарт-300 «Дар бораи гузаронидани аудити самаранокии истифодаи маблағҳои давлатӣ» (бо қарори Шӯрои машваратии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 майи соли 2021, №17.15 тасдиқ шудааст); ва (в) Стандарти 2000 «Дар бораи гузаронидани аудити молиявӣ» (бо қарори мушовараи Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 январи соли 2022, № 2.16 қабул шудааст). Ҳама дастурҳо ва дастурамалҳо бо се забон (тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ) дастрас мебошанд ва ба талаботи INTOSAI мувофиқат мекунанд. Ин стандартҳои миллии ва дастурҳои дахлдорро аудиторони Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми гузаронидани фаъолияти аудиторӣ истифода мебаранд.						
3.	Омӯзонидани кормандони масъули Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани намудҳои гуногуни аудит мутобиқи стандартҳои байналмилалӣ мақомоти олии аудит.	Иқтидори кормандони Палатаи ҳисоб баланд (дониш, малака ва қардонӣ) бардошта шуд.	X	X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуд. Кормандони масъули Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон дар семинарҳо ва тренингҳои дар сатҳи миллии ва байналмилалӣ баргузоргардида, аз ҷумла тавассути INTOSAI ва шабакаҳои шарикони минтақавӣ он, аз қабili Созмони осоиёни ниҳодҳои олии аудитӣ (AOSAI) ва Ҳамкории иқтисодии ниҳодҳои олии аудитӣ (ECOSAI) иштирок намуданд. Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон бо чунин ниҳодҳои назоратии олии кишварҳои дигар низ робитаи зич дорад, ки ин ҳамкориҳо барои таҳкими иқтидор ва таъдули таҷриба имконият фароҳам меоварад. Илова бар ин, дар доираи лоиҳаи Бонки ҷаҳонӣ (PFMMP2) ба Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти баланд бардоштани иқтидори захираҳои инсонӣ ёрии техникӣ расонида шуд.						
4.	Бозбинӣ ва муносибгардонии сохтори ташкилии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати татбиқи босамари фаъолияти аудиторӣ.	Сохтори ташкилии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ ва тақмил дода шуд.	X			Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷрош: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 қисман амалӣ карда шуд. Дар доираи Стратегияи миёнамуҳлати рушди Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2019-2023 сохтори ташкилии Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав дида баромада шуд. Баъзе тавсияҳои дигар оид ба тағйир додани сохтори ташкилии Палатаи ҳисоби						

Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Низомномаи он (дар ҷиҳати муайян намудани робитаи байни сараудиторҳо ва Мушовараи Палатаи ҳисоб, ки дар моддаи 14 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Палатаи ҳисоб», пешбинӣ шудаанд) омода гардида, аммо то ҳол онҳо пурра татбиқ нашудаанд. Дар натиҷаҳои дар таҳрири нав қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Палатаи ҳисоб» Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дарназардошти зарурият ҷиҳати мутобиқ гардонидани сохтори ташкилии он бо муқаррароти қонунгузорӣ ва таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ Низомномаи худро, ки бо фармони Раиси Палатаи ҳисоб аз 20 ноябри соли 2012 № 2 тасдиқ шудааст, аз нав дида мебарояд.

4.6.1.3. Беҳтар намудани ҳамоҳангӣ ва ҳамкориҳои байни Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷрош
			2021	2022	2023	
1.	Ворид намудани тағйири иловаҳо ба қонунгузорӣ ҷиҳати баррасии ҳатмӣ ва муҳокимаи ҳулосаҳои аудититорӣ (аз ҷумла оид ба иҷрои буҷети давлатӣ), ки аз ҷониби Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегардад, дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Қонунгузорӣ дар соҳаи идоракунии молияи давлатӣ баррасӣ ва муҳокимаи ҳисоботи аудити Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро пешбинӣ менамояд.		X		Қисман иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷрош:

Ин чорабинӣ дар соли 2023 қисман амалӣ карда шуд.

Мутобиқи моддаи 65 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатӣ» аз ҷониби Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол (то 1 октябр) ҳисоботи аудиторӣ (ё ҳулосаи аудиторӣ) оид ба иҷрои буҷети давлатӣ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи моддаи 66 қонуни болозикр (дар бораи баррасӣ ва тасдиқи ҳисоботи аудити оид ба иҷрои буҷети давлатӣ) ҳисоботи аудитории Палатаи ҳисобро дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ дар соли қаблӣ молиявӣ, баррасӣ ва тасдиқ менамояд. Ҷараёни мазкур одатан ҳангоми баррасии лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Буҷети давлатӣ» барои соли набаҳои молиявӣ сурат мегирад.

Илова бар ин, дар моддаҳои 1(вазъи ҳуқуқи Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон), 35 (усулҳои гузаронидани фаъолияти аудитории Палатаи ҳисоб), 48 (ҳисоботи солонаи аудитори Палатаи ҳисоб), 49 (ҳисоботи махсус) ва ғайраи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 22 июни соли 2023, №1977 «Дар бораи Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон» пешниҳоди ҳисоботи аудитӣ

ва хулосаҳои Палатаи ҳисобро ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бар мегирад. Аммо барои баррасӣ ва муҳокимаи ҳатмии онҳо аз ҷониби мақомоти қонунгузор ҳеҷ гуна талабот вучуд надорад.

4.6.2. Тадбирҳо дар самти назорати парламентӣ

4.6.2.1. Иҷрои чорабиниҳо оид ба пурзӯр намудани назорати парламентӣ аз болои иҷрои буҷети давлатӣ аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мӯҳлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Ворид намудани тағйирот ба қонунгузорӣ дар соҳаи идоракунии молияи давлатӣ ҷиҳати баррасӣ ва муҳокимаи ҳатмии параметрҳои миёнамуҳлати буҷети давлатӣ дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Қонунгузорӣ дар соҳаи идоракунии молияи давлатӣ баррасӣ ва муҳокимаи нишондиҳандаҳои миёнамуҳлати буҷети давлатро дар Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олӣ пешбинӣ менамояд.		X		Иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроӣ: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 анҷом ёфт ва ба раванди буҷет ҳамгирой карда мешаванд. Айни замон ҳадди ниҳоии хароҷоти соҳавӣ ва дигар нишондиҳандаҳои буҷет барои давраи миёнамуҳлат аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон расман тасдиқ карда мешаванд. Масалан, 1 декабри соли 2022, № 920 қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2023» ва дурнамои пешбинишавандаи Буҷети давлатӣ барои солҳои 2024-2025» қабул гардид. Ин таҷриба ба раванди буҷет ворид карда шуда, он аз ҷониби Кумитаи иқтисод ва молияи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пайгирӣ карда мешавад.						
2.	Аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани «Самтҳои асосии сиёсати молиявӣ буҷетӣ ва андозӣ барои давраи дарпешистодаи банақшагирии буҷетӣ» аз ҷониби Вазорати молия ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олӣ	«Самтҳои асосии сиёсати молиявӣ буҷетӣ ва андозӣ барои давраи дарпешистодаи банақшагирии буҷетӣ» аз ҷониби Вазорати молия ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олӣ	X			Иҷро шуд

	барои баррасӣ ва пешниҳоди хулосаи Кумитаи иқтисод ва молияи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон.	пешниҳод карда мешавад.				
--	---	-------------------------	--	--	--	--

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуда ба раванди буҷет ҳамгирӣ карда шуд.

Самтҳои асосии сиёсати буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024 ва нишондиҳандаҳои он барои солҳои 2025-2026 аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар охири марҳилаи 1-уми раванди ташаккули буҷет таҳия гардида, ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун як қисми маҷмӯи ҳуҷҷатҳои ҳамроҳикунонда ва пурракунондаи лоиҳаи Қонун «Дар бораи Буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2024» пешниҳод карда шуд. Илова бар ин, ҳуҷҷати мазкур дар сомонии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда шудааст.

3.	Аз ҷониби кумитаи иқтисод ва молияи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасии ҳатмӣ ҳисоботи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иҷрои буҷети давлатӣ пеш аз баррасии лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи буҷети давлатӣ» барои соли навбатии молиявӣ	Ҳисоботи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иҷрои буҷети давлатиро кумитаи иқтисод ва молияи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии баррасӣ менамояд	Х			Иҷро шуд
----	--	--	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 амалӣ карда шуда ба раванди буҷетӣ ҳамгироӣ карда шуд.

Ҳангоми ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шудани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Буҷети давлатӣ барои соли молиявии дахлдор» таҳияи ҳисобот оид ба иҷрои буҷет барои соли, ки ҳануз ба итмом нарасидааст, қариб имконнопазир аст. Аз ин рӯ, Вазорати молия «Самтҳои асосии сиёсати буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024 ва нишондиҳандаҳои он барои солҳои 2025-2026»-ро таҳия намудааст, ки он нишондиҳандаҳои муқоисавиро нисбат ба соли қаблӣ фаро мегирад. Кумитаи иқтисод ва молияи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар якҷоягӣ бо дигар кумитаҳо ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро меомӯзад. Ҳамчун қоида, ин баррасӣ баъд аз тарафи мақомоти ҳокимияти иҷроия (ҲҚТ) пешниҳод кардани ин ҳуҷҷатҳо ва пеш аз муҳокимаи лоиҳаи қонун аз ҷониби вакилон, сурат мегирад.

4.7. Тадбирҳо оид ба шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ

4.7.1. Тадбирҳо оид ба дастрасии ҳома ба иттилоот

4.7.1.1. Беҳтар намудани сифат ва инъикоси иттилооти буҷетӣ ва молиявӣ, ки дар сомонаҳои расмӣ мақомоти давлатӣ нашр мегардад

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Тақмили сомонаи расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти дастрасии боз ҳам васеътар ба иттилоот, аз ҷумла иттилоот доир ба нишондиҳандаҳои буҷетӣ ва дигар иттилооти молиявӣ, инчунин иттилоот дар соҳаи идоракунии молияи давлатӣ.	Сомонаи расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъдид гардид.	X			Қисман иҷро шуд

Шарҳи ҳолати иҷроӣ:

Ин чорабинӣ дар солҳои 2020-2023 қисман амалӣ карда шуд.

Сомонаи Вазорати молия таъдид ва навсозӣ шуд, ки дар натиҷа сомона аз домени қаблӣ (www.minfin.tj) ба домени нав (www.moliya.tj) гузашт. Ин кор аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии техникии лоиҳаи Иттиҳоди Аврупо (ИА) дар солҳои 2019-2020 анҷом дода шуд, ки ба беҳтар шудани функсияҳо фаъолгардонии сомона оварда расонда, дар ин замина дастрасии ба иттилооти ҷисалӣ ва ИМД осон гардид. Сомона бо се забон (тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ) дастрас аст ва айни замон, яъне аз 31 декабри соли 2023 аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази технологияҳои иттилоотии молиявӣ»-и Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳрир гардида истодааст. Таҳрири сомона бо назардошти талаботҳои «Қоидаҳои ягона барои сомонаҳои расмӣ вазорату идораҳо, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар шабакаи интернет», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 июли соли 2017, №344 тасдиқ шудааст, анҷом дода шуд.

4.7.1.2. Таъмини амалияи наشري ҳарсола ва босифати буҷети шаҳрвандӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Чорабиниҳо / Тадбирҳо	Натиҷаи пешбинишуда	Мухлати иҷро			Ҳолати иҷроӣ
			2021	2022	2023	
1.	Омода ва тасдиқ намудани дастурамал оид ба таҳияи буҷети шаҳрвандӣ (тибқи	Дастурамал оид ба таҳияи буҷаи шаҳрвандӣ таҳия ва	X			Иҷро шуд

	лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи буҷети давлатӣ»)	тасдиқ карда мешавад.				
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2020 амалӣ карда шуд. Бо фармоиши Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябри соли 2020, №106 «Дастурамалҳои методӣ оид ба тартиб додани буҷети шаҳрвандӣ ва ҳисоботи нимсола оид ба иҷрои буҷети давлатӣ» таҳия ва тасдиқ карда шуданд. Дар ин Дастурамалҳо инчунин шаклҳои ҳисобот оид ба иҷрои буҷети давлатӣ замима карда шудаанд.						
2.	Таҳияи буҷети шаҳрвандӣ (тибқи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи буҷети давлатӣ барои соли оянда ва иҷрои буҷети давлатӣ барои соли гузашта») ва ҷойгиркунии он дар сомонӣ расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Буҷети шаҳрвандӣ таҳия ва дар сомонӣ расмӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда мешавад.	Х	Х		Қисман иҷро шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар солҳои 2021-2023 қисман амалӣ карда шуд. Дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи буҷети давлатӣ» буҷети шаҳрвандӣ барои солҳои 2021, 2022 ва 2023 таҳия гардид. Буҷетҳои шаҳрвандӣ таҳиягардида ҳисоботи босифат ва мувофиқ барои истифодабарандагон буда, аз ҷониби кормандони масъули сарраёсати буҷети давлатии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ тартиб дода шудаанд. Ҳамаи буҷетҳои шаҳрвандӣ барои солҳои 2016-2023 таҳиягардида дар сомонӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дастрас мебошанд. Дар айни замон Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон буҷети шаҳрвандиро танҳо дар асоси лоиҳаи қонуни тасдиқшудаи буҷет барои соли молиявии навбати (ё дар асоси қонуни эътибор пайдокарда) тартиб медиҳад, аммо он барои иҷрои буҷети давлатӣ дар соли охирини молиявӣ таҳия карда намешавад. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нақша гирифтааст, ки аз соли 2025 бо дастгирии лоиҳаи кӯмаки техникии Иттиҳоди Аврупо (ИА) ду буҷаи шаҳрвандиро мутобиқи таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ, таҳия ва нашр намояд.						
3.	Таҳия ва тасдиқи дастури методӣ оид ба таҳияи шарҳи иҷрои нимсолаи буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Методикаи таҳияи шарҳи иҷрои нимсолаи буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва тасдиқ карда шуд.	Х			Иҷроӣ шуд
Шарҳи ҳолати иҷроиш: Ин чорабинӣ дар соли 2020 амалӣ карда шуд.						

Бо фармоиши Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябри соли 2020, №106 «Дастурамалҳои методӣ оид ба тартиб додани буҷети шаҳрвандӣ ва ҳисоботи нимсола оид ба иҷрои буҷети давлатӣ» таҳия ва тасдиқ карда шуданд. Дар ин Дастурамалҳо инчунин шаклҳои ҳисобот оид ба иҷрои буҷети давлатӣ замима карда шудаанд.

4.	Азнавқунии дастури методӣ оид ба таъмини шаффофият ва дастрасӣ иттилоот дар бораи раванди буҷетӣ барои шаҳрвандон.	Дастури методӣ оид ба таъмини шаффофият ва дастрасии иттилооти раванди буҷетӣ барои шаҳрвандон таҷдид карда шуд.	Х			Иҷро шуд
----	--	--	---	--	--	----------

Шарҳи ҳолати иҷроиш:

Ин чорабинӣ дар соли 2020 амалӣ карда шуд.

Дастур оид ба таъмини шаффофият ва дастрасии маълумот барои шаҳрвандон дар бораи раванди буҷетӣ аз ҷониби сарраёсати буҷети давлатӣ таҳия гардида, бо фармоиши Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 сентябри соли 2020, № 108 тасдиқ шудааст. Дастурамал маълумотро дар бораи фаъолияти Вазорати молия дар бахши буҷетӣ, ҷойгир кардани маълумоти буҷетӣ дар сомонӣ Вазорати молия ва васоити ахбори омма, инчунин мониторинг ва арзёбии ин фаъолиятҳоро дар бар мегирад.

Замима: Шарҳи натиҷаҳои арзёбии PEFA дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2022.

Нишондиҳандаҳои самаранокии ИМД		Усули арзёбӣ	Арзёбии нишондиҳандаҳо				Баҳои умумӣ
			i.	ii.	iii.	iv.	
I. Эътимоднокии буҷети давлатӣ							
PI-1	Нишондиҳандаҳои маҷмӯи иҷрои хароҷоти буҷети давлатӣ	M1	B				B
PI-2	Сохтори иҷрои қисми хароҷоти буҷети давлатӣ	M1	D	D	A		D+
PI-3	Иҷрои қисми даромади буҷети давлатӣ	M1	A	B			B+
II. Шаффофияти молияи давлатӣ							
PI-4	Гурӯҳбандии буҷети давлатӣ	M1	B				B
PI-5	Ҳуҷҷатгузории буҷетӣ	M1	A				A
PI-6	Амалиётҳои ҳукумати марказӣ, ки дар ҳисоботи молиявӣ ба инobat гирифта намешавад	M2	A	A	A		A
PI-7	Трансфертҳо ба мақомоти маҳалии ҳокимияти давлатӣ	M2	D	A			C+
PI-8	Маълумот оид ба самарнокии хизматрасониҳои пешниҳодшуда	M2	D	D	D	D	D
PI-9	Дастрасии омма ба маълумоти андозию буҷетӣ	M1	B				B
III. Идоракунии дороиҳо ва ӯҳдадориҳо							
PI-10	Ҳисобот оид ба хавфҳои хусусияти андозию буҷетӣ дошта	M2	D	C	C		D+
PI-11	Идоракунии сармоягузориҳои давлатӣ	M2	C	B	C	C	C+
PI-12	Идоракунии дороиҳои давлатӣ	M2	C	C	C		C
PI-13	Идоракунии қарз	M2	B	B	A		B+
IV. Стратегияи андозию буҷетӣ ба таҳияи буҷетӣ ба сиёсат асосёфта							
PI-14	Дурнамои макроиктисодӣ ва андозию буҷетӣ	M2	B	B	C		B
PI-15	Стратегияи андозию-буҷетӣ	M2	D*	A	A		B
PI-16	Ояндавинии миёнамуҳлат дар банақшагирии хароҷоти буҷети давлатӣ	M2	B	C	C	D	C
PI-17	Раванди таҳияи буҷети давлатӣ	M2	B	C	A		B
PI-18	Баррасии буҷет аз ҷониби мақомоти қонунгузор	M2	B	B	A	A	B+
V. Пешгӯй ва назорати иҷрои буҷет							
PI-19	Маъмурикунонии даромадҳо	M2	A	C	D	A	B
PI-20	Баҳисобгирии даромадҳо	M1	A	A	A		A
PI-21	Пешгӯии мавҷудияти захираҳо дар давоми сол	M2	C	C	A	C	C+

Нишондиҳандаҳои самаранокии ИМД		Усули арзёбӣ	Арзёбии нишондиҳандаҳо				Баҳои умумӣ
			i.	ii.	iii.	iv.	
PI-22	Уҳдадорӣ аз рӯи хароҷот	M1	B	C			C+
PI-23	Назорати фондии музди меҳнат	M1	B	A	C	B	C+
PI-24	Хариди давлатӣ	M2	B	A	B	D	B
PI-25	Назорати дохилӣ аз болои хароҷоти ғайриалоқаманд ба музди меҳнат	M2	A	B	A		A
PI-26	Аудити дохилӣ	M1	B	C	B	B	C+
VI. Баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳӣ							
PI-27	Эътимоднокии маълумотҳои молиявӣ	M2	A	A	C	A	B+
PI-28	Ҳисобот оид ба иҷрои буҷети давлатӣ дар давоми сол	M1	C	B	A		C+
PI-29	Ҳисоботи молиявии солона	M1	B	B	D		D+
VII. Назорати беруна ва аудит							
PI-30	Аудити беруна	M1	C	A	B	D	D+
PI-31	Баррасии ҳисоботи аудити беруна аз ҷониби мақомоти қонунгузор	M1	A	C	B	D	C+

Манбаъ:: Ҳисобот оид ба арзёбии PEFA барои Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2022.

Пайванд. <http://moliya.tj/ru/2-3-5-mezhdunarodnye-diagnosticskie-oczenki/>.

Тибқи арзёбии PEFA 2022, самаранокии ИМД дар муқоиса бо соли 2017 дар маҷмӯъ беҳтар шудааст. Аз 31 нишондиҳандаи самарнокӣ, 15 нишондиҳанда ҳолҳои яхселаро (яъне бетағйир монданд, ки аз ин 3 нишондиҳанда баҳои «А» ва 4 нишондиҳанда баҳои «В» ё «В+» гирифтанд.) нигоҳ доштаанд, 9 нишондиҳанда дар натиҷаи баланд бардоштани самаранокӣ натиҷаҳои беҳтарро ишғол намуданд, дар ҳоле ки қаблан 7 нишондиҳанда натиҷаҳои бадтарро нишон дода буд (сабаби бештари онҳо дар арзёбии PEFA 2017 метавонад шарҳи нодурусти маълумот ва баҳодиҳии нодуруст бошад.).

	Шумораи нишондиҳандаҳо	Ҳиссаи ҳамаи нишондиҳандаҳо (%)
Нишондиҳандаҳо бо ҳолҳои беҳтаршуда	10	32.3
Нишондиҳандаҳо бо ҳолҳои яхсела (бетағйир).	14	45.1
Нишондиҳандаҳо бо ҳолҳои пастшуда	7	22.6
Ҳамагӣ:	31	100.0

Нишондиҳандаҳои зерин дар соли 2022 нисбат ба соли 2017 ҳолҳои аз миёна зиёдтарро гирифтанд:

- PI-3: Иҷрои қисми даромади буҷети давлатӣ (аз «В» то «В+»)
- PI-9: Дастрасии омма ба маълумоти андозию буҷетӣ (аз «D» то «В»)
- PI-11: Идоракунии сармоягузориҳои давлатӣ (аз «D+» то «C+»)
- PI-14: Дурнамои макроиқтисодӣ ва андозию буҷетӣ (аз «C» то «В»)
- PI-15: Стратегияи андозию-буҷетӣ (аз «C+» то «В»)

- PI-16: Ояндавинии миёнамуҳлат дар банақшагирии хароҷоти буҷети давлатӣ (аз «D+» то «C»)
- PI-19: Маъмурикунонии даромадҳо (аз «C+» то «B»)
- PI-25: Назорати дохилӣ аз болои хароҷоти ғайриалоқаманд ба музди меҳнат (аз «B+» то «A»)
- PI-26: Аудити дохилӣ (аз «C» то «C+»)

Бо вучуди ин, гурӯҳи арзёбӣ дар баъзе ҳолатҳо, якчанд номувофиқатиҳо, тафсири гуногуни маълумот ё набудани далелҳо барои тасдиқи баҳодихӣ дар арзёбии қаблии PEFA дар соли 2017 анҷомёфтaro, қайд менамоянд. Ҳамин тариқ, агар ҳолҳои дар арзёбии қаблӣ гирифташуда бо далелҳои боэътимод тасдиқ карда мешуданд ва қомилан бо Методологияи PEFA 2016 мувофиқат мекарданд траекторияи тағирот барои ҳадди аққал аз баъзе нишондиҳандаҳо ва параметрҳо байни солҳои 2017 ва 2021 аз он чизе, ки дар ин гузориш оварда шудааст, фарқ мекард. Дар маҷмӯъ агар арзёбии қаблии соли 2017 дуруст мебуд ё агар Дастурамали PEFA 2016 дуруст ва пурра татбиқ мешуд, аз 13 нишондиҳандаи ҳолиҳояшон пастшуда 11 тои он, ягон ҳолати поинравиро нишон наметоданд.